

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

65. gadagājums
2022. gada 27. jūnijs

Saturs

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

IETEIKUMI

Padome

2022/C 243/01	Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai ⁽¹⁾	1
2022/C 243/02	Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs), par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā	10
2022/C 243/03	Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par individuāliem mācību kontiem	26
2022/C 243/04	Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti	35

II Informācija

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

Eiropas Komisija

2022/C 243/05	Iebildumu necelšana pret paziņoto koncentrāciju (Lieta M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET) ⁽¹⁾	52
---------------	---	----

IV Paziņojumi

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

Eiropas Komisija

2022/C 243/06	Euro maiņas kurss — 2022. gada 24. jūnijs	53
2022/C 243/07	Eiropas Savienības lēmumu kopsavilkums par zāļu tirdzniecības atļaujām no 2022. gada 24. jūnijs līdz 2022. gada 24. jūnijs (publicēts saskaņā ar 13. vai 38. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 726/2004 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/6 5. pants)	54

V Atzinumi

PROCEDŪRAS, KAS SAISTĪTAS AR KONKURENCES POLITIKAS ĪSTENOŠANU

Eiropas Komisija

2022/C 243/08	Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju (Lieta M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV) – Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru ⁽¹⁾	55
2022/C 243/09	Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju (Lieta M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA) – Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru ⁽¹⁾	57
2022/C 243/10	Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju (Lieta M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX) ⁽¹⁾	59
2022/C 243/11	Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju (Lieta M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN) – Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru ⁽¹⁾	61

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ.

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2022. gada 16. jūnijs)

par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai

(2022/C 243/01)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. pantu un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Lai gan visā Savienībā daudzas dalībvalstis ir guvušas labus panākumus, īstenojot politiku un mācību programmas, ar ko atbalsta zaļo pārkārtošanos un veicina mācīšanos ilgtspējīgai attīstībai, tomēr ir jāturpina un jāpastiprina centieni šajā jomā. Šāda veida mācīšanās politika un prakse būtu vēl vairāk jāstimulē un jāatbalsta. Ir jāatzīst, ka ir vajadzīga savstarpēji saistīta mācīšanās visos ilgtspējīgas attīstības vides, ekonomikas un sociālajos pilāros, vienlaikus īpašu uzmanību pievēršot vides pilāram.
2. Eiropas zaļajā kursā ⁽¹⁾, ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam ⁽²⁾, Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) stratēģijā "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai" 2030. gadam un ar to saistītajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) darbā ⁽³⁾ ir uzsvērtu skolu, augstākās izglītības iestāžu un citu izglītības un mācību iestāžu galvenā loma izglītojamo, vecāku, pedagogu ⁽⁴⁾ un plašākas sabiedrības iesaistīšanā, lai panāktu pārmaiņas, kas nepieciešamas sekmīgas, taisnīgas un iekļaujošas zaļās pārkārtošanās īstenošanai. Secinājumos "Biodaudzveidība – nepieciešama steidzama rīcība" ⁽⁵⁾ Padome uzsvēra, ka priekšnosacījums vislabāko datu vākšanai un vislabāko risinājumu rašanai šajā sakarā ir investīcijas cita starpā arī izglītošanā. ES jaunatnes stratēģijā par vienu no mērķiem ir noteikta ilgtspējīga un zaļa Eiropa, un tajā visi jaunieši tiek aicināti būt vides jomā aktīviem un izglītotiem.

⁽¹⁾ COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ COM(2020) 380 final.

⁽³⁾ Tostarp jaunais satvars, ar ko īsteno ANO EEK stratēģiju par izglītību ilgtspējīgai attīstībai no 2021. līdz 2030. gadam.

⁽⁴⁾ Šajā ieteikumā termins "pedagogi" ietver skolotājus, pasniedzējus, jaunatnes darbiniekus, skolotāju pedagogus un visus formālās, neformālās un ikdienējās izglītības speciālistus.

⁽⁵⁾ Dok. 12210/20.

3. Ar mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai atbalsta to, ka visu vecumu izglītojamie iegūst zināšanas, prasmes un attieksmi, kas nepieciešamas, lai dzīvotu ilgtspējīgāk, maina patēriņa un ražošanas modeļus, piekļūst veselīgāku dzīvesveidu un dod ieguldījumu – gan individuāli, gan kolektīvi – ilgtspējīgākā ekonomikā un sabiedrībā. Tā arī palīdz veidot prasmes un kompetences, kas darba tirgū ir arvien vairāk vajadzīgas. Tā veicina izpratni par savstarpēji saistītām globālām problēmām, ar kurām saskaramies, tostarp klimata krīzi, vides degradāciju un biodaudzveidības zudumu, un kurām visām ir vides, sociālā, ekonomikas un kultūras dimensija.
4. ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos, jo īpaši 4.7. apakšmērķī, ir pausts aicinājums līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visi izglītojamie apgūst zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, tostarp izglītot par ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu dzīvesveidu, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, veicināt miera un nevardarbības kultūru, globālo pilsoniskumu un radīt izpratni par kultūras daudzveidību un kultūras ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā ⁽⁶⁾.
5. Paziņojumā par Eiropas Izglītības telpu ⁽⁷⁾, Eiropas sociālo tiesību pilārā ⁽⁸⁾, stratēģiskā satvarā Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ⁽⁹⁾ un paziņojumā par jaunu Eiropas pētniecības telpu (EPT) pētniecībai un inovācijai ⁽¹⁰⁾ ir pausts aicinājums izglītības un apmācības politiku un ieguldījumus orientēt uz iekļaujošu zaļo un digitālo pārkārtošanos, lai nākotnē nodrošinātu noturību un labklājību.
6. Eiropas atsauces satvarā par pamatkompetencēm mūžizglītībā ⁽¹¹⁾ definēto pamatprasmju mērķis ir atbalsta sniegšana cilvēkiem visā Eiropā, dodot iespēju iegūt personīgajam papildījuma un attīstībai, nodarbināmībai, sociālajai iekļaušanai, ilgtspējīgam dzīvesveidam, veiksmīgai dzīvei miermīlīgās sabiedrībās, dzīves pārvaldībai, kurā īpaša uzmanība veltīta rūpēm par veselību, un aktīvam pilsoniskumam vajadzīgās zināšanas, prasmes un attieksmi strauju un tālejošu pārmaiņu laikā.
7. Eiropas Prasmju programmā ⁽¹²⁾ ir paziņots par atbalstu zaļo pamatprasmju attīstīšanai darba tirgū ar mērķi radīt tādu profesionāļu paaudzi un zaļās ekonomikas dalībniekus, kas ir atbildīgi par vidi, integrējot vides un klimata apsvērumus skolās, augstākajā izglītībā, profesionālajā izglītībā un apmācībā, kā arī pētniecībā. Eiropai ir vajadzīgi ļoti kompetenti speciālisti, lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un kļūtu par pasaules līderi ilgtspējīgu tehnoloģiju jomā.
8. Saskaņā ar Padomes ieteikumu par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai ⁽¹³⁾ un Osnabrikas deklarāciju profesionālās izglītības un apmācības nozarei ir būtiska nozīme digitālās un zaļās pārkārtošanās īstenošanā.
9. Eiropas Klimata paktā indivīdi, kopienas un organizācijas tiek aicināti piedalīties klimata politikas veidošanā un veidot zaļāku Eiropu, piedāvājot iespējas uzzināt par klimata pārmaiņām, izstrādāt un īstenot risinājumus un sadarboties ar citiem, lai palielinātu šo risinājumu ietekmi. Klimatizglītības koalīcijas mērķis ir izveidot kopieni, ko vada skolēni un skolotāji kopā ar savām skolām un tīkliem un citiem izglītības dalībniekiem, mācīties no pēc iespējas vairāk attiecīgās pieredzes un pārvarēt sadrumstalotību starp izglītības nozarēm, jomām un cilvēkiem.
10. Digitālās izglītības rīcības plānā ⁽¹⁴⁾ ir sniegts redzējums par kvalitatīvu, iekļaujošu un pieejamu Eiropas digitālo izglītību un apmācību un ir uzsvērtā digitālo tehnoloģiju nozīme – tas ir spēcīgs zaļās pārkārtošanās virzītājspēks, kas vienlaikus sekmē pāreju uz ilgtspējīgu rīcību gan digitālo produktu izstrādē, gan lietošanā.

⁽⁶⁾ UNESCO, *Izglītība ilgtspējīgai attīstībai – ceļvedis*, 2020.

⁽⁷⁾ COM(2020) 625 final.

⁽⁸⁾ OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 628 final.

⁽¹¹⁾ Padomes Ieteikums (2018. gada 22. maijs) par pamatkompetencēm mūžizglītībā (OV C 189, 4.6.2018., 1. lpp.).

⁽¹²⁾ COM(2020) 274 final.

⁽¹³⁾ OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

11. Jaunais Eiropas "Bauhaus" Eiropas zaļajam kursam piešķir kultūras un radošo dimensiju, lai parādītu, kā ilgtspējīgas inovācijas piedāvā taustāmas, pozitīvas pārmaiņas mūsu ikdienas dzīvē, tostarp skolu ēkās un citās mācību vidēs.
12. UNESCO, īstenojot programmu "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai", ir strādājusi pie tā, lai izglītība un apmācība kļūtu par nozīmīgāku un pamanāmāku elementu starptautiskajā rīcībā attiecībā uz klimata krīzi un lai sasniegtu visus ilgtspējīgas attīstības mērķus, jo īpaši 4.7. apakšmērķi par izglītību ilgtspējīgai attīstībai. Saskaņā ar ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un Parīzes nolīgumu puses apņemas veicināt klimata pārmaiņu jomu un sadarboties tajā saistībā ar ilgtspējīgu attīstību visās dimensijās, jo īpaši attiecībā uz izglītošanu, apmācību, sabiedrības informētību, sabiedrības līdzdalību un sabiedrības piekļuvi informācijai.
13. Pieaug jauniešu informētība un vēlme iesaistīties ilgtspējīgas attīstības jautājumos, jo īpaši vides un klimata jautājumos. 2022. gada maijā publicētā Eurobarometra pētījuma rezultāti liecina, ka jaunieši ES uzskata, ka "vides aizsardzība un cīņa pret klimata pārmaiņām" ir viena no galvenajām prioritātēm, kam būtu jāpievērš uzmanība Eiropas Jaunatnes gadā (2022). Saskaņā ar ESAO 2018. gada datiem ⁽¹⁵⁾ 15 gadus veci jaunieši jau ir labi informēti par klimata pārmaiņām un vidisko krīzi, kā arī par nepieciešamību to risināt. Tomēr tie paši ESAO dati liecina, ka daudz mazāk ir to izglītojamo, kuri ir pārliecināti par savām spējām kaut ko reāli mainīt. Klimata un vidiskās krīzes apmērs var radīt izglītojamajiem nomāktības un bezspēcības sajūtu, ko vēl vairāk var pastiprināt neprecīza informācija un dezinformācija.
14. Ir ļoti svarīgi, lai izglītības un apmācības sistēmas un iestādes reaģētu uz to, ka jaunieši arvien biežāk pauž savu viedokli par klimata un biodaudzveidības krīzi, un iesaistītu jauniešus tādu risinājumu izstrādē, kas saistīti ar mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, un ilgtspējīgas nākotnes pasākumu veikšanā. Eiropas Jaunatnes gadam (2022. gads) ir svarīga nozīme, lai vēl vairāk stimulētu jauniešu iesaistīšanos.
15. Covid-19 pandēmija ir izgaismojusi mūsu ciešo saikni ar dabu un no jauna pievērsusi uzmanību izglītības un apmācības sistēmām. Ir gūtas atziņas par jaunām izglītības un mācību iespējām, tostarp par kombinētās mācīšanās pieejām dažādās vidēs (arī tiešsaistē), izglītojamo iesaisti un autonomiju, kā arī par saikni starp formālo izglītību un plašāku sabiedrību. Pandēmija arī pastiprināja ilgstošās bažas par bērnu, jaunu cilvēku un pieaugušo fizisko, garīgo un emocionālo labbūtību.
16. Atsevišķi agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes centri, skolas, augstākās izglītības iestādes, pētniecības organizācijas, profesionālās izglītības un apmācības sniedzēji un vietējās kopienas arvien vairāk iesaistās aktivitātēs saistībā ar klimata un biodaudzveidības krīzi. Tomēr ilgtspēja vēl nav sistēmiska iezīme izglītībā un apmācībā visā ES.
17. Daudzu valstu politikā, stratēģijās un mācību programmās ir apgūtas ilgtspēju sekmējošas mācīšanās un vienlīdz dzīvotspējīgas koncepcijas, piemēram, izglītība ilgtspējīgai attīstībai un globālā pilsoniskuma izglītība. Tomēr pedagogiem ir vajadzīgs turpmāks mērķtiecīgs atbalsts, zināšanas un mācību iespējas, lai savā mācīšanās un mācību praksē iekļautu zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības principus. Viņi bieži vien jūtas nepietiekami sagatavoti, lai cīnītos ar ekoloģisko trauksmi un ekoloģisko pesimismu un lai palīdzētu izglītojamajiem pozitīvi risināt klimata un vides jautājumus.
18. Visas iestādes pieejas ilgtspējībai, kas ietver visas darbības jomas, ne vienmēr ir pietiekami nodrošinātas. Šādas pieejas var ietvert mācīšanu un mācīšanos; pārvaldību; pētniecību un inovāciju; un infrastruktūru, iespējas un darbības, un tajās būtu jāiesaista izglītojamie, personāls un vecāki, kā arī vietējā un plašāka sabiedrība.

⁽¹⁵⁾ ESAO (2020), *Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?* PISA 2018, VI sējums.

19. Ir jāturpina pētīt iespēju, kā var papildināt un stiprināt citas izglītības un mācību programmas un cik liels ir šādas rīcības potenciāls. Mācīšana un mācīšanās zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai var pilnībā atbalstīt politiku un programmas tādās jomās kā veselība, labbūtība un iekļaušana; aktīvs un globāls pilsoniskums; solidaritāte; uz izglītojamajiem vērsta mācīšanās; pētniecība un inovācija; kā arī digitālā pārveide, tostarp mākslīgais intelekts ⁽¹⁶⁾.
20. Sistemātiski iekļaujot izglītības un apmācības dimensiju citās politikas jomās, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību mūžizglītības perspektīvā, var atbalstīt minētās politikas īstenošanu. Tā var arī savienot dažādus sabiedrības un ekonomikas sektorus un faktiski integrēt ilgtspēju izglītībā un apmācībā.
21. Šajā ieteikumā pilnībā ir ievēroti subsidiaritātes un proporcionālītātes principi, Tajā atzīts, ka izglītības un mācību iestāžu autonomijas līmenis dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgs. Dažās dalībvalstīs izglītības un mācību iestādēm, skolotāju izglītības iestādēm, kā arī skolotājiem un pasniedzējiem ir augsta autonomijas pakāpe. Ieteikums tiks īstenots, ņemot vērā valsts apstākļus un sadarbojoties ar dalībvalstīm.

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM, pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principus un atzīstot izglītības un mācību iestāžu atšķirīgās autonomijas pakāpes, atbilstoši valsts apstākļiem,

1. Pienācīgi ņemot vērā vides, sociālos un ekonomiskos apsvērumus, palielināt un pastiprināt centienus, kuru mērķis ir palīdzēt izglītības un apmācības sistēmām veikt pasākumus zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības jomā, lai visu vecumu izglītojamie neatkarīgi no izcelsmes varētu piekļūt kvalitatīvai, vienlīdzīgi pieejamai un iekļaujošai izglītībai un apmācībai par ilgtspēju, klimata pārmaiņām, vides aizsardzību un biodaudzveidību.
2. Noteikt, ka mācīšanās zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai ir viena no izglītības un apmācības politikas un programmu prioritārajām jomām, lai atbalstītu nozari un ļautu tai dot ieguldījumu ilgtspējīgā nākotnē, balstoties uz holistisku izpratni par izglītību. Īstenot un pilnveidot visaptverošas un uz sadarbību balstītas pieejas mācīšanai un mācībām zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, iesaistot visas attiecīgās personas izglītības un apmācības sistēmā un ieinteresētās personas no citām attiecīgām nozarēm.
3. Nodrošināt dažādas mācīšanās iespējas formālā, neformālā un ikdienējā vidē, lai visu vecumu cilvēki varētu sagatavoties zaļās pārkārtošanās īstenošanai un aktīvi tajā iesaistīties, kā arī rīkoties, lai izveidotu vidi saudzējošu, ilgtspējīgu, aprītas un klimata ziņā neitrālu ekonomiku un tainīgu, iekļaujošu un miermīlīgu sabiedrību.
4. Apsvērt šādus pasākumus sistēmas līmenī:
 - a) cieši sadarbojoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, izglītības un apmācības stratēģijas un plānus, tostarp tos, kas saistīti ar mācību programmām un novērtējumu, un pedagogu sākotnējo apmācību un profesionālās kvalifikācijas celšanu, saskaņot ar zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību; atbalstīt valsts un citu stratēģiju un politikas virzienu īstenošanu, tostarp attiecībā uz tādām saistītām koncepcijām kā, piemēram, izglītība ilgtspējīgai attīstībai, izmantojot pārraudzības un uzraudzības mehānismus;
 - b) attiecīgā gadījumā ieguldīt zaļās un ilgtspējīgās iekārtās, resursos un infrastruktūrā (ēkas, teritorijas un tehnoloģijas), ko izmanto mācībām, socializācijai un atpūtai, lai garantētu veselīgu, drošu, iekļaujošu, radošu un noturīgu mācību vidi, kā arī nodrošināt mācības par tiem;

⁽¹⁶⁾ Starptautiskais Mākslīgā intelekta pētniecības centrs (IRCAI) UNESCO aizgādībā ir pirmais globālais centrs, kas savās darbībās pievēršas mākslīgajam intelektam, izglītībai un ilgtspējīgai attīstībai.

- c) palielināt informētību par ieguvumiem un iespējām, ko sniedz mācīšanās zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, un atbalstīt formālās un neformālās izglītības un mācību iestādes, tostarp agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādes, lai klimata pārmaiņu, vides aizsardzības, biodaudzveidības un ilgtspējas jautājumi būtu aktuāli izglītojamo ikdienas dzīvē un veicinātu ilgtspējas kultūru;
- d) attīstīt visu vecumu izglītojamo zināšanas, prasmes un attieksmi, lai viņi dzīvotu ilgtspējīgāk, veicinātu ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas modeļus, piekoptu veselīgāku un vidiski apzinīgāku dzīvesveidu un individuāli un kolektīvi veicinātu mūsu sabiedrības pārveidi;
- e) atbalstīt un uzlabot mācīšanu un mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, nodrošinot infrastruktūru, digitālos rīkus un resursus un atbalstot pedagogu digitālās kompetences;
- f) jēgpilni un saskaņoti iesaistīt visus izglītojamos, lai ierosinātu un kopradītu pieejas tam, ko, kā un kur viņi mācās par zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību un to sekmēšanai. Veicināt dzimumu ziņā līdzsvarotu izglītojamo līdzdalību neatkarīgi no viņu izcelsmes, iekļaujot personas, kurām ir mazāk iespēju. Dot visiem izglītojamajiem iespēju piedalīties un iesaistīties lēmumu pieņemšanā savas iestādes līmenī, kā arī vietējā un plašākā sabiedrībā;
- g) cieši sadarbojoties ar attiecīgām ieinteresētajām personām, izstrādāt un atbalstīt mācību programmas un sistēmas, paredzot laiku un vietu, lai izglītojamie jau no agras bērnības varētu attīstīt ilgtspējas kompetences⁽¹⁷⁾. Starppaaudžu mācīšanās un vietējie piemēri, problēmas un atbildes pasākumi var padarīt mācību programmas atbilstošākas izglītojamajiem, parādot, ka klimata pārmaiņas, biodaudzveidība, vides aizsardzība un ilgtspēja ir jautājumi, kuri ir svarīgi vietējā līmenī un attiecībā uz kuriem ir nepieciešama rīcība;
- h) atbalstīt sadarbību un tīklu veidošanu ilgtspējas, vides aizsardzības un biodaudzveidības jomā, iesaistot, piemēram, vietējās iestādes, darbu ar jaunatni un jaunatnes organizācijas, vides izglītības un mācību centrus, globālās mācīšanās centrus, mežus, parkus, lauku saimniecības, muzejus, bibliotēkas, nevalstiskās organizācijas, pētniecību, patērētāju organizācijas un uzņēmumus, tādējādi stiprinot saikni starp formālo, neformālo un ikdienējo mācīšanos;
- i) atbalstīt labas prakses un pedagoģisko pētījumu izvēršanu par mācīšanu un mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai visos izglītības un apmācības līmeņos un veidos.

5. Vēl vairāk atbalstīt izglītojamos, paredzot šādus pasākumus:

- a) nodrošināt izglītojamajiem no pirmsskolas vecuma iespējas izprast, iepazīt un novērtēt dabas pasauli un tās biodaudzveidību, radīt zinātkāres un brīnuma sajūtu un mācīties rīkoties ilgtspējas sekmēšanai gan individuāli, gan kolektīvi;
- b) stiprināt, tostarp, izmantojot finansiālu atbalstu saskaņā ar valsts finansiālā atbalsta shēmām, augstas kvalitātes mūžizglītību zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, tostarp stažēšanos, mācekļa praksi, brīvprātīgo darbu, ārpuskolas aktivitātes, darbu ar jaunatni un citus formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās veidus, kā arī to savstarpējo saikni. Šajā sakarā stimulēt un atzīt pilsoniskās līdzdalības darbības un programmas;

⁽¹⁷⁾ "Ilgspējas kompetenču" jēdziens, kas aprakstīts Eiropas ilgtspējas kompetenču sistēmā *GreenComp*, aptver zināšanas, prasmes un attieksmi, kas visu vecumu izglītojamajiem ir vajadzīgas, lai dzīvotu, strādātu un rīkotos ilgtspējīgi (tostarp kritiskā domāšana, sistēmā balstīta domāšana un saikne ar dabu). "Zaļās prasmes" attiecas uz profesionālajām prasmēm, kas vajadzīgas visās nozarēs un visos darba tirgus līmeņos, lai īstenotu zaļo pārkārtošanos, tostarp radītu jaunas zaļās darbvietas.

- c) veicināt mācību metodes un pieejas, kas balstītas uz sadarbību un pieredzi, ir praktiski orientētas un atbilst vietējam kontekstam un tradīcijām, un atbalstīt starpdisciplīnu un dažādas mācību programmas aptverošas darbības. Tas ietver praktisku iespēju sniegšanu izglītojamajiem vērot dabu un rūpēties par to samazināt, remontēt, atkalizmantot un reciklēt, tādējādi palīdzot viņiem izprast ilgtspējīga dzīvesveida un aprites ekonomikas nozīmi;
- d) sniegt uz faktiem balstītu un pieejamu informāciju par klimata, vides un biodaudzveidības krīzi un tās virzītājspēkiem, kā noteikts Orhūsas konvencijā ⁽¹⁸⁾.
- e) attīstīt problēmu risināšanas un sadarbības prasmes; veicināt kritisko domāšanu, medijpratību un sistēmā balstītu domāšanu; kā arī atbalstīt pozitīvu rīcību, tostarp brīvprātīgo darbu, lai pārvarētu un mazinātu bailes un bezpalīdzības sajūtu, kas izglītojamajiem varētu rasties, saskaroties ar planētas krīzēm.
6. Vēl vairāk atbalstīt pedagogus, lai atvieglotu mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, paredzot šādus pasākumus:
- a) atzīt, ka visi pedagogi neatkarīgi no disciplīnas vai izglītības nozares ir pedagogi arī ilgtspējas jomā, kuriem ir jāatbalsta izglītojamie, lai sagatavotos zaļās pārkārtošanās īstenošanai. Dot viņiem iespēju vairot izglītojamo informētību par ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Konsultēties ar pedagogiem, iekļaut un atbalstīt viņus mācību plānu un programmu izstrādē un citās izglītības reformās, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību, un atbilstošas profesionālās izaugsmes izstrādē;
- b) atbalstīt zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības aspektu iekļaušanu skolotāju un pasniedzēju sākotnējās izglītības programmās; profesionālās kvalifikācijas celšanas programmās; un skolotāju profesionālajos standartos un sistēmās, lai atbalstītu pedagogu kompetenču attīstību ilgtspējas jomā;
- c) atbalstīt mentorēšanas shēmas un profesionālās izaugsmes programmas iestāžu līmenī. Atbalstīt pedagogus, lai tie savā praksē izmantotu digitālos rīkus un tehnoloģijas nolūkā uzlabot mācīšanu un mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai;
- d) vēl vairāk izstrādāt un izpētīt iespējas un stimulus pedagogiem piedalīties ar ilgtspēju saistītās profesionālās izaugsmes programmās, piemēram, apsverot tās karjeras virzībā un attīstībā un izveidojot pedagogiem tādas funkcijas kā ilgtspējas koordinēšana;
- e) atbalstīt pedagogus, nodrošinot arī nepieciešamo laiku un telpas, tādu pedagoģijas metožu izmantošanā, kuras sekmē starpdisciplināru pieeju attiecībā uz mācīšanu un mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, kā arī attīstīt sociāli emocionālos aspektus saistībā ar mācīšanos, lai visi izglītojamie varētu kļūt par pārmaiņu veicinātājiem un iemācītos pārdomāt un rīkoties gan individuāli, gan kolektīvi, vietējā un globālā mērogā, nolūkā padarīt pasauli ilgtspējīgāku;
- f) attiecīgā gadījumā veicināt un sekmēt pārveidojošu un starpdisciplināru mācīšanu un mācīšanos, izmantojot gan tradicionālas, gan inovatīvas mācību pieejas, tostarp praktiskas mācības, STEAM pieeju ⁽¹⁹⁾, hakatonus, pakalpojumus balstītu pieeju un spēliskošanu;
- g) izstrādāt un darīt pieejamus resursus pedagogu atbalstam, arī attiecībā uz novērtēšanu. Atbalstīt pedagogus tradicionālu un jaunu rīku un materiālu izmantošanā, lai par zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanu izglītotu un mācītu dažādās telpās un ārpus tām, kā arī digitālā un nedigitālā vidē. Nodrošināt piekļuvi kompetences centriem, tostarp vidiskās izglītības un mācību centriem;
- h) mudināt pētniecības un inovāciju kopienu sadarbīties ar formālās, neformālās un ikdienējās izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējiem, lai atbalstītu pedagogus zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības jomā. Atbalstīt dalību izpētes projektos un pētījumos, kas saistīti ar klimata ārkārtas situāciju un vidisko krīzi un ilgtspēju.

⁽¹⁸⁾ Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

⁽¹⁹⁾ STEAM (*Science, Technology, Engineering, the Arts and Mathematics* – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, māksla un matemātika) pieeja aptver radošo potenciālu, kas saistīts ar STEM izglītības savienošanu ar mākslu, kā arī humanitārajām un sociālajām zinātnēm.

7. Turpināt atbalstīt formālās un neformālās izglītības un mācību iestādes, lai tās attiecīgā gadījumā faktiski integrētu zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību visos savos pasākumos un darbībās, apsverot šādus pasākumus:
- a) veicināt un atvieglot rezultatīvas visas iestādes pieejas ilgtspējas aspektiem, kuras ietver mācīšanu un mācīšanos; redzējumu, plānošanu un pārvaldību; izglītojamo un personāla aktīvu līdzdalību; ģimeņu iesaisti; ēku un resursu pārvaldību; partnerību ar vietējo un plašāku sabiedrību; kā arī pētniecību un inovāciju. Atbalstīt izglītības iestāžu vadītājus organizatorisko pārmaiņu pārvaldīšanā, nodrošinot viņiem īpašu profesionālo izaugsmi un viņus konsultējot par viņu uzdevumiem;
 - b) atbalstīt izglītības un mācību iestādes ilgtspējas stratēģiju izstrādē, uzraudzīšanā un izvērtēšanā un/vai ilgtspējas aspektu iekļaušanā esošajos procesos un pasākumos (piem., skolu attīstības plānos, augstākās izglītības pamatuzdevumos un stratēģijās). Atzīt, ka tas ir ilgtermiņa process, kam nepieciešami nelieli izmērāmi soļi, kuri tiek pastāvīgi uzraudzīti un novērtēti, arī veicot iestādes pašnovērtējumu;
 - c) Saskaņā ar iestāžu autonomiju mudināt un atbalstīt agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes centrus, skolas, augstākās izglītības iestādes, profesionālās izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzējus, pieaugušo izglītības iestādes un citus izglītības pakalpojumu sniedzējus piedalīties ekomarķējuma iniciatīvās, kas var dot labumu videi, sabiedrībai, izglītībai un ekonomikai. Nodrošināt atbalsta struktūras šādām sistēmām, piemēram, aģentūras vai struktūras, kas atbalsta visas iestādes pieejas, mentorēšanu un sadarbības tīklu veidošanu, veidnes un pamatnostādnes, un finansiālu atbalstu;
 - d) daļu no izglītības un mācību organizāciju iekšējiem un/vai ārējiem pārbaudes un kvalitātes nodrošināšanas mehānismiem koncentrēt uz ilgtspēju. Atzīt augstākās izglītības iestāžu faktisku iesaisti, izmantojot piemērotus līdzekļus, tostarp, piemēram, finansēšanas mehānismus;
 - e) Vēl vairāk iekļaut zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības aspektus programmās, mācību plānos un moduļos PIA un augstākajā izglītībā (saskaņā ar iestāžu autonomiju un akadēmisko brīvību) dažādās disciplīnās, tostarp uzņēmējdarbības studijās, sociālajās zinātnēs, pedagogijā, humanitārajās zinātnēs, mākslā, arhitektūrā un inženierzinātnēs, zemes izmantošanas plānošanā un pārvaldībā. Izmantot resursus un materiālus, ko izstrādājušas nevalstiskās organizācijas un citas attiecīgās struktūras, kuras darbojas vides un izglītības jomā;
 - f) atbalstīt augstākās izglītības, PIA un pieaugušo izglītības iestādes nelielu un pielāgotu zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības mācību kursu izstrādē, pēc kuru apgūšanas varētu arī iegūt mikrodiplomas, nolūkā padziļināt, paplašināt un atjaunināt profesionālās kompetences;
 - g) veicināt partnerības ar visām disciplīnām un dalībniekiem, tostarp ar uzņēmumiem, mākslas nozaru pārstāvjiem, lauku saimniecībām, kultūras mantojuma, sporta un jaunatnes jomu, pētniecības iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, izglītības resursu nozari (arī saistībā ar tehnoloģiju, izdevējdarbību un citu mācību programmu aprīkojumu) un izglītības pētniecības jomu. Atbalstīt to, ka tiek izstrādātas ārpusskolas, vasaras un citas programmas, vienlaikus sniedzot atbalstu praksei, piemēram, laboratorijās, uzņēmumos, pētniecības iestādēs un nevalstiskajās organizācijās;
 - h) Atbalstīt programmas, kas veicina ilgtspējīgu inovāciju un uzņēmējdarbību. Stiprināt augstākās izglītības un PIA iestādes, lai izveidotu vai nostiprinātu ilgtspējas centrus, kas veicinās inovāciju un uzņēmējdarbību zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības, aprites ekonomikas un biodaudzveidības jomā.
8. Attiecīgā gadījumā mobilizēt valsts un ES līdzekļus ieguldījumiem infrastruktūrā, apmācībā, instrumentos un resursos, lai palielinātu formālās un neformālās izglītības un apmācības noturību un gatavību zaļās pārkārtošanās īstenošanai, jo īpaši programmu "Erasmus+", atveseļošanas un noturības mehānismu, Eiropas Solidaritātes korpusu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu, tehniskā atbalsta instrumentu, programmas "Digitālā Eiropa", "Apvārsnis Eiropa" un *InvestEU*.
9. Ieguldīt politikas izaicinājumu un šo iniciatīvu ietekmes uzraudzībā, izpētē un novērtēšanā, lai balstītos uz gūtajām atziņām un tās izmantotu politikas veidošanā. Tas var ietvert esošo rādītāju un mērķu īstenošanu, tostarp starptautiskā līmenī.

AR ŠO AICINA KOMISIJU, PIENĀCĪGI ŅEMOT VĒRĀ SUBSIDIARITĀTI UN VALSTU APSTĀKĻUS:

1. Atvieglot dalībvalstu un ieinteresēto personu sadarbību un mācīšanos no līdzbiedriem saistībā ar mācībām zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai:
 - a) izmantojot stratēģisko sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ⁽²⁰⁾, kurā izglītība un apmācība zaļās pārkārtošanās sekmēšanai ir viena no galvenajām prioritārajām jomām;
 - b) izplatot un mudinot izmantot iespējas veicināt, atbalstīt un dot iespēju formālai un neformālai izglītībai un apmācībai zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai tādās ES finansēšanas programmās kā, piemēram, “Erasmus+”, Eiropas Solidaritātes korpuss, LIFE, Eiropas Sociālais fonds Plus, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds, “Apvārsnis Eiropa”, tostarp Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības, programma “Izglītības un izpratnes veicināšana attīstības jomā” un tehniskā atbalsta instruments;
 - c) daloties labā praksē, kas gūta, darbiniekiem piedaloties apmaiņas programmā “Erasmus+”, projektos un tīklos, tostarp, izmantojot Eiropas universitāšu alianses, *eTwinning* tiešsaistes kopienu, “Erasmus+” skolotāju akadēmijas, kā arī profesionālās izcilības centrus, Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu;
 - d) apzinot, dokumentējot un kopīgojot labu praksi, tostarp, izmantojot esošās tiešsaistes platformas ⁽²¹⁾, un atbalstot sadarbības tīklu izveidi starp valstu un citām organizācijām, kas darbojas izglītības un zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības jomā formālajā un neformālajā izglītībā un apmācībā;
 - e) iesaistot jauniešus šā ieteikuma īstenošanā, jo īpaši, izmantojot tādas iniciatīvas kā Eiropas Jaunatnes gads (2022) un ES jaunatnes dialogs, lai nodrošinātu, ka jauniešu un jaunatnes organizāciju viedokļi, uzskati un vajadzības tiek pilnībā ņemti vērā;
 - f) veidojot sinerģijas ar koalīciju “Izglītība klimata pārmaiņām” un jauno Eiropas “Bauhaus”.
2. Sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādāt, kopīgot un darīt pieejamus brīvprātīgai izmantošanai resursus, materiālus un pētījumus par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, arī saistībā ar jauno Eiropas ilgtspējas kompetenču sistēmu “GreenComp”.
3. Atbalstīt pedagogus saistībā ar mācīšanu par zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību:
 - a) nodrošinot resursus un atbalsta materiālus brīvprātīgai izmantošanai Eiropas skolu izglītības platformā, EPALE un Eiropas Jaunatnes portālā;
 - b) atzīstot izcilus centienus mācīšanā un mācībās zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, šajā nolūkā izmantojot ES balvu shēmas, tostarp Eiropas Inovatīvās mācīšanas balvu, *eTwinning* balvu un Eiropas Profesionālo prasmju balvas.
4. Uzraudzīt, kā augstākās izglītības iestādes, PIA absolventi un pētnieki karjeras sākumā apgūst zaļās prasmes vai attieksmi pret vides ilgtspēju, neradot jaunus ziņošanas pienākumus vai papildu slogu dalībvalstīm, izmantojot tādus esošos Eiropas apsekojumus kā Eiropas absolventu izsekošanas iniciatīvu, piemēram, minētajos apsekojumos iekļaujot jautājumus par šādu attieksmi.

⁽²⁰⁾ Padomes Rezolūcija par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) (OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.).

⁽²¹⁾ Tas varētu ietvert Klimatizglītības koalīciju, gaidāmo Eiropas skolu izglītības platformu, “Mācību stūrīti”, platformu “Science is Wonderful” [“Zinātne ir brīnišķīga”], Eiropas Jaunatnes portālu, Eiropas Pieaugušo izglītības e-platformu (EPALE), platformu “Scientix”, Eiropas Mācekļu aliansi un Prasmju pilnveides paktu.

5. Uzraudzīt progresu izglītībā par zaļo pārkārtošanos un ilgtspējīgu attīstību saistībā ar esošajiem ziņojumiem par Eiropas izglītības telpu un Eiropas zaļo kursu, neradot jaunus ziņošanas pienākumus vai papildu slogu dalībvalstīm. Tas ietver atbalstu iespējamu rādītāju vai ES līmeņa mērķu izstrādei ilgtspējas jomā, kā izklāstīts Padomes Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030).
6. Stiprināt sadarbību ar esošajām starptautiskajām organizācijām, jo īpaši UNESCO un citām ANO struktūrām, tostarp ANO EEK, lai kopā ar politikas veidotājiem, praktiķiem un ieinteresētajām personām dalībvalstīs un starp tām veicinātu tādu pieeju izglītībai un apmācībai zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai, kas ietver vienlīdzību, iekļaušanu un taisnīgumu saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, ilgtspējīgas attīstības mērķiem un UNESCO ceļvedi “Izglītība ilgtspējīgai attīstībai 2030”.
7. Turpināt stiprināt programmas “Erasmus+” un Eiropas Solidaritātes korpusa programmas zaļo dimensiju, abos gadījumos izmantojot ilgtspējīgu mobilitāti, tiešsaistes sadarbību, zaļo praksi projektos un pievēršot lielu uzmanību zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības aspektam sadarbībā starp dažādām ieinteresētajām personām izglītības, apmācības un jaunatnes jomā.

Luksemburgā, 2022. gada 16. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. DUSSOPT

PADOMES IETEIKUMS**(2022. gada 16. jūnijs),****par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbinātībā**

(2022/C 243/02)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. un 292. pantu, kā arī 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Eiropā ir aizvien vairāk cilvēku, kuriem ir jāpapildina un jāuzlabo zināšanas, prasmes un kompetences, lai aizpildītu plaisu, kas izveidojusies starp formālo izglītību un mācībām un vajadzībām, kuras pastāv strauji mainīgajā sabiedrībā un darba tirgū. Atveseļošana no Covid-19 pandēmijas un digitālā un zaļā pārkārtošanās ir paātrinājusi pārmaiņas saistībā ar to, kā mēs dzīvojam, mācāmies un strādājam. Tās ir arī izgaismojušas to, ka cilvēkiem jābūt labāk sagatavotiem pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanai. Pandēmija ir ietekmējusi gan jauniešu, gan pieaugušo karjeras izredzes. Tā ir arī palielinājusi bezdarbu un simtiem miljonu cilvēku Eiropā nodarījusi kaitējumu viņu fiziskajai, garīgajai un emocionālajai labklājībai.
2. Viena no lielākajām problēmām, ar ko saskaras Eiropas uzņēmumi un darba devēji, ir nepietiekams atbilstošu prasmju piedāvājums ES darba tirgū. Vienlaikus darba ņēmēji saskaras ar nepieredzētām izmaiņām darba organizēšanā. Turklāt saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos būtiski mainās uzdevumu profili un prasmju prasības. Kā izklāstīts Padomes Lēmumā (ES) 2021/1868 (2021. gada 15. oktobris) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņem⁽¹⁾, "dalībvalstīm un Savienībai jāizstrādā koordinēta stratēģija nodarbinātības jomā, jo īpaši, atbalstot kvalificētu, apmācītu un pielāgoties spējīgu darbaspēku, kā arī tādus darba tirgus, kas ir vērsti uz nākotni un spēj reaģēt uz pārmaiņām ekonomikā". Pastāvīga prasmju pilnveide un pārkvalificēšanās ir būtiska, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji reaģē uz vajadzībām savā pašreizējā darbavietā vai pāriet uz jaunām darbavietām un nozarēm, kas paplašinās, piemēram, zaļajām un digitālajām nozarēm, jo īpaši demogrāfiskās novecošanas kontekstā.
3. Cilvēkiem ir vajadzīga piekļuve kvalitatīvai mācīšanai un mācībām, kas tiek nodrošinātas dažādos veidos un vidēs, lai pilnveidotu savas personīgās, sociālās, kultūrā balstītās un profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences. Ir izskanējuši aicinājumi izglītības un mācību sistēmām kļūt elastīgākām un rast risinājumus, lai nodrošinātu uz izglītojamajiem vairāk vērstu, pieejamāku un iekļaujošāku mācīšanos plašākam profilu klāstam. Neformālās izglītības un mācību sniedzēji arī risina šo vajadzību, nodrošinot jaunas un inovatīvas iespējas saistībā ar kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju.
4. Efektīva mūžizglītības kultūra ir būtiska, lai nodrošinātu, ka ikvienam ir zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus sabiedrībā, darba tirgū un personīgajā dzīvē. Ir svarīgi, lai cilvēki visas dzīves laikā varētu piekļūt kvalitatīvai un atbilstošai izglītībai un mācībām, kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai. Mūžizglītības iespējām vajadzētu būt daļai no izglītības un mācību iestāžu ilgtermiņa stratēģijas, lai uzlabotu to spēju reaģēt uz strauji mainīgajām darba devēju un izglītojamo vajadzībām. Tas ļautu daudzveidīgākam izglītojamo lokam (tostarp šo iestāžu absolventiem un citiem pieaugušajiem izglītības apguvējiem) celt kvalifikāciju un pārkvalificēties. Tiek ieteikts augstākās izglītības iestādēm, profesionālās izglītības un apmācības (PIA) iestādēm, pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzējiem un citiem mikroapliecinājumu sniedzējiem, tostarp darba devējiem, sadarboties un mācību iespēju izstrādē un atjaunināšanā integrēt jaunākos pētījumu rezultātus.

⁽¹⁾ OV L 379, 26.10.2021., 1. lpp.

5. Mikroapliecinājumi varētu palīdzēt apliecināt neliela apjoma pielāgoto mācīšanās pieredzi. Tie ļauj mērķtiecīgi un elastīgi apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, lai apmierinātu jaunas vajadzības sabiedrībā un darba tirgū, un dod cilvēkiem iespēju novērst to prasmju trūkumu, kas viņiem vajadzīgas, lai gūtu panākumus strauji mainīgā vidē, vienlaikus neaizstājot tradicionālās kvalifikācijas ieguves programmas. Vajadzības gadījumā tie var papildināt esošās kvalifikācijas, nodrošinot pievienoto vērtību, tomēr vienlaikus neapdraudot pilno studiju programmu pamatprincipu sākotnējā izglītībā un mācībās. Mikroapliecinājumus varētu izstrādāt un izsniegt dažādi pakalpojumu sniedzēji dažādās mācīšanās vidēs (formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās vidē).
6. Neraugoties uz to, ka mikroapliecinājumus izmanto arvien vairāk, Eiropā attiecībā uz tiem nav noteikta vienota definīcija vai standarti. Tas kavē izpratnes rašanos par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu un tādēļ mazina to potenciālu veicināt elastīgus mācīšanās un karjeras ceļus. Šā ieteikuma mērķis ir palīdzēt veidot uzticēšanos mikroapliecinājumiem visā Eiropā starp visām iesaistītajām personām – gan pakalpojumu sniedzējiem, gan saņēmējiem.
7. Eiropas sociālo tiesību pilāra ⁽²⁾ pirmais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, mācībām un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū visā Eiropas Savienībā. Eiropas sociālo tiesību pilāra ceturtais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību, lai uzlabotu nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes. Šīs tiesības uz palīdzību ietver tiesības saņemt atbalstu mācībām un pārkvalifikācijai. Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānā mikroapliecinājumi ir minēti kā inovatīvs instruments, kas “var atvieglot elastīgus mācīšanās ceļus un atbalstīt darba ņēmējus darbā vai profesionālo pārmaiņu laikā”. Mikroapliecinājumi var sniegt ieguldījumu ES pamatmērķu sasniegšanā līdz 2030. gadam, tostarp attiecībā uz mērķrādītāju, kas paredz, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās mācībās, un mērķrādītāju par vismaz 78 % nodarbinātības līmeni. Abus šos mērķus Portu sociālajā samītā atzinīgi novērtēja ES līderi, sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība, un pēc tam Eiropadome tos atbalstīja 2021. gada 24. un 25. jūnija sanāksmē ⁽³⁾.
8. Līdztekus rīcības plānam Komisija pieņēma Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (“EASE” ieteikums) ⁽⁴⁾. Ieteikumā ir sniegti konkrēti politikas norādījumi dalībvalstīm par to, kā izstrādāt saskaņotus rīcībpolitiku kopumus, lai atvieglotu profesionālās pārmaiņas un sekmētu atveseļošanu no Covid-19, kurā tiku radīts daudz jaunu darbvietu. Politikas norādījumi attiecas uz kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas iespējām un atbalsta pasākumiem.
9. Viena no Eiropas Prasmju programmā ⁽⁵⁾ paziņotajām 12 pamatdarbībām ir jauna iniciatīva par Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Šīs jaunās iniciatīvas mērķis ir sekmēt mikroapliecinājumu kvalitāti, pārredzamību un ieviešanu visā ES. Prasmju programmā tika izziņota arī iniciatīva par individuālajiem mācību kontiem, kas varētu palīdzēt novērst pastāvošos trūkumus attiecībā uz darbības vecuma pieaugušo piekļuvi izglītībai un mācībām un ļautu cilvēkiem sekmīgi pārvaldīt profesionālās pārmaiņas darba tirgū. Mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no izglītības un mācībām, kas pieejamas cilvēkiem, lai sekmētu šo individuālo mācību kontu izmantošanu.
10. Komisijas Paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam ⁽⁶⁾ tika paziņots, ka Komisija izstrādās Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai palīdzētu paplašināt mācīšanās iespējas un stiprināt gan augstākās izglītības iestāžu, gan PIA iestāžu nozīmi mūžizglītībā.
11. Padomes Ieteikumā par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai ⁽⁷⁾ Komisija tiek acināta “izpētīt mikroapliecinājumu koncepciju un izmantošanu”.

⁽²⁾ OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.

⁽³⁾ “[...] Eiropadome saskaņā ar Portu deklarāciju atzinīgi vērtē Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānā noteiktos ES pamatmērķus”, Eiropadomes secinājumi, 2021. gada 24. un 25. jūnijs, EUCO 7/21.

⁽⁴⁾ C(2021) 1372 final.

⁽⁵⁾ C(2020) 274 final.

⁽⁶⁾ C(2020) 625 final.

⁽⁷⁾ OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.

12. Padomes Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) ⁽⁸⁾ mikroapliecinājumu koncepcijas analīze un mikroapliecinājumu izmantošana ir minēta kā viens no konkrētiem jautājumiem un darbībām stratēģiskā satvara (Mūžizglītība un mobilitāte) 2. prioritārajā jomā.
13. Padomes secinājumos par iniciatīvu “Eiropas universitātes” – Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā ⁽⁹⁾ ir uzsvērts – “[k]aut arī mikroapliecinājumi nav atkāpe no pilno studiju programmu pamatprincipa un to nevājina, tie varētu palīdzēt paplašināt mācīšanās iespējas, lai varētu uzņemt netipiskus izglītojamus un apmierināt pieprasījumu pēc jaunām prasmēm darba tirgū; padarīt mācīšanās pieredzi elastīgāku un modulārāku; atbalstīt piekļuvi augstākajai izglītībai; un iesaistīt izglītojamus neatkarīgi no viņu iepriekšējās kvalifikācijas vai izcelsmes, veicinot pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespējas un vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu izglītību”.
14. Eiropas augstākās izglītības telpas izglītības ministri Romas komunikē par starpvaldību Boloņas procesu ⁽¹⁰⁾ apņēmas palīdzēt savām augstākās izglītības iestādēm: i) dažādot mācīšanās piedāvājumu; un ii) ieviest jauninājumus izglītības saturā un pasniegšanas veidos. Daudzas augstākās izglītības iestādes papildus pilno studiju programmām un saglabājot savas tiesības izstrādāt studiju programmas un neatkarīgi regulēt kredītpunktu pārnesei jautājumus, piedāvā vai plāno piedāvāt mazāka apjoma mācīšanās programmas. Minētās mazāka apjoma programmas var palīdzēt izglītojamiem dažādos dzīves posmos pilnveidot vai atjaunināt savas kultūrā balstītās, profesionālās un transversālās prasmes un kompetences. Boloņas procesa ietvaros īstenotajā sadarbībā tiks pētīts, kā un cik lielā mērā šīs mazāka apjoma elastīgās mācīšanās programmas, tostarp tās, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, var definēt, attīstīt, īstenot un atzīt, izmantojot kopīgus instrumentus.
15. Izglītības un mācību sistēmās būtu jāņem vērā visu izglītojamo atšķirīgās individuālās vajadzības, spējas un iespējas. Tām būtu arī jāpiedāvā mācīšanās iespējas visiem, tostarp neformālā un ikdienējā vidē, kā uzsvērts Padomes secinājumos par to, kā ar tainīgumu un iekļautību izglītībā un mācībā veicināt panākumus izglītībā ikvienam ⁽¹¹⁾. Labi izstrādātus mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no mērķtiecīgiem pasākumiem, lai atbalstītu iekļautību un izglītības un mācību pieejamību plašākam izglītojamo lokam. Šis plašākais izglītojamo loks ietver nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piemēram, personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkus, mazkvalificētas personas, minoritātes, migrantu izcelsmes personas, bēgļus un personas, kurām ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociāli un ekonomiski nelabvēlīgas situācijas dēļ). Mikroapliecinājumus var izmantot arī nolūkā palīdzēt labāk orientēt studentus un veicināt mācīšanās un mācību pieejamību un sekmes, kā arī atbalstīt pāreju no skolas uz darba dzīvi. Ņemot vērā bēgļu un patvēruma meklētāju skaita gaidāmo pieaugumu, būs jāizstrādā stratēģijas, lai efektīvi integrētu šīs grupas izglītības, mācību un darba sistēmās. Ar mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu saistītie norādījumi un savstarpēja mācīšanās visā ES var veicināt iekļautību un nodrošināt, ka izglītojamie no visām sabiedrības grupām var piekļūt to radītājiem ieguvumiem.
16. Mikroapliecinājumi var arī nodrošināt profesionālās attīstības un mobilitātes atbalstu darbiniekiem, tostarp cilvēkiem, kuri strādā nestandarta darba veidos, piemēram, platformu ekonomikā ⁽¹²⁾, kuru piekļuve mācībām var būt apgrūtināta, ņemot vērā viņu nodarbinātības statusu ⁽¹³⁾.

⁽⁸⁾ OV C 66, 26.2.2021., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

⁽¹⁰⁾ Romas komunikē, ko 2020. gada 19. novembrī pieņēma Eiropas augstākās izglītības telpas ministru konferencē.

⁽¹¹⁾ OV C 221, 10.6.2021., 3. lpp.

⁽¹²⁾ “[...] ar jēdzienu “tiešsaistes platformu ekonomika” būtu jāsaprot visa saimnieciskā darbība, kas izriet no faktiskiem vai iecerētiem komercdarījumiem iekšējā tirgū un ko tieši vai netieši veicina tiešsaistes platformas, jo īpaši tiešsaistes starpniecības pakalpojumi un tiešsaistes meklētājprogrammas” (Komisijas Lēmums (2018. gada 26. aprīlis) par tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupas izveidi, C(2018) 2393 final, 2018. gada 26. aprīlī, 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūcijā par godīgiem darba apstākļiem, tiesībām un sociālo aizsardzību platformā nodarbinātiem darbiniekiem – ar digitālo attīstību saistīti jauni nodarbinātības veidi (2019/2186(INI)), tika aicināts risināt platformā nodarbināto darbinieku izglītības un mācību jautājumus saistībā ar ES pieeju mikroapliecinājumiem.

17. Mikroapliecinājumi varētu vērā ņemami sekmēt ES politikas iniciatīvu īstenošanu, lai veicinātu digitālo un zaļo pārkārtošanos. Mikroapliecinājumi varētu: I) atbalstīt Digitālās izglītības rīcības plāna 2021.–2027. gadam ⁽¹⁴⁾ mērķu īstenošanu, lai palīdzētu nodrošināt elastīgas, pieejamas mācīšanās iespējas digitālo prasmju apguvei; un ii) sniegt ieguldījumu Komisijas plāna “Digitālais kompass līdz 2030. gadam” mērķu īstenošanā, proti, līdz 2030. gadam Eiropā radīt digitāli kvalificētu sabiedrību un nodrošināt kvalificētus speciālistus digitālo prasmju jomā. Mikroapliecinājumi varētu sekmēt arī Eiropas zaļā kursa ⁽¹⁵⁾ īstenošanu, kas ir Eiropas izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir pārveidot Eiropas ekonomiku un sabiedrību un virzīt to uz ilgtspējīgāku attīstību.
18. Ar Padomes Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumu (2008. gada 23. aprīlis) par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai ⁽¹⁶⁾ tiek nodrošināta vienota atsauces sistēma, lai palīdzētu cilvēkiem un organizācijām salīdzināt gan dažādas kvalifikācijas sistēmas, gan tajās izmantotos kvalifikācijas līmeņus. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā (EKI) kā Eiropas atsauces sistēmā var ietvert visus kvalifikāciju veidus un līmeņus, un tā ir vienota standarta atsauce attiecībā uz pārredzamību, pārnesamību un salīdzināmību. EKI var ietvert arī mikroapliecinājumus, ja tie ir iekļauti nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās un kad tos pirmo reizi tajās iekļauj.
19. Padomes Ieteikumā (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ⁽¹⁷⁾ dalībvalstis tika aicinātas līdz 2018. gadam – atkarībā no valsts apstākļiem un īpatnībām un pēc saviem ieskatiem – ieviest pasākumus neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanai. Šī validēšanas kārtība nozīmē, ka cilvēku zināšanas, prasmes un kompetences, ko viņi ieguvuši neformālās un ikdienējās mācīšanās ceļā, var tikt validētas. Tā arī ļauj cilvēkiem iegūt pilnu kvalifikāciju vai attiecīgā gadījumā daļēju kvalifikāciju. Ieteikuma 2020. gada novērtējumā ⁽¹⁸⁾ tika rosināts vairāk attīstīt saikni starp validēšanu un mikroapliecinājumiem.
20. Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā (ES) 2018/646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK ⁽¹⁹⁾ ir noteikts pamats tādu tīmekļa rīku nodrošināšanai, kas cilvēkiem dod iespēju pārvaldīt savu karjeru un mūžizglītību, izmantojot autentifikācijas pakalpojumus attiecībā uz akreditācijas datiem, kas nodrošina mikroapliecinājumu pārnesamību.
21. Mikroapliecinājumu atbilstība, izstrāde un atjaunināšana ir atkarīga no:
 - i) sadarbības starp reģionālajām un valstu iestādēm, izglītības un mācību organizācijām un to kopdarbības;
 - ii) nozaru un starpnozaru sociālā dialoga (šajā sociālajā dialogā būtu jāiesaista organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus gan privātajā, gan publiskajā sektorā, mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un profesionālos un vadošos darbiniekus).
22. Šajā ieteikumā ir pilnībā ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi, iestāžu autonomijas un akadēmiskās brīvības principi, kā arī dalībvalstu atbildība par izglītības un profesionālās apmācības saturu un organizēšanu atbilstoši valsts apstākļiem un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
23. Šis ieteikums neskar Direktīvu 2005/36/EK, kas grozīta ar Direktīvu 2013/55/ES, par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un tajā paredzēto automatiskās atzīšanas režīmu,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU, kas jāīsteno saskaņā ar reģionālajiem, valstu un Savienības tiesību aktiem un prioritātēm, valstu apstākļiem un pieejamajiem resursiem, tostarp sociālekonomisko situāciju un valstu izglītības, mācību, mūžizglītības un nodarbinātības sistēmu iezīmēm, un ciešā sadarbībā ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām:

⁽¹⁴⁾ COM(2020) 624 final.

⁽¹⁵⁾ COM(2019) 640 final.

⁽¹⁶⁾ OV C 189, 15.6.2017., 15. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 121 final.

⁽¹⁹⁾ OV L 112, 2.5.2018., 42. lpp.

Mērķi

1. Dalībvalstīm tiek ieteikts īstenot Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai:
 - a) dotu cilvēkiem iespēju apgūt, atjaunināt un uzlabot zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā un pilnībā izmantotu ieguvumus, ko sniedz sociāli taisnīga atveseļošana un taisnīga pārkārtošanās uz zaļo un digitālo ekonomiku, un būt labāk sagatavotiem pašreizējiem un turpmākiem izaicinājumiem;
 - b) atbalstītu mikroapliecinājumu sniedzēju sagatavotību, lai uzlabotu mācīšanās piedāvājuma kvalitāti, pārredzamību, pieejamību un elastību nolūkā dot cilvēkiem iespēju veidot personalizētus mācīšanās un karjeras ceļus;
 - c) veicinātu iekļautību, piekļuvi un vienlīdzīgas iespējas, palīdzot sasniegt noturību, sociālo taisnīgumu un labklājību visiem demogrāfisko un sociālo pārmaiņu kontekstā un visos ekonomikas ciklu posmos.
2. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā izmantot mikroapliecinājumus kā instrumentu, lai stiprinātu un papildinātu esošās mācīšanās iespējas, palielinātu dalību mūžizglītībā un palīdzētu sasniegt Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteikto un ES līderu atbalstīto un Padomes Rezolūcijā par jaunu Eiropas programmu pieaugušo izglītībai 2021.–2030. gadam ⁽²⁰⁾ apstiprināto mērķrādītāju, proti, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās mācībās.

Darbības joma

3. Šis ieteikums attiecas uz mikroapliecinājumiem, kā arī rīcībpolitikām, kas var atbalstīt to efektīvu izstrādi, izsniegšanu un izmantošanu.
4. Mikroapliecinājumus var izmantot, lai papildinātu un uzlabotu izglītības, mācību, mūžizglītības un nodarbināmības ekosistēmas. Šajā ieteikumā izklāstīto pasākumu mērķis ir stiprināt mācīšanās un nodarbināmības iespējas, netraucējot sākotnējās, augstākās, profesionālās izglītības un apmācības (PIA) sistēmas un neapdraudot un neaizstājot esošās kvalifikācijas un akadēmiskos grādus. Pasākumos ieteikts izveidot vienotu Eiropas pieeju attiecībā uz notiekošo un jaunveidojamo mikroapliecinājumu sniegšanas kārtību Eiropas Savienībā un sniegtas definīcijas un norādījumi saistībā ar mikroapliecinājumu izstrādi, izsniegšanu un aprakstu, lai uzlabotu to kvalitāti un pārredzamību un veicinātu to ieviešanu.

Definīcijas

5. Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:
 - a) "mikroapliecinājums" ir mācīšanās rezultātu dokuments, ko izglītojamais ir ieguvis pēc neliela apjoma mācību apguves. Minētie mācīšanās rezultāti tiks novērtēti saskaņā ar pārredzamiem un skaidri definētiem kritērijiem. Mācīšanās pieredze, kuru iegūstot tiek piešķirti mikroapliecinājumi, ir izstrādāta tā, lai izglītojamajam sniegtu konkrētas zināšanas, prasmes un kompetences, kas atbilst sabiedrības, personiskajām, kultūras vai darba tirgus vajadzībām. Mikroapliecinājumi pieder izglītojamajam, tos var koplietot un pārnest. Tie var būt atsevišķi vai apvienoti lielākos apliecinājumos. To pamatā ir kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saskaņotiem standartiem attiecīgajā nozarē vai darbības jomā;

⁽²⁰⁾ OV C 504, 14.12.2021., 9. lpp.

- b) "mikroapliecinājumu sniedzējs" ir izglītības un mācību iestādes un organizācijas, sociālie partneri (t. i., organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus), darba devēji un nozare, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, valsts nodarbinātības dienesti (VND) un reģionālās un valsts iestādes, un citu veidu dalībnieki, kas izstrādā, nodrošina un izsniedz mikroapliecinājumus formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās kontekstā. Tas neskar reģionālos un valsts tiesību aktus un apstākļus;
- c) "mācīšanās vide" ir dažādas fiziskas, tiešsaistes, kombinētas ⁽²¹⁾, virtuālas un digitālas vietas, konteksti un kultūras, kurās cilvēki mācās, aptverot visus apstākļus, kuros var notikt formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās;
- d) "formālā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek organizētā un strukturētā vidē, kura īpaši paredzēta mācīšanās nolūkiem, un pēc tās parasti piešķir kvalifikāciju, visbiežāk izsniedzot sertifikātu vai diplomu; tā aptver vispārējās izglītības, sākotnējās izglītības, tālākizglītības un terciārās profesionālās izglītības un apmācības, un augstākās izglītības sistēmas ⁽²²⁾;
- e) "neformālā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek plānotu aktivitāšu veidā ārpus formālās izglītības un mācībām un ir strukturēta mācīšanās mērķu un laika ziņā, un kurā tiek sniegts noteikta veida mācīšanās atbalsts ⁽²³⁾;
- f) "ikdienējā mācīšanās" ir mācīšanās, kas notiek ikdienas aktivitātēs vai pieredzē, kas nav organizēta vai strukturēta mērķu, laika vai mācīšanās atbalsta ziņā; attiecīgā persona to var neapzināties kā mācīšanos ⁽²⁴⁾. Par to netiek automātiski iegūts mikroapliecinājums, bet to var ņemt vērā validēšanas kārtībā, kurā var noteikt, dokumentēt, novērtēt un/vai sertificēt personas mācīšanās rezultātus;
- g) "pārnesamība" ir apliecinājuma dokumenta īpašnieka spēja glabāt savus mikroapliecinājumus paša izvēlētajā sistēmā, kopīgrot apliecinājuma dokumentu ar izvēlēto (valsts vai transnacionāla līmeņa) personu, nodrošinot, ka visas apmaiņā iesaistītās personas spēj saprast apliecinājuma dokumentu saturu un pārbaudīt to autentiskumu. Tas nodrošina pārnesamību starp izglītības un mācību nozarēm un to ietvaros, darba tirgū un starp valstīm;
- h) "savienojamība" ir iespēja attiecīgā gadījumā apvienot dažādus mikroapliecinājumus, tiem loģiski pamatojoties vienam uz otru. Lēmumi par apliecinājumu savienošanu vai sasaistīšanu ir jāpieņem uzņēmējai organizācijai (piemēram, izglītības un mācību iestādēm, darba devējiem u. c.) saskaņā ar tās īstenoto praksi, un ar tiem būtu jāatbalsta izglītojamā mērķi un vajadzības. Savienošana nenozīmē automātiskas tiesības uz kvalifikāciju vai akadēmisku grādu. Šādus lēmumus pieņem reģionālās un valsts iestādes, ievērojot savas piešķiršanas procedūras;
- i) "novērtējums" ir process vai metode, ko izmanto, lai novērtētu un aprakstītu mācīšanās rezultātus, ko personas ieguvušas formālā, neformālā vai ikdienējā vidē. Novērtēšanu veic pakalpojumu sniedzējs vai citi atzīti novērtējuma sniedzēji.

Definīcija un Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai

6. Dalībvalstīm tiek ieteikts pieņemt turpmāk minētos elementus un veicināt to izmantošanu:

- a) 5. punkta a) apakšpunktā paredzētā mikroapliecinājumu definīcija;
- b) Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai (kā izklāstīts I pielikumā), tostarp šādi obligāti elementi:
- i) apmācāmā identifikācija;
- ii) mikroapliecinājuma nosaukums;

⁽²¹⁾ Formālajā izglītībā un mācībās "kombinēta mācīšanās" nozīmē, ka skola, pedagogs vai audzēknis mācīšanās procesā izmanto vairākas pieejas.

⁽²²⁾ Definīcija ir balstīta uz Padomes Ieteikumu (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu (OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.).

⁽²³⁾ Definīcija ir no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).

⁽²⁴⁾ Definīcija ir no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013 (OV L 189, 28.5.2021., 1. lpp.).

- iii) izdevēja valsts(-is)/reģions(-i);
 - iv) piešķirējiestāde(-es);
 - v) izdošanas datums;
 - vi) mācīšanās rezultāti;
 - vii) nosacītā darba slodze, kas vajadzīga mācīšanās rezultātu sasniegšanai (ja iespējams, Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmā (ECTS));
 - viii) attiecīgā gadījumā mācīšanās pieredzes līmenis (un attiecīgā gadījumā cikls), pēc kura apguves iegūst mikroapliecinājumu (Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra, Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras);
 - ix) novērtējuma veids;
 - x) līdzdalības veids mācīšanās pasākumā;
 - xi) kvalitātes nodrošināšanas veids, ko izmanto, lai pamatotu mikroapliecinājumu;
- c) Eiropas principi attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu (kā aprakstīts II pielikumā).

Mikroapliecinājumu ekosistēmas izveide

7. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā veicināt mikroapliecinājumu pastāvīgu un jaunu izstrādi formālās mācīšanās vidē, tostarp:
- a) atbalstot augstākās izglītības iestāžu veiktu izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi mācīšanās iespēju piedāvāšanā dažādiem izglītojamajiem, jo īpaši, paplašinot pievilcīgu, pieejamu, iekļaujošu un uz izglītojamo vērstu mūžizglītības pasākumu piedāvājumu, tostarp vajadzības gadījumā ar Eiropas universitāšu alianšu īstenotu darbību palīdzību ⁽²⁵⁾;
 - b) atbalstot profesionālās izglītības un apmācības iestāžu un citu PIA sniedzēju veikto izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi tālākajā profesionālajā izglītībā un apmācībā, lai atbalstītu pieaugušo kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, tostarp, vajadzības gadījumā izmantojot PIA profesionālās izcilības centru darbības;
 - c) apsverot publiskā finansējuma sniegšanu – atkarībā no valsts apstākļiem – tādu neliela apjoma izglītības un mācību darbību izstrādei un nodrošināšanai, kuru apguves rezultātā tiek izsniegti mikroapliecinājumi, visos izglītības un mācību līmeņos, vienlaikus ņemot vērā iestāžu autonomiju, lai nodrošinātu daudzveidību un radošumu.
8. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā atbalstīt mikroapliecinājumu pastāvīgu un jaunu izstrādi neformālās un ikdienējās mācīšanās vidē, tostarp:
- a) atbalstot mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu, ko veic pakalpojumu sniedzēji, kuri nav minēti 7. punktā (šie pakalpojumu sniedzēji var ietvert uzņēmumus, sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējās iestādes, kopienu centrus, profesionālās apvienības, pētniecības un inovācijas organizācijas un privātos pakalpojumu sniedzējus), tostarp, sekmējot finansējuma avotu daudzveidību;
 - b) veicinot tādu mikroapliecinājumu pilnveidi, kurus izstrādā un apstiprina darba devēju un darbaņēmēju pārstāvji, vajadzības gadījumā izmantojot sociālo dialogu;
 - c) apsverot iepriekšējas mācīšanās atzišanas un neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas procedūru pielāgošanu, lai varētu piešķirt mikroapliecinājumus.
9. Dalībvalstis tiek mudinātas atbalstīt mikroapliecinājumu kvalitāti un pārredzamību, tostarp vajadzības gadījumā:
- a) piemērojot, pielāgojot un pilnveidojot kvalitātes nodrošināšanas mehānismus mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji, pēc iespējas izmantojot esošos mehānismus (sk. 2. pielikumu);

⁽²⁵⁾ OV C 221, 10.6.2021., 14. lpp.

- b) atbalstot prasmju apzināšanas sistēmu izmantošanu darba tirgus vajadzību un demogrāfisko pārmaiņu analizēšanai, lai ar to palīdzību varētu identificēt gadījumus, kad jāizstrādā vai jāatjaunina mikroapliecinājumi;
 - c) mudinot pakalpojumu sniedzējus publicēt to piedāvāto mikroapliecinājumu katalogus, kā arī attiecīgā gadījumā savu rīcībpolitiku attiecībā uz citu pakalpojumu sniedzēju izdoto mikroapliecinājumu atzīšanu;
 - d) integrējot mikroapliecinājumus nacionālajās kvalifikāciju ietvarstrukturās un sistēmās. Lēmumus par mikroapliecinājumu integrēšanu reģionālajās un valsts ietvarstrukturās vai sistēmās pieņem valsts iestādes vai institūcijas atbilstoši valsts apstākļiem.
10. Dalībvalstis tiek mudinātas vajadzības gadījumā sekmēt un atbalstīt efektīvus izmēģinājumus, sadarbību, pārvaldību un partnerības starp:
- i) izglītības un mācību iestādēm;
 - ii) sociālajiem partneriem;
 - iii) darba devējiem un nozarēm;
 - iv) pētniecības un inovācijas organizācijām;
 - v) pilsoniskās sabiedrības organizācijām;
 - vi) nodarbinātības un sociālās iekļaušanas dienestiem;
 - vii) vietējām, reģionālajām un valsts iestādēm.

Minētie izmēģinājumi, sadarbība, pārvaldība un partnerība ir svarīgi, lai apzinātu vajadzības attiecībā uz mikroapliecinājumiem, to kopīgu izstrādāšanu un atjaunināšanu, kā arī lai novērtētu ietekmi uz prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, mūžizglītību un karjeras attīstību.

Mikroapliecinājumu potenciāla izmantošana

11. Dalībvalstīm tiek ieteikts vajadzības gadījumā integrēt mikroapliecinājumus gan izglītības un mācību sistēmās, gan prasmju rīcībpolitikās, tostarp:
- a) veicinot tādu izglītības un mācību piedāvājumu, kas dod iespēju iegūt mikroapliecinājumus, iekļaušanu piedāvāto izglītības un mācību iespēju katalogos;
 - b) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, lai uzlabotu izglītības un mācību pieejamību visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošām un neaizsargātām grupām (piemēram, personām ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, mazkvalificētām personām, minoritātēm, migrantu izcelsmes personām, bēgļiem un personām, kurām ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociālekonomiski nelabvēlīgā stāvokļa dēļ);
 - c) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu elastīgus mācīšanās ceļus un pāreju no vidējās izglītības vai PIA uz augstāko izglītību un attiecīgā gadījumā pieaugušo izglītību;
 - d) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, ko var integrēt augstākās izglītības studiju programmās vai kas var papildināt tās;
 - e) izmantojot mikroapliecinājumus kā papildu līdzekli, lai uzlabotu plašāka izglītojamo loka digitālās pamatprasmes un padziļinātas prasmes un kompetences saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu;
 - f) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu mācību izstrādi zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai kā daļu no valsts līmenī īstenotā Padomes ieteikuma par mācīšanos zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības sekmēšanai;
 - g) veicinot to, ka izglītības un mācību iestādes un citi pakalpojumu sniedzēji – sadarbībā ar to zināšanu un inovācijas ekosistēmu – izmanto mikroapliecinājumus, lai palielinātu mikroapliecinājumu nozīmi un to iespējamo pozitīvo ietekmi uz ekonomiku vietējā un reģionālajā līmenī;
 - h) veicinot izpratni par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu, nodrošinot skolotāju un pasniedzēju, atbalsta speciālistu (piemēram, "Erasmus+" skolotāju akadēmiju kontekstā), kā arī akadēmisko aprindu pārstāvju, pētnieku un cita saistītā personāla pastāvīgu profesionālo izaugsmi;

- i) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai jaunākos pētījumu rezultātus ātri integrētu mācīšanās iespējās, stiprinot sinerģiju starp Eiropas izglītības telpu un Eiropas pētniecības telpu;
- j) pētīt mikroapliecinājumu izmantošanu Eiropas izglītības telpā, lai cīnītos pret aizspriedumiem, kas saistīti ar dzimumu, un citiem diskriminējošiem stereotipiem attiecībā uz studiju izvēli, kā arī izglītības praksēs un materiālos.
12. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā integrēt mikroapliecinājumus savās nodarbinātības rīcībpolitikās un aktīvā darba tirgus rīcībpolitikās (t. i., nodarbinātības dienestos, mācību atbalstā un nodarbinātības stimulos), tostarp:
- a) attiecīgā gadījumā izmantojot mikroapliecinājumus, lai:
- i) novērstu prasmju neatbilstību un trūkumus konkrētās ekonomikas nozarēs un reģionos un
- ii) nodrošinātu darba ņēmēju kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, ņemot vērā darba tirgū pieprasītās prasmes un pieejamās darbvietas, jo īpaši saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos;
- b) iekļaujot mācības, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, atzītu mācību iespējās, kas var būt saistītas ar individuāliem mācību kontiem, ja tādi ir, un citām mācību atbalsta sistēmām;
- c) veicinot mikroapliecinājumu izmantošanu kā līdzekli, lai atjauninātu un uzlabotu pašnodarbināto un nestandarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku prasmes, arī to cilvēku prasmes, kuri strādā, izmantojot platformas, un MVU;
- d) pētīt mikroapliecinājumu izmantošanu mērķorientētās iniciatīvās, lai atbalstītu un motivētu nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piemēram, minimālo ienākumu saņēmējus, personas ar invaliditāti, ilgtermiņa bezdarbniekus un mazkvalificētas personas) atgriezties darba tirgū vai turpināt strādāt;
- e) pētīt mikroapliecinājumu nozīmi sistēmās, ar kurām īsteno pastiprināto Garantiju jauniešiem, lai atbalstītu jauniešus, arī saistībā ar sagatavošanas mācību un kvalitatīviem tālākizglītības vai mācību piedāvājumiem;
- f) pētīt mikroapliecinājumu nozīmi, valsts līmenī īstenojot Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (EASE);
- g) pētīt mikroapliecinājumu izmantošanu, lai atbalstītu darbinieku profesionālo izaugsmi, izpildītu obligātās prasības attiecībā uz kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju konkrētās darbvietās un darba veidos (piemēram, attiecībā uz licencēm, nepieciešamajām mācībām un atļaujām).
13. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā mudināt un atbalstīt Eiropas Informācijas centru tīklu un Nacionālo akadēmiskās atzišanas informācijas centru tīklu (ENIC un NARIC tīkli) vai atbilstošas struktūras, lai attiecīgā gadījumā izstrādātu pārredzamas atzišanas procedūras mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji. Tas būtu jādara sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, kas minētas 10. punktā, tostarp, izpētīt mikroapliecinājumu automatiskas atzišanas iespēju ⁽²⁶⁾.
14. Dalībvalstīm tiek ieteikts attiecīgā gadījumā nodrošināt, lai informācija un ieteikumi par mikroapliecinājumu identificēšanu un atlasītu tikt iekļauti mūžizglītības profesionālās orientācijas pakalpojumos. Tie ietver profesionālās orientācijas pakalpojumus augstākās izglītības iestāžu karjeras centros, VND, privātos nodarbinātības dienestos, sociālajos dienestos, kā arī citus orientācijas pakalpojumus (nodarbinātība, karjera, izglītība un mācības, trenēšana). Iekļaujot šajos pakalpojumos norādījumus par mikroapliecinājumiem, būtu jāsniedz labums visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošiem un neaizsargātiem izglītojamajiem.
15. Dalībvalstīm attiecīgā gadījumā tiek ieteikts:
- a) definēt pasākumus, pamatojoties uz attiecīgo esošo valsts noteikto kārtību un finanšu shēmām šā ieteikuma īstenošanai. Tas varētu ietvert saiknes ar individuāliem mācību kontiem, ja tādi ir, (pienācīgi ņemot vērā izglītības, mācību un darba tirgus organizāciju atbildību un autonomiju valsts kontekstā);

⁽²⁶⁾ Kā noteikts Padomes Ieteikumā (2018. gada 26. novembris) par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzišanu (OV C 444, 10.12.2018., 1. lpp.).

- b) pēc iespējas labāk izmantot Savienības fondus un instrumentus, lai atbalstītu vajadzīgās reformas, sākot no veicinoša satvara līdz mikroapliecinājumu izstrādei un izmantošanai.

Komisijas atbalsts

Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritāti un valstu apstākļus un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm:

16. vajadzības gadījumā izstrādāt un pielāgot esošos Savienības rīkus un pakalpojumus, lai atbalstītu mikroapliecinājumu izstrādi, ko veic visu veidu pakalpojumu sniedzēji, tostarp:
- a) atbalstot pamatnostādņu izstrādi par to, kā veicināt pārredzamību un piemērot pašreizējos ES un Boloņas instrumentus augstākās izglītības jomā mikroapliecinājumu iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanai;
 - b) pētīt, kā pielāgot Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas lietotāja rokasgrāmatu augstākās izglītības jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus;
 - c) pētīt, kā pielāgot un attīstīt ES rīkus prasmju un kvalifikāciju jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus PIA sistēmās;
 - d) veicinot ENIC un NARIC un citu atbilstošu struktūru ieguldījumu mikroapliecinājumu atzīšanā tālākizglītības un/vai nodarbinātības nolūkiem, arī izstrādājot norādījumus un mācības;
 - e) atbalstot strukturētu diskusiju par iespēju iekļaut mikroapliecinājumus nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās (NKI);
 - f) izpētīt Eiropas studentu kartes iniciatīvas izstrādi, lai ļautu studentiem droši kopīgot mikroapliecinājumu rezultātus, kas iegūti ārvalstīs pavadītu studiju posmā, ar citām izglītības un mācību iestādēm.
17. Sekmēt sadarbību starp dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, tostarp:
- a) atbalstot informācijas apmaiņu starp reģionālajām un valsts iestādēm par attiecīgām reģionālām un valsts politikas iniciatīvām un pierādījumiem par to ietekmi, pēc iespējas labāk izmantojot stratēģisko satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk;
 - b) veicinot Eiropas sadarbību mikroapliecinājumu kvalitātes nodrošināšanā, tādējādi veidojot savstarpēju uzticēšanos;
 - c) stimulējot eksperimentus ar mikroapliecinājumiem un to izmantošanu augstākās izglītības iestādēs un profesionālās izglītības un apmācības iestādēs, tostarp Eiropas universitāšu aliansēs un PIA izcilības centros, lai veicinātu un sekmētu mikroapliecinājumu ieviešanu plašākā izglītības un mācību kopienā;
 - d) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu "Erasmus+" skolotāju akadēmijās un citos skolotāju izglītības un skolotāju mācību nodrošinātāju pasākumos, lai attiecīgā gadījumā risinātu skolotāju pastāvīgas profesionālās izaugsmes vajadzības;
 - e) izpētīt sociālo partneru, darba devēju un nozaru iesaisti mikroapliecinājumu izsniegšanā, tostarp, izmantojot Prasmju pilnveides paktu un saistītās sadarbības iniciatīvas, piemēram, Plānu nozaru sadarbībai prasmju jomā, kā arī pastiprināto Eiropas Mācekļu aliansi un Digitālo prasmju un darbvietu koalīciju;
 - f) atbalstot VND un darba devēju sadarbību un paraugprakses apmaiņu saistībā ar to, kā izmantot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu nodarbinātību VND tīkla kontekstā;
 - g) veicinot sadarbības projektus starp sociālajiem partneriem un izglītības un mācību iestādēm saistībā ar to, kā izmantot un ieviest mikroapliecinājumus, lai apmierinātu prasmju vajadzības Eiropas, valstu, vietējā un reģionālā līmenī, kā arī dažādās nozarēs.
18. Atbalstīt ieteikuma tehnisko īstenošanu, pētīt turpmākās norises *Europass* platformā, lai attiecīgā gadījumā nodrošinātu:
- a) informāciju par tādām mācīšanās iespējām, kuru apguves rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi, un par pakalpojumu sniedzējiem, kas īsteno Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem;

- b) atbalstu mikroapliecinājumu autentifikācijai, izmantojot Eiropas digitālos apliecinājuma dokumentus par mācīšanās sasniegumiem;
 - c) atbalstu mikroapliecinājumu pārnesamībai, savienojamībai, sadarbībai, informācijas par mikroapliecinājumiem apmaiņai un kopīgošanai, izmantojot Eiropas atvērto standartu, kas nosaka vienotu mikroapliecinājumu formātu.
19. Atbalstīt turpmākus pētījumus par:
- i) Eiropas pieejas attiecībā uz mikroapliecinājumiem ieviešanu, kā arī attiecībā uz to, kā tos izmanto izglītības un mācību sniedzēji, darba devēji un sociālie partneri;
 - ii) konkrētiem rezultātiem un ieguvumiem izglītojamajiem;
 - iii) to pievienoto vērtību salīdzinājumā ar pilno studiju programmām vai kvalifikācijām un papildinājumā tām;
 - iv) papildu pierādījumiem par faktoriem, kas ietekmē cilvēku stimulus un motivāciju iesaistīties mācībās.
20. Dalībvalstīm un Komisijai būtu kopīgi jāstrādā, lai uzlabotu mikroapliecinājumu jomā īstenotās datu vākšanas tvērumu un atbilstību Savienības līmenī.

Ziņojumu sniegšana

21. Dalībvalstīm tiek ieteikts pēc iespējas drīz īstenot šo ieteikumu. Tās tiek aicinātas līdz 2023. gada decembrim informēt Komisiju par atbilstošiem pasākumiem, kas jāveic attiecīgā līmenī, lai atbalstītu šā ieteikuma mērķus.
22. Komisija tiek aicināta sadarbībā ar dalībvalstīm, neradot tām papildu slogu, un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, uzraudzīt šā ieteikuma īstenošanā gūto progresu, izmantojot esošās attiecīgās Savienības uzraudzības un ziņošanas sistēmas, un piecos gados pēc ieteikuma pieņemšanas ziņot par to Padomei.

Luksemburgā, 2022. gada 16. jūnijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. DUSSOPT*

I PIELIKUMS

Eiropas standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai

Šajā pielikumā ir iekļauts saraksts ar kopējiem Eiropas standarta elementiem mikroapliecinājumu aprakstīšanai, kurš ir ieteikts kā resurss īstenošanas atbalstam ⁽¹⁾.

Obligātie elementi:	izglītojamā identifikācija;
	mikroapliecinājuma nosaukums;
	izdevēja valsts(-is)/reģions(-i);
	piešķirējiestāde(-es);
	izdošanas datums;
	mācīšanās rezultāti;
	nosacītā darba slodze, kas vajadzīga, lai sasniegtu mācīšanās rezultātus (ja iespējams, izsaka ECTS kredītpunktos);
	mācīšanās pieredzes līmenis (un attiecīgā gadījumā cikls), pēc kura apguves attiecīgā gadījumā iegūst mikroapliecinājumu (EKI, EAITKI);
	novērtējuma veids;
	līdzdalības veids mācību pasākumā;
kvalitātes nodrošināšanas veids, ko izmanto, lai pamatotu mikroapliecinājumu.	
Fakultatīvie elementi, ja tādi ir (nepilnīgs saraksts)	priekšnosacījumi, kas jāizpilda, lai pieteiktos mācību pasākumā;
	uzraudzība un identitātes pārbaude novērtēšanas laikā (nav uzraudzīta bez identitātes pārbaudes, uzraudzīta bez identitātes pārbaudes, uzraudzīta tiešsaistē vai uz vietas ar identitātes pārbaudi);
	sasniegtais līmenis;
	integrācijas/savienojamības iespējas (atsevišķs, neatkarīgs mikroapliecinājums / integrēts, apvienojams ar citu apliecinājumu);
	papildu informācija.

Šie standarta elementi tiks iekļauti Eiropas datu modelī ⁽²⁾, kas nosaka vienotu mikroapliecinājumu aprakstīšanas formātu. Datu modelis būs pieejams kā atvērts standarts, ko attiecīgā gadījumā izmantos mikroapliecinājumu sniedzēji, un tas varētu sekmēt sadarbību un mikroapliecinājumu datu vieglāku apmaiņu.

Komisija izstrādās datu modeli, pamatojoties uz iepriekš uzskaitītajiem kopējiem standarta elementiem. Tā izstrādās šo datu modeli atbilstoši:

- i) konsultācijām ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām;
- ii) lietotāju vajadzībām un tehnoloģiskajiem sasniegumiem;
- iii) izmaiņām darba tirgos;
- iv) esošajām pieejām izglītības un mācību nodrošināšanā.

⁽¹⁾ Eiropas standarta elementu izmantošana mikroapliecinājumu aprakstīšanai pati par sevi nenozīmē oficiālu validāciju vai atzīšanu, bet to būtiski veicina.

⁽²⁾ Datu modeļi ir datu grafisks un/vai leksisks attēlojums, norādot to īpašības, struktūru un savstarpējo saistību. Tos izmanto kā atvērtus standartus, tie ir brīvi izmantojami, pārredzami un izstrādāti, pamatojoties uz vienprātību.

Datu modeļa mērķis ir veicināt informācijas konsekveni un apliecināt skaidru pievienoto vērtību. Mikroapliecinājumu datu modelis tiks reglamentēts ar *Europass* lēmumu, jo īpaši tā 6. panta 1. punkta b) un d) apakšpunktu un 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kuros Komisija jau ir aicināta izstrādāt, pārbaudīt un atjaunināt atvērtos standartus.

PIELIKUMA II PIELIKUMS

Eiropas principi attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu

Turpmāk izklāstītajos 10 principos tiek precizēta mikroapliecinājumu būtība un tiek sniegti norādījumi dalībvalstīm, publiskajām iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem par mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu un mikroapliecinājumu sistēmām. Šie principi izceļ galvenās iezīmes Eiropas pieejā attiecībā uz mikroapliecinājumiem, kas var veicināt uzticēšanos mikroapliecinājumiem un to kvalitāti. Principi ir universāli, un attiecīgā gadījumā tos var piemērot jebkurā jomā vai nozarē.

1.	Kvalitāte	<p>Mikroapliecinājumiem piemēro iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanas procesus, ko īsteno sistēma, kura tos izstrādā (piemēram, izglītības, mācību vai darba tirgus kontekstā, kurā mikroapliecinājumus izstrādā un izsniedz). Kvalitātes nodrošināšanas procesiem ir jāatbilst mērķim, jābūt skaidri dokumentētiem un pieejamiem, kā arī jāatbilst izglītojamo un ieinteresēto personu vajadzībām un vēlmēm.</p> <p>Pakalpojumu sniedzēji. Ārējās kvalitātes nodrošināšanas pamatā galvenokārt ir pakalpojumu sniedzēju (nevis atsevišķu kursu) novērtējums un to iekšējo kvalitātes nodrošināšanas procedūru efektivitāte. Pakalpojumu sniedzējiem būtu jāgarantē, ka iekšējā kvalitātes nodrošināšana aptver visus turpmāk uzskaitītos elementus:</p> <ul style="list-style-type: none"> — paša mikroapliecinājuma vispārējā kvalitāte, pamatojoties uz turpmāk minētajiem standartiem; — attiecīgā gadījumā tā kursa kvalitāte, pēc kura apguves piešķir mikroapliecinājumu; — izglītojamo atsauksmes par mācīšanās pieredzi, pēc kuras iegūšanas piešķir mikroapliecinājumu; — līdzbiedru, tostarp citu pakalpojumu sniedzēju un ieinteresēto personu, atsauksmes par mācīšanās pieredzi, pēc kuras iegūšanas piešķir mikroapliecinājumu. <p>Standarti. Ārējā kvalitātes nodrošināšana jāveic saskaņā ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> — attiecīgā gadījumā – IV pielikumu Ieteikumā par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrām; — attiecīgā gadījumā – standartiem un pamatnostādnēm attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanu Eiropas augstākās izglītības telpā; — attiecīgā gadījumā – Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru profesionālajai izglītībai un mācībām (EQAVET); — attiecīgā gadījumā – citiem kvalitātes nodrošināšanas instrumentiem, tostarp reģistriem un marķējumiem, lai veidotu sabiedrības uzticēšanos mikroapliecinājumiem.
2.	Pārredzamība	<p>Mikroapliecinājumi ir izmērāmi, salīdzināmi un saprotami, attiecīgā gadījumā ietverot skaidru informāciju par mācīšanās rezultātiem, darba slodzi, saturu, līmeni un mācīšanās piedāvājumu.</p> <p>Darba slodze</p> <ul style="list-style-type: none"> — Augstākās izglītības iestādēm, ja iespējams, būtu jāizmanto Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēma (ECTS) un jāievēro EKI ieteikuma V pielikumā izklāstītie principi, lai parādītu nosacīto darba slodzi, kas vajadzīga, lai sasniegtu mikroapliecinājumu mācīšanās rezultātus. — Pakalpojumu sniedzēji, kas neizmanto ECTS, var izmantot citas sistēmas vai informācijas veidus, ar kuru palīdzību var efektīvi aprakstīt mācīšanās rezultātus un darba slodzi saskaņā ar EKI ieteikuma V pielikumā izklāstītajiem principiem. <p>Kvalifikāciju ietvarstruktūra/sistēmas</p> <ul style="list-style-type: none"> — Mikroapliecinājumus attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts prioritātēm un lēmumiem var iekļaut nacionālajās kvalifikāciju ietvarstruktūrās/sistēmās. Nacionālās kvalifikāciju ietvarstruktūras/sistēmas ir minētas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, un augstākās izglītības kvalifikāciju gadījumā tās ir pašsertificētas Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrā, kas var vēl vairāk veicināt mikroapliecinājumu pārredzamību un uzticēšanos tiem.

		<p>Informācija par mikroapliecinājumu piedāvājumu</p> <p>Mikroapliecinājumu sistēmām būtu jāsniedz pārredzama un skaidra informācija, lai pamatotu orientācijas sistēmas izglītojamajiem saskaņā ar valsts praksi un ieinteresēto personu vajadzībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ja iespējams, informāciju par mikroapliecinājumu sniedzējiem publicē esošajos attiecīgajos reģistros. Ja iespējams, augstākās izglītības sniedzēji (un citi attiecīgie pakalpojumu sniedzēji) būtu jāiekļauj Ārējās kvalitātes nodrošināšanas rezultātu datubāzē (<i>Database of External Quality Assurance Results, DEQAR</i>), pamatojoties uz kvalitātes garantēšanu saskaņā ar Standartiem un pamatnostādnēm attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanu Eiropas augstākās izglītības telpā (<i>ESG</i>); — informācijai par tādām mācīšanās iespējām, kuru apguves rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi, vajadzētu būt pieejamai, nodrošinot ērtu informācijas apmaiņas iespēju attiecīgajās platformās, tostarp <i>Europass</i>.
3.	Atbilstība	<p>Mikroapliecinājumi būtu jāizstrādā un jāizsniedz kā atsevišķi, mērķtiecīgi mācīšanās sasniegumi, un tādas mācīšanās iespējas, kuru apguves rezultātā tie tiek piešķirti, pēc vajadzības ir jāatjaunina, lai apmierinātu identificētās mācīšanās vajadzības. Sadarbībā starp izglītības un mācību organizācijām, darba devējiem, sociālajiem partneriem, citiem mikroapliecinājumu sniedzējiem un lietotājiem tiek ieteikts palielināt mikroapliecinājumu nozīmi darba tirgū.</p>
4.	Derīgs novērtējums	<p>Mikroapliecinājumu mācīšanās rezultātus novērtē pēc pārredzamiem kritērijiem.</p>
5.	Mācīšanās ceļi	<p>Mikroapliecinājumi ir izstrādāti un izsniegti tā, lai atbalstītu elastīgus mācīšanās ceļus, tostarp, nodrošinot iespēju validēt, atzīt un "savienot" dažādās sistēmās piešķirtus mikroapliecinājumus.</p> <p>Savienojamība</p> <p>Mikroapliecinājumi ir izstrādāti tā, lai tie būtu modulāri, ļaujot apvienot vairākus mikroapliecinājumus lielāku apliecinājumu izveidei. Lēmumi par apliecinājumu savienošanu vai sasaistīšanu ir jāpieņem uzņēmējai organizācijai (piemēram, izglītības un mācību iestādēm, darba devējiem u. c.) saskaņā ar tās īstenoto praksi, un ar tiem būtu jāatbalsta izglītojamā mērķi un vajadzības. Savienošana nerada automātiskas tiesības uz kvalifikāciju vai akadēmisku grādu. Šādu lēmumus pieņem reģionālās un valsts iestādes, ievērojot savas piešķiršanas procedūras;</p> <p>Neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšana</p> <p>Mikroapliecinājumus var saņemt pēc tam, kad ir novērtēti mācīšanās rezultāti, kas iegūti vai nu īpašā mācību kursā, kura apguves rezultātā tiek piešķirts mikroapliecinājums, vai pamatojoties uz neformālās un ikdienējās mācīšanās rezultātā iegūto mācīšanās rezultātu novērtējumu.</p>
6.	Atzīšana	<p>Mikroapliecinājumi skaidri apliecina mācīšanās rezultātu vērtību mazākiem mācīšanās moduļiem. Atzīšana veicinās plašāku šādas mācīšanās pieredzes piedāvājumu sniegšanu salīdzināmā veidā visā Eiropas Savienībā.</p> <p>Mikroapliecinājumus, ja iespējams, atzīst kompetentās iestādes akadēmiskiem, mācību vai nodarbinātības nolūkiem, pamatojoties uz informāciju, kas sniegta saskaņā ar Eiropas standarta elementiem (I pielikums) un principiem attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu (II pielikums).</p> <p>Ja mikroapliecinājumus izsniedz formālās izglītības sniedzēji, tos, ja iespējams, atzīst, pamatojoties uz standarta atzīšanas procedūrām, ko izmanto, lai atzītu ārvalstu kvalifikācijas un ārvalstīs pavadītus mācību posmus.</p> <p>Tas neskar kompetento iestāžu tiesības noteikt atzīšanas procedūras vai pārbaudīt dokumentu autentiskumu.</p>
7.	Pārnesamība	<p>Mikroapliecinājumi pieder apliecinājuma dokumenta īpašniekam (izglītojamajam), un apliecinājuma dokumenta īpašnieks tos var glabāt un viegli kopīgot, tostarp, izmantojot drošus digitālos makus (piemēram, <i>Europass</i>), saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu. Datu glabāšanas infrastruktūras pamatā ir atvērti standarti un datu modeļi. Tas nodrošina sadarbību un netraucētu datu apmaiņu un ļauj netraucēti pārbaudīt datu autentiskumu.</p>

8.	Uz izglītojamo vērsta pieeja	Mikroapliecinājumi ir izstrādāti tā, lai tie atbilstu izglītojamo mērķgrupas vajadzībām. Izglītojamie ir iesaistīti iekšējos un ārējos kvalitātes nodrošināšanas procesos, un viņu atsauksmes tiek ņemtas vērā, pastāvīgi uzlabojot mikroapliecinājumus.
9.	Autentiskums	Mikroapliecinājumi ietver pietiekamu informāciju, lai varētu pārbaudīt apliecinājuma dokumenta īpašnieka (izglītojamā) identitāti, izsniedzēja juridisko identitāti, mikroapliecinājuma izdošanas datumu un vietu.
10.	Informācija un norādījumi	Informācija un ieteikumi par mikroapliecinājumiem būtu jāiekļauj mūžizglītības profesionālās orientācijas pakalpojumos, un tiem būtu iekļaujošā veidā jāasniedz pēc iespējas plašākas izglītojamo grupas, atbalstot izglītības, mācību un karjeras izvēli.

PADOMES IETEIKUMS
(2022. gada 16. jūnijs)
par individuāliem mācību kontiem
(2022/C 243/03)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu saistībā ar 149. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Kvalificētam darbspēkam ir izšķiroša nozīme, lai tiktu stiprināta Savienības ilgtspējīga konkurētspēja, atbalstīta atgūšanās no Covid-19 pandēmijas, radot daudz jaunu darbvieta, kā arī nodrošināta sociāli taisnīga digitālā un zaļā pārkārtošanās. Darba tirgiem mainoties, cilvēkiem ir jāmainās līdzī, ceļot savu kvalifikāciju. Jaunas un labākas prasmes ļauj piekļūt plašākām iespējām un sagatavo cilvēkus aktīvai darbībai darba tirgū notiekošo pārmaiņu pārvaldībai un pilnvērtīgai līdzdalībai sabiedrībā demogrāfisko pārmaiņu kontekstā. Turklāt pieaugušo kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija var būt spēcīgi instrumenti sociālā taisnīguma un iekļautības veicināšanai taisnīgas pārkārtošanās nolūkā.
- (2) Pamattiesību hartas ⁽¹⁾ 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz izglītību, kā arī uz pieeju arodmačībām un tālākizglītībai. Eiropas sociālo tiesību pīlāra ("pīlārs"), ko 2017. gadā kopīgi izsludināja Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ⁽²⁾, 1. princips nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, māčībām un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū. Pīlāra 4. princips attiecas uz aktīvu atbalstu nodarbinātībai, lai nodrošinātu ikviena tiesības uz savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību ar mērķi uzlabot nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes. Pīlāra 5. principā par drošiem un pielāgojamiem darba apstākļiem ir uzsvērts, ka neatkarīgi no nodarbinātības attiecību veida un ilguma darbiniekiem ir tiesības uz taisnīgu un vienādu attieksmi attiecībā uz darba apstākļiem, sociālās aizsardzības pieejamību un apmāčību.
- (3) Eiropadome 2021. gada 25. jūnijā saskaņā ar 2021. gada 8. maija Portu deklarāciju atzinīgi vērtēja Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteiktos Savienības pamatmērķus, tādējādi atbalstot mērķi nodrošināt, lai līdz 2030. gadam vismaz 60 % pieaugušo katru gadu piedalītos apmāčībā. Tomēr dalība pieaugušo izglītībā Savienības pēdējos desmit gados nav palielinājusies, un 21 dalībvalsts nesasniedza 2020. gada Savienības līmeņa mērķrādītāju. Nemot to vērā, Padome pieņēma Rezolūciju par jaunu Eiropas izglītības programmu pieaugušajiem 2021.–2030. gadam ⁽³⁾, kuras mērķis ir atbalstīt virzību uz Savienības pieaugušo izglītības mērķrādītāju. Daudziem pieaugušajiem, piemēram, personām, kuras ir nodarbinātas nestandarta darba veidos, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) darbiniekiem, bezdarbniekiem, neaktīvajām personām un personām ar zemu kvalifikāciju, prasmju pilnveides iespējas bieži vien nav pieejamas.
- (4) Eiropas Prasmju programmā, ko Komisija pieņēma 2020. gada 1. jūlijā, ir pausts aicinājums īstenot prasmju revolūciju, lai pārvērstu ekoloģisko un digitālo pārkārtošanos ātras un taisnīgas atveseļošanas iespējās. Tajā ir arī paziņots, ka Komisija izskatīs iespējas izveidot individuālus māčību kontus kā rīku, ar ko atbalsta pieaugušo darbaspējīgā vecumā kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, papildinot citas darbības, kuras vērstas uz darba devējiem un izglītības un apmāčības nodrošinātājiem.
- (5) Ar zaļo pārkārtošanos saistītās prasmes un darbspēka kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija būs vajadzīga saistībā ar pāreju uz modernu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kā paredzēts Eiropas zaļajā kursā, kura mērķis ir pāreja uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Komisijas 2021. gada 14. jūlija paziņojumā "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ir atzīts, ka zaļo pārkārtošanos būs iespējams īstenot tikai tad, ja Savienībā būs kvalificēts darbspēks, kas nepieciešams, lai saglabātu konkurētspēju, un ir norādīts uz Eiropas Prasmju programmas pamatdarbībām, ar kuru palīdzību ir jānodrošina iedzīvotājiem prasmes, kas vajadzīgas zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai.

⁽¹⁾ OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.

⁽²⁾ OV C 428, 13.12.2017., 10. lpp.

⁽³⁾ OV C 504, 14.12.2021., 9. lpp.

- (6) Komisijas 2021. gada 9. marta paziņojumā par Eiropas digitālo desmitgadi tiek atzīts, ka trūkst darbinieku ar pienācīgām digitālajām prasmēm, kā arī pastāv dzimumu nelīdzsvarotība informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) speciālistu un zinātnu, tehnoloģiju, inženierzinātnu, mākslas un matemātikas (STEM) absolventu vidū. Tajā ir atkārtoti uzsvērts mērķis panākt, lai līdz 2030. gadam ne mazāk kā 80 % Savienības iedzīvotāju būtu vismaz digitālās pamatprasmēs, un ir ierosināts mērķrādītājs, proti, līdz 2030. gadam arī panākt, ka ir nodarbināti 20 miljoni IKT speciālistu un nodrošināta sieviešu un vīriešu konverģence. Komisijas 2021. gada 15. septembra priekšlikumā par digitālās desmitgades ceļu ir ieteikts izveidot satvaru minēto mērķu sasniegšanai. 2020. gada 30. septembra Digitālās izglītības rīcības plānā (2021–2027) ir uzsvērts, ka būtu jāizmanto tehnoloģiskie līdzekļi, lai atvieglotu piekļuvi mācīšanās iespējām, tostarp kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai, un pastiprinātu šo iespēju elastīgumu.
- (7) Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumā "Jauna Eiropas industriālā stratēģija" ir pausts acinājums izlēmīgi rīkoties, lai mūžizglītība kļūtu par visiem pieejamu realitāti un lai nodrošinātu, ka izglītība un apmācība iet kopsoli ar divējādo pārkārtošanos un palīdz to īstenot.
- (8) Padomes 2020. gada 8. jūnija secinājumos (*) dalībvalstis ir acinātas, ņemot vērā apstākļus valstī un ievērojot sociālo partneru lomu un autonomiju, "izpētīt modeļus, ko varētu izmantot individuālā līmenī mūžizglītības un prasmju pilnveides publiskai un privātai finansēšanai, tāpēc ka ilgtspējīgs finansējums ir īpaši svarīgs prasmīgu darbinieku trūkuma apstākļos, un īpašu uzmanību veltīt neaizsargātām grupām un mazprasmīgiem darbiniekiem", un Komisija ir acināta atbilstoši savai kompetencei atbalstīt minētos dalībvalstu centienus.
- (9) Nepietiekams finansiālais atbalsts personām ir viens no galvenajiem šķēršļiem, kas ietekmē dalību mācību pasākumos. Publiskie un privātie ieguldījumi kopumā nav pietiekami. Lielāko daļu ar darbu saistīto mācību Savienībā finansē darba devējs. Tomēr daudzi uzņēmumi, jo īpaši MVU, nenodrošina vai nefinansē saviem darbiniekiem paredzētas mācības un nestandarta darba attiecībās nodarbinātām personām ir ierobežotāka piekļuve darba devēja apmaksātām mācībām vai šādas piekļuves nav vispār. Šāda nevienlīdzība varētu negatīvi ietekmēt personu labklājību un veselību, mazināt ekonomikas konkurētspēju, tās dēļ varētu tikt zaudētas iespējas un radīti šķēršļi inovācijai un var būt risks, ka pārejā uz ilgtspējīgāku saimniecisko darbību šie cilvēki tiks atstāti novārtā.
- (10) Papildus tiešajām izmaksām būtisks faktors, kas attur pieaugušos no mācību iespēju izmantošanas, ir laika ierobežojumi. Lai gan vairumā dalībvalstu (†) pastāv apmaksāta mācību atvaļinājuma kārtība, pieaugušie darbspējīgā vecumā bieži vien ir slikti informēti par mācību atvaļinājuma iespējām un to maz izmanto, un minētā kārtība bieži vien neattiecas uz nestandarta darba attiecībās nodarbinātām personām vai liedz pieaugušajiem izmantot izglītības un apmācības iespējas bezdarba vai zemas ekonomiskās aktivitātes periodos.
- (11) Daudzi pieaugušie, jo īpaši tie, kuriem ir zema kvalifikācija vai kuri no darba tirgus ir visvairāk atstumti, nav motivēti piedalīties apmācībā. Viņi, iespējams, nezina, kādas prasmes viņiem ir vajadzīgas un vai ir pieejams atbalsts un apmācība, vai tie ir kvalitatīvi un atzīti darba tirgū. Turklāt cilvēki var nebūt motivēti piedalīties apmācībā, kas izvēlēta, neapspriežoties ar viņiem, un nav pielāgota viņu vajadzībām.
- (12) Savienībā ir vajadzīga jauna pieeja kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai. Ar to vajadzētu papildināt spēkā esošos instrumentus un īstenot politiskās apņemšanās, dodot personām iespējas un nodrošinot tām kvalifikācijas celšanai vai pārkvalifikācijai nepieciešamo atbalstu un instrumentus visos prasmju līmeņos.
- (13) Arodmaģcību padomdevēja komiteja (APK) 2021. gada 16. augusta atzinumā par Savienības iniciatīvu attiecībā uz individuāliem mācību kontiem un apmācības nodrošināšanas stiprināšanu Eiropā norāda, ka šādu iniciatīvu būtu jāpalīdz vairo pieaugušo iesaistīšanos, motivāciju un dalību izglītībā un apmācībā. Galvenais izaicinājums ir uzlabot prasmju atbilstību darbvietu vajadzībām un nodrošināt piekļuvi daudzveidīgām kvalitatīvas apmācības iespējām, sniedzot atbilstošākus un mērķtiecīgākus apmācības pakalpojumus. APK savā atzinumā uzsver, ka finansēšanas mehānismu un katrai mērķgrupai pielāgotu stimulu izvēlei valsts līmenī būtu jāatbilst valsts vajadzībām un prioritātēm.

(*) Padomes 2020. gada 8. jūnija secinājumi "Pārkvalifikācija un kvalifikācijas celšana kā pamats ilgtspējas un nodarbināmības palielināšanai saistībā ar atbalstu ekonomikas atveseļošanai un sociālajai kohēzīvai" (ST 8682/20).

(†) 24 dalībvalstīs pastāv mācību atvaļinājuma kārtība, un 12 dalībvalstīs ir parakstījušas Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvenciju par apmaksātu mācību atvaļinājumu (stāvoklis 2022. gada martā).

- (14) Viena no iespējām, kā risināt minētās problēmas, ir sniegt cilvēkiem tiešu atbalstu, individuālos mācību kontos piešķirot tiesības uz apmācību. Tas nozīmē arī izveidot plašu veicinošu satvaru, kas personām nodrošina piekļuvi mācību iespējām, informācijai, konsultācijām, apmaksātam mācību atvaļinājumam un mācību rezultātu atzīšanai. Šī pieeja var papildināt pašreizējās iniciatīvas valsts līmenī.
- (15) Ir ieteicams valsts līmenī noteikt individuālās tiesības uz apmācību, atbilstoši cilvēku apmācības vajadzībām⁽⁶⁾ un ņemot vērā citus esošos instrumentus. Šīs iniciatīvas efektivitāti var uzlabot, pielāgojot finansējumu vajadzībām. Personām, kurām apmācība ir nepieciešama visvairāk, dalībvalstis var paredzēt papildu tiesības uz apmācību atkarībā no valsts konteksta un mainīgā darba tirgus. Piemēram, dalībvalstis varētu papildināt individuālus mācību kontus stratēģiskās nozarēs⁽⁷⁾, lai atbalstītu zaļo un digitālo pārkārtošanos. Papildus finansiālajām tiesībām dalību kvalifikācijas celšanā un pārkvalifikācijā ietekmē tādi būtiski faktori kā apmācības atbilstība, lietderība un atzīšana. Tāpat ir ieteicams par šiem jautājumiem apspriesties ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām.
- (16) Individuāliem mācību kontiem būtu jāsniedz cilvēkiem iespēja noteiktā laikā, kas nosakāms valsts līmenī, uzkrāt un izmantot tiesības uz apmācību, lai viņi varētu piedalīties ilgākā vai dārgākā apmācībā vai mācīties ekonomiskas lejupslīdes laikā, reaģējot uz jaunām vajadzībām pēc prasmēm. Personām vajadzētu būt iespējai saglabāt savas individuālās tiesības uz apmācību neatkarīgi no viņu nodarbinātības vai profesionālā statusa, kā arī karjeras maiņas gadījumā. Dalībvalstis tiek aicinātas paredzēt noteikumus par tiesību spēkā esamības termiņu, lai stimulētu izglītojamos pilnībā izmantot savas tiesības.
- (17) Būtu jāveicina iespēja ļaut saglabāt individuālās tiesības uz apmācību periodos, kad persona dzīvo citā dalībvalstī, vai izmantot individuālās tiesības uz apmācību, lai, uzturoties ārvalstīs, no sava mācību konta piekļūtu valsts reģistrā iekļautai atzītai un apliecinātas kvalitātes apmācībai. Ilgākā termiņā ir vēlams nodrošināt tiesību pārnesamību starp dalībvalstīm, un šis elements ir jāzīpēta sīkāk, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz darba tirgiem valstīs.
- (18) Lai palīdzētu personām identificēt piemērotu apmācības virzienu un tādējādi vairotu viņu motivāciju mācīties, jābūt pieejamām profesionālās orientācijas un validēšanas iespējām. Ir arī vajadzīgi atjaunināti publiski atzītas apmācības reģistri īpašos vienotos valsts digitālajos portālos, kuriem var piekļūt visi, arī cilvēki ar invaliditāti, un kuri, vēlams, ir savstarpēji savienoti ar *Europass* platformu.
- (19) Lai piekļūtu validācijai, tostarp prasmju novērtēšanas iespējām, ir ieteicams izmantot individuālus mācību kontus. Komisijas veiktajā jaunākajā izvērtējumā par darbu saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu⁽⁸⁾ ir norādīts uz ievērojamu progresu, bet ir arī identificētas vēl neatrisinātas problēmas un ierosināti risinājumi. Konkrētāk, ir jāsniedz pielāgots atbalsts personām un jānodrošina ciešāka koordinācija ar konsultāciju pakalpojumiem un validēšanas iniciatīvu efektīva pielāgošana nelabvēlīgā situācijā esošām un neaizsargātām grupām. Dalībvalstis tiek aicinātas attiecīgos gadījumos veicināt mikroapliecinājumu izsniegšanu, pamatojoties uz apzinātajām vajadzībām, saskaņā ar Padomes 2022. gada 16. jūnijs ieteikumu par mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbinātībā⁽⁹⁾.
- (20) Ar šo ieteikumu tiek atbalstīta apmaksāta mācību atvaļinājuma ieviešana. Apmaksāta mācību atvaļinājuma pienācīga nodrošināšana ļautu darba ņēmējiem saglabāt savu atalgojumu vai aizstājienākus apmācības periodu laikā. Dalībvalstis tiek aicinātas iesaistīties dialogā ar sociālajiem partneriem par pasākumiem, kas, ņemot vērā valsts apmācības iespējas un sistēmas, ļautu darbiniekiem piedalīties apmācībā darba laikā, izmantojot savus individuālos mācību kontus. Šajā sakarā būtu arī jāņem vērā MVU un mikrouzņēmumu situācija.

⁽⁶⁾ Ar tiesībām uz apmācību varētu, piemēram, ļaut veikt atzītas mācību pasākumus 30 stundas gadā visām personām un 50 stundas personām, kurām apmācība nepieciešama visvairāk.

⁽⁷⁾ Komisijas 2021. gada 5. maija paziņojums "2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai" min 14 industriālās ekosistēmas īpaša atbalsta sniegšanai, tostarp saistībā ar to pašreizējā un nākotnes darbaspēka prasmju pilnveidi.

⁽⁸⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽⁹⁾ Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 10. lpp.

- (21) Plašākiem informatīviem un informētības uzlabošanas pasākumiem un kampaņām ir būtiska nozīme, lai ievērojami palielinātu to pieaugušo skaitu, kuri izmanto mācīšanās iespējas, jo īpaši tādās grupās, ko raksturo nepietiekama informētība par kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas iespējām, kā, piemēram, no darba tirgus visvairāk atstumto vidū. Informatīvu un informētības uzlabošanas pasākumu efektivitāti var palielināt sadarbība starp valsts iestādēm, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un citām ieinteresētajām personām, pamatojoties uz kopīgu izpratni par to, ka kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija ir ieguldījumu veids. Faktam, ka tiek pievērsta uzmanība piekļūstamībai, būtu jāsekmē pieaugušo ar invaliditāti dalību.
- (22) Lai sekmētu šā ieteikuma īstenošanu, būtiska nozīme ir uzraudzībai valsts līmenī un individuālo mācību kontu un veicinošā satvara pastāvīgai uzlabošanai. Turpmākas korekcijas varētu attiekties uz individuālo tiesību uz apmācību apmēru, prioritārajām grupām vai dažādu veicinošā satvara elementu lietotājiem draudzīgu integrāciju.
- (23) Pienācīgs finansējums ir būtisks elements, lai individuālu mācību kontu sistēmas būtu veiksmīgas. Individuāliem mācību kontiem paredzēta valsts sistēma varētu atvieglot izmaksu sadali starp dažādiem finansējuma avotiem, piemēram, valsts iestādēm, darba devējiem un sociālo partneru pārvaldītiem fondiem, ļaujot individuālajā mācību kontā veikt ieguldījumus no dažādiem finansējuma avotiem. Publiskā un privātā finansējuma avotu apvienošanai būtu jānodrošina iniciatīvas ilgtspēja dalībvalstīs, un tas ir svarīgs nosacījums tās sekmīgai īstenošanai. Šāda finansējuma avotu apvienošana veicina atbalsta pielāgošanu un darba devēju nodrošinātus papildinājumus saviem darbiniekiem, kurus viņi piešķir vai nu brīvprātīgi, vai koplīgumu īstenošanas rezultātā.
- (24) Individuālu mācību kontu un to veicinošā satvara izveidi var atbalstīt ar Savienības fondiem, kas atbalsta pieaugušo izglītības sistēmas, piemēram, ar Eiropas Sociālo fondu Plus ⁽¹⁰⁾, Eiropas Reģionālās attīstības fondu ⁽¹¹⁾ un Taisnīgas pārkārtošanās fondu ⁽¹²⁾, kā arī attiecīgā gadījumā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu ⁽¹³⁾ instrumenta *Next Generation EU* ietvaros un ar individuāli pielāgotām speciālajām zināšanām, kas tiek nodrošinātas, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu ⁽¹⁴⁾. Procesu var sekmēt arī Komisijas veicināta savstarpēja mācīšanās.
- (25) Šis ieteikums neskar dalībvalstu ekskluzīvo kompetenci un kompetenču sadalījumu katrā dalībvalstī valsts, reģionālā vai vietējā līmenī attiecībā uz finansējumu, kā arī pieaugušo izglītības un apmācības sistēmu organizāciju un saturu. Tas neliedz dalībvalstīm saglabāt vai noteikt citus vai par šajā ieteikumā ieteiktajiem tālējākus noteikumus attiecībā uz pieaugušo izglītību un apmācību.
- (26) Dalībvalstīm reformu izstrādē būtu jāiesaista sociālie partneri un visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Šajā ieteikumā tiek pilnībā ievērota sociālo partneru autonomija, tostarp, ja tie ir atbildīgi par mācību sistēmu izveidi un pārvaldību.
- (27) Šajā ieteikumā izklāstītie pasākumi neaizstāj darba devēju, valsts un privāto nodarbinātības dienestu vai citu izglītības un apmācības pakalpojumu sniedzēju nodrošinātu apmācību un nav paredzēti, lai tajā iejauktos, kā arī tiem nevajadzētu aizstāt valsts atbalstu izglītības un mācību iestādēm vai cita veida atbalstu. Papildu administratīvajam slogam vajadzētu būt, cik vien iespējams, mazam,

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

AR ŠO IESAKA:

Mērķi

1. Šā ieteikuma mērķis ir atbalstīt dalībvalstu iniciatīvas, ar ko nodrošina, ka vairāk pieaugušo darbspējīgā vecumā var iesaistīties apmācībā, lai palielinātu dalības rādītājus un mazinātu prasmju nepietiekamību. Tādējādi tas palīdz īstenot Savienības mērķi veicināt sociālo tirgus ekonomiku ar augstu konkurētspēju, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību. Konkrēti, tā mērķi ir šādi:
 - a) atbalstīt visus pieaugušos darbspējīgā vecumā, lai viņi varētu piekļūt apmācībai, tostarp profesionālo pārmaiņu nolūkā un neatkarīgi no sava nodarbinātības vai profesionālā statusa;
 - b) palielināt personām paredzētos stimulus un vairojot viņu motivāciju izmantot apmācības iespējas.
2. Lai sasniegtu 1. punktā izklāstītos mērķus, dalībvalstīm tiek ieteikts apsvērt iespēju izveidot individuālus mācību kontus, kas varētu būt līdzeklis, ar ko personām nodrošina iespējas piedalīties darba tirgum atbilstošā apmācībā. Ja dalībvalstis nolemj izveidot individuālus mācību kontus, tām tiek ieteikts ieviest veicinošu satvaru, kurā ietvertas arī profesionālās orientācijas un validēšanas iespējas, lai sekmētu minētās apmācības efektīvu izmantošanu, kā noteikts šajā ieteikumā.

Darbības joma

3. Šis ieteikums attiecas uz visiem tiem pieaugušajiem darbspējīgā vecumā, kuri likumīgi uzturas dalībvalstī, neatkarīgi no viņu izglītības līmeņa un pašreizējā nodarbinātības vai profesionālā statusa. Dalībvalstīm tiek ieteikts izveidot individuālu mācību kontu katrai šajā grupā ietilpstošai personai saskaņā ar valsts vajadzībām un apstākļiem.

Tiek ieteikts, ka pārrobežu darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, kuras strādā dalībvalstī, kas nav viņu likumīgās uzturēšanās dalībvalsts, attiecīgās tiesības nodrošina dalībvalstī, kurā viņi strādā.

Definīcijas

4. Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:
 - a) "individuālās tiesības uz apmācību" ir tiesības piekļūt personas rīcībā esošam personīgajam budžetam, lai segtu tiešās izmaksas par tādu darba tirgum atbilstošu apmācību, profesionālo orientāciju un konsultācijām, prasmju novērtēšanu vai validēšanu, kas ir tiesīga saņemt finansējumu;
 - b) "individuāls mācību konts" ir individuālo tiesību uz apmācību nodrošināšanas veids. Tas ir personīgs konts, kas personām ļauj saskaņā ar valsts noteikumiem laika gaitā uzkrāt un saglabāt savas tiesības pēc saviem ieskatiem izvēlētajā laikā izmantot jebkādas atbalsttiesīgas apmācības, profesionālās orientācijas vai validēšanas iespējas, ko tās uzskata par visnoderīgākajām. Tas personai sniedz pilnīgu rīcības brīvību attiecībā uz šo tiesību izmantošanu neatkarīgi no finansējuma avota;
 - c) individuālo tiesību uz apmācību "pārnesamība" nozīmē, ka pēc šādu tiesību piešķiršanas tās paliek attiecīgās personas rīcībā, tostarp pārejas laikā, piemēram, pārejot no vienas darbvietas uz citu, no darba uz apmācību, no nodarbinātā statusa uz bezdarbnieka statusu, kā arī no strādājošā uz nestrādājošā statusu;
 - d) "veicinošs satvars" ietver atbalstu, kas sekmē individuālo tiesību uz apmācību efektīvu izmantošanu. Tas ietver profesionālās orientācijas un validēšanas iespējas, tādu apmācības iespēju valsts reģistru, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu, izmantojot individuālās tiesības uz apmācību, vienotu valsts digitālo portālu piekļuvei individuālajam mācību kontam un valsts reģistram, kā arī apmaksātu mācību atvaļinājumu.

Individuālais mācību konts

Dalībvalstīm tiek ieteikts saskaņā ar valsts praksi un vajadzībām:

5. pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām izveidot katrai personai, uz kuru attiecas šā ieteikuma darbības joma, individuālu mācību kontu, ar kuru varētu papildināt citus jau ieviestus pasākumus;
6. katru gadu nodrošināt atbilstošas tiesības katram individuālajam mācību kontam, kuras var uzkrāt un izmantot noteiktā laikposmā, lai varētu piedalīties pamatīgākā apmācībā;
7. pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām nodrošināt papildu individuālās tiesības uz apmācību tādu personu kontiem, kurām visvairāk ir nepieciešama kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija, pamatojoties uz valsts vai nozares vajadzībām, personas nodarbinātības vai līgumsaistību statusu, vai kvalifikācijas līmeni, kā arī jebkuriem citiem atbilstošiem apstākļiem un saskaņā ar skaidriem un pārredzamiem kritērijiem;
8. aicināt darba devējus savu darbinieku un citu to vērtību ķēdē nodarbināto personu, jo īpaši to, kuras strādā MVU, individuālajos mācību kontos piešķirt papildu individuālās tiesības uz apmācību, netraucējot uzņēmumā esošajai apmācībai;
9. aicināt valsts un privātos nodarbinātības dienestus piešķirt papildu individuālās tiesības uz apmācību to personu individuālajos mācību kontos, kurām visvairāk vajadzīga kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija;
10. paredzēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem var uzkrāt un glabāt individuālās tiesības uz apmācību, lai panāktu līdzsvaru starp to, ka personām ļauj uzkrāt savas tiesības garāku mācību kursu finansēšanai, un to, ka tās tiek mudinātas savas darba dzīves gaitā regulāri izmantot tām piešķirtās tiesības; piemēram, dalībvalstis varētu noteikt tiesību uzkrāšanas un glabāšanas termiņu un maksimālo apmēru;
11. veicināt to, ka individuālās tiesības uz apmācību, kuras ir kontā kādā dalībvalstī, var izmantot atbalsttiesīgām apmācības, profesionālās orientācijas un validēšanas iespējām minētajā dalībvalstī pat periodos, kad attiecīgā persona likumīgi uzturas citā dalībvalstī.

Veicinošais satvars

Dalībvalstīm, kas ievieš individuālus mācību kontus, tiek ieteikts tos integrēt veicinošā satvarā, kas ietver tālāk uzskaitītos elementus.

— Profesionālā orientācija un validēšana

12. Dalībvalstīm tiek ieteikts nodrošināt, lai ikvienam individuālā mācību konta īpašniekam klātienē vai tiešsaistē būtu pieejami profesionālās orientācijas pakalpojumi un validēšanas iespējas, tostarp prasmju novērtēšanas iespējas, un viņš tām varētu piekļūt, bez maksas vai izmantojot savas individuālās tiesības uz apmācību, saskaņā ar Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumu par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ⁽¹⁵⁾.

— Atbalsttiesīgu kvalitatīvu apmācības, profesionālās orientācijas un validēšanas iespēju valsts reģistrs

13. Dalībvalstīm tiek ieteikts izveidot un pastāvīgi atjaunināt tādu apmācības, profesionālās orientācijas un validēšanas iespēju publisko reģistru, kuras ir tiesīgas saņemt finansējumu, izmantojot individuālās tiesības uz apmācību ⁽¹⁶⁾. Šajā reģistrā būtu jāiekļauj arī profesionālās orientācijas pakalpojumi un validēšanas iespējas, ko dalībvalstis personām nodrošina bez maksas.

⁽¹⁵⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽¹⁶⁾ Dalībvalstis tiek aicinātas nodrošināt, lai šis reģistrs būtu saderīgs ar Eiropas mācīšanās modeli – datu modeli, kura mērķis ir standartizēt veidu, kādā tiek kopīgoti un sniegti dati par mācīšanos. Eiropas mācīšanās modeli var izmantot dažādos mācīšanās kontekstos, piemēram, lai aprakstītu mācīšanās iespējas, kvalifikācijas, apliecinājuma dokumentus un akreditāciju. Tā pamatā ir datu lauki, kas aprakstīti VI pielikumā Padomes 2017. gada 22. maija Ieteikumā par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai (OV C 189, 15.6.2017., 15. lpp.).

14. Dalībvalstis tiek mudinātas noteikt un publicēt skaidrus noteikumus par dažādu darba tirgum atbilstošas apmācības, profesionālās orientācijas un validēšanas iespēju iekļaušanu reģistrā, pamatojoties uz pārredzamām kvalitātes prasībām un prasmju apzināšanos un sadarbībā ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Minētie noteikumi tām būtu regulāri jāpārskata, lai nodrošinātu atbilstību darba tirgus vajadzībām.
15. Attiecīgos gadījumos dalībvalstīm tiek ieteikts mudināt formālās un neformālās mācīšanās iespēju nodrošinātājus izstrādāt un paplašināt savu piedāvājumu, pamatojoties uz identificētajām vajadzībām, tostarp, piemēram, nodrošinot mikroapliecinājumus saskaņā ar Ieteikumu par mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbinātībā un izmantojot Savienības un valsts kompetences satvarus.
16. Dalībvalstīm tiek ieteikts aicināt sociālos partnerus, izglītības un mācību nozari un citas attiecīgās ieinteresētās personas piedalīties atbilstības kritēriju definēšanā reģistrā iekļautajai apmācībai.
17. Attiecīgos gadījumos dalībvalstīm tiek ieteikts pārskatāmā veidā atvērt savu valsts reģistru tādu mācību iespēju iekļaušanai, kuras piedāvā pakalpojumu sniedzēji citās valstīs.
 - Vienots valsts digitālais portāls, kas atbalsta individuālus mācību kontus
18. Dalībvalstis tiek aicinātas nodrošināt personām iespējas un palīdzību, lai tās varētu piekļūt saviem individuālajiem mācību kontiem un viegli orientēties reģistrā, izmantojot drošu elektronisko autentifikāciju piekļūstamā⁽¹⁷⁾, vienotā valsts digitālajā portālā⁽¹⁸⁾, kuram var ērti piekļūt, izmantojot mobilās ierīces, un kurš, vēlams, ir savstarpēji savienots ar *Europass* platformu.
 - Apmaksāts mācību atvaļinājums
19. Dalībvalstīm tiek ieteikts iesaistīties dialogā ar sociālajiem partneriem par pasākumiem, kas ļautu darbiniekiem, izmantojot savus individuālos mācību kontus, piedalīties apmācībā darba laikā.
20. Dalībvalstīm tiek ieteikts ieviest apmaksāta mācību atvaļinājuma vai ienākumu aizstāšanas noteikumus vai pārskatīt spēkā esošo noteikumu atbilstību, ņemot vērā:
 - a) to tvērumu attiecībā uz visu veidu darba tiesiskajām attiecībām un pašnodarbinātību;
 - b) finansiālu un nefinansiālu atbalstu darba devējiem (jo īpaši MVU), kuru darbinieki izmanto apmaksātu mācību atvaļinājumu;
 - c) vajadzību nodrošināt šādu noteikumu efektīvu īstenošanu.

Informēšana un informētības uzlabošana

21. Dalībvalstīm tiek ieteikts kopā ar sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, reģionālām un vietējām organizācijām un citiem attiecīgajiem dalībniekiem īstenot plaša mēroga informatīvus un informētības uzlabošanas pasākumus un kampaņas, kas pielāgotas attiecīgās individuālu mācību kontu sistēmas iespējamo labuma guvēju vajadzībām. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš personām, kam, kā noteikts valsts līmenī, visvairāk nepieciešama kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija, lai atbalstītu personas informētu par viņu tiesībām un priekšrocībām attiecībā uz individuāliem mācību kontiem un veicinošo satvaru un lai tās motivētu. Informētības uzlabošanas pasākumi cita starpā būtu jāvērs arī uz darba ņēmējiem MVU.

⁽¹⁷⁾ Saskaņā ar piekļūstamības prasībām Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Šādi portāli būtu jāizveido saskaņā ar principiem, kas izklāstīti Komisijas 2017. gada 23. marta paziņojumā par Eiropas sadarbības satvaru.

Uzraudzība un pastāvīgi uzlabojumi

22. Dalībvalstis, kas ievieš individuālus mācību kontus, tiek mudinātas valsts līmenī uzraudzīt un izvērtēt šādu kontu un veicinošā satvara darbību un vajadzības gadījumā veikt korekcijas, lai visefektīvākajā veidā sasniegtu šā ieteikuma mērķus, piemēram, attiecībā uz tiesību uz apmācību apmēru, to personu noteikšanu, kurām visvairāk nepieciešama kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija, kā arī dažādu veicinošā satvara elementu lietotājiem draudzīgu integrāciju. Minētajā procesā būtu jāapspriežas ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Finansēšana

23. Dalībvalstīm tiek ieteikts veikt pasākumus, lai nodrošinātu individuālo mācību kontu pienācīgu un ilgtspējīgu finansēšanu, ņemot vērā valsts apstākļus un citus jau ieviestos pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot MVU.
24. Dalībvalstis tiek mudinātas atvieglot dažādu publiskā un privātā finansējuma avotu apvienošanu, lai sekmētu ieguldījumus individuālajās tiesībās uz apmācību, tostarp koplīgumu īstenošanas rezultātā.
25. Dalībvalstīm tiek ieteikts nodrošināt ilgtspējīgu finansējumu veicinošajam satvaram un informatīvajiem un informētības uzlabošanas pasākumiem, kas minēti šajā ieteikumā.
26. Dalībvalstis tiek aicinātas pēc iespējas vairāk un pēc iespējas efektīvāk izmantot Savienības fondus un instrumentus, jo īpaši Eiropas Sociālo fondu Plus, Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu, Atveseļošanas un noturības mehānismu un tehniskā atbalsta instrumentu, nolūkā:
- izveidot veicinošā satvarā integrētus valsts individuālos mācību kontus, tostarp, izstrādājot vienotu valsts digitālo portālu individuālajiem mācību kontiem un saistītiem atzītiem pakalpojumiem, kā arī izveidojot atzītas apmācības valsts reģistrus;
 - piešķirt papildu individuālās tiesības uz apmācību to personu kontos, kurām visvairāk nepieciešama kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācija, ņemot vērā valsts apstākļus un Savienības prioritātes, arī saistībā ar zaļo un digitālo pārkārtošanos;
 - izveidot un nodrošināt profesionālās orientācijas un validēšanas iespējas;
 - organizēt informatīvus un informētības uzlabošanas pasākumus.

Savienības atbalsts

27. Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu – saskaņā ar Komisijas kompetenci un pienācīgi ņemot vērā subsidiaritāti – atbalstīt šā ieteikuma īstenošanu, izmantojot Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centra (*Cedefop*), Eiropas Izglītības fonda (*ETF*), Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (*Eurofound*) un Eiropas Darba iestādes (*ELA*) speciālās zināšanas un veicot šādas darbības:
- sekmējot dalībvalstu savstarpēju mācīšanos, lai atbalstītu attiecīgu pasākumu izstrādi un ieviešanu šā ieteikuma īstenošanai;
 - papildinot zināšanu bāzi par individuāliem mācību kontiem un saistītiem jautājumiem, kā arī izstrādājot attiecīgus norādījumus;
 - ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm apsverot, kā veikt turpmākus uzlabojumus *Europass* platformā, jo īpaši, lai nodrošinātu sadarbību ar vienotajiem valsts digitālajiem portāliem attiecībā uz individuāliem mācību kontiem, un uzskatāmi parādīt tās mācīšanās, profesionālās orientācijas un validēšanas iespējas, kurām var izmantot dažādās valsts individuālās tiesības uz apmācību.

Ziņošana un izvērtēšana

28. Dalībvalstis tiek aicinātas veikt pasākumus, lai sasniegtu šā ieteikuma 1. punktā izklāstītos mērķus. Progress virzībā uz minēto mērķis sasniegšanu būtu jāuzrauga ar Eiropas pusgada ciklu saistītās daudzpusējās uzraudzības kontekstā. Komisijai būtu jānodrošina, ka uzraudzībā tiek izmantota informācija, kas jau ir apkopota, izmantojot citus uzraudzības satvarus, un tiek novērsta dublēšanās, lai mazinātu administratīvo slogu.
29. Komisijai būtu jānovērtē un jāizvērtē šā ieteikuma īstenošanā panāktais progress – sadarbībā ar attiecīgajām dalībvalstīm un pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un attiecīgajām ieinteresētajām personām – un līdz 2027. gada 17. jūnijam jāsniedz Padomei ziņojums.

Luksemburgā, 2022. gada 16. jūnijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. DUSSOPT*

PADOMES IETEIKUMS

(2022. gada 16. jūnijs)

par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti

(2022/C 243/04)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 166. panta 4. punktu un 292. pantu saistībā ar tā 149. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ir steidzami jāsamazina siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši, lai samazinātu jūras līmeņa celšanos un ekstremālu laikapstākļu notikumu iespējamību, kas jau tagad ietekmē visus pasaules reģionus⁽¹⁾, un lai samazinātu ekonomiskās un sociālās izmaksas, kas saistītas ar globālās sasilšanas sekām⁽²⁾. Savienība un tās dalībvalstis ir Parīzes nolīguma, kas 2015. gada decembrī tika pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ("Parīzes nolīgums")⁽³⁾, Pusēs, un minētais nolīgums tā Pusēm uzliek par pienākumu ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.
- (2) Klimata pārmaiņas un vides degradācija rada nopietnus draudus, un ir steidzami jārikojas, kā tas nesēn atkārtoti apstiprināts Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) Sestajā novērtējuma ziņojumā par fizikālo zinātņu pamatojumu. Arvien biežāk ir jāsaskaras ar cilvēku ciešanām un ekonomiskajiem zaudējumiem, ko rada biežāki ar klimatu saistīti ekstremāli notikumi, piemēram, plūdi, karstuma viļņi, sausums un mežu ugunsgrēki. Savienībā minētie zaudējumi jau ir vidēji vairāk nekā 12 miljardi EUR gadā⁽⁴⁾.

Ja globālā sasilšana sasniegs 3 °C virs pirmsindustriālā līmeņa, minētie zaudējumi varētu pieaugt vēl par 175 miljardiem EUR gadā, kas ir 1,38 % no Savienības IKP, salīdzinājumā ar 65 miljardiem EUR gadā 2 °C gadījumā un 36 miljardiem EUR gadā 1,5 °C gadījumā. Tas nesamērīgi kaitētu noteiktām grupām, jo īpaši jau neaizsargātās situācijās esošiem cilvēkiem, un reģioniem, kuri jau saskaras ar problēmām.

- (3) Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā "Eiropas zaļais kurss" ("Eiropas zaļais kurss") ir izklāstīta stratēģija, kā Eiropas Savienībai kļūt par pirmo klimatneitrālo kontinentu un pārveidot Savienību par ilgtspējīgu, taisnīgāku un pārticīgāku sabiedrību, kas respektē planētas iespēju robežas. Taisnīga pārkārtošanās ir neatņemama Eiropas zaļā kursa daļa, un paziņojumā par zaļo kursu ir uzsvērts, ka nedrīkst atstāt novārtā nevienu cilvēku un nevienu vietu. Eiropas Klimata tiesību aktā⁽⁵⁾ ir noteikts saistošs mērķis panākt klimatneitralitāti Savienībā līdz 2050. gadam, kā arī saistošs starpposma mērķrādītājs – līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu neto emisiju apjoma samazinājumu Savienībā vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem. Astotās vides rīcības programmas līdz 2030. gadam⁽⁶⁾ mērķis ir paātrināt zaļo pārkārtošanos uz klimatneitrālu, ilgtspējīgu, netoksisku, resursefektīvu, uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu, noturīgu un konkurētspējīgu aprites ekonomiku taisnīgā, vienlīdzīgā un iekļaujošā veidā un aizsargāt, atjaunot un uzlabot vides stāvokli.

⁽¹⁾ IPCC, 2021.g., Klimata pārmaiņas 2021.g., Fizikālo zinātņu pamatojums (IPCC, 2021: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis*). I darba grupas ieguldījums Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes sestajā novērtējuma ziņojumā.

⁽²⁾ Szczyżyk, W., Feyen, L., Matei, A., Ciscar, J.C., Mulholland, E., Soria, A. (2020), *Economic analysis of selected climate impacts*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, doi:10.2760/845605.

⁽³⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Komisija (2021), PESETA IV pētījums "Climate change impacts and adaptation in Europe" ("Klimata pārmaiņu ietekme un pielāgošanās tām Eiropā"), Kopīgais pētniecības centrs, Seviļa, <http://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv>.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/591 (2022. gada 6. aprīlis) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam (OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.).

- (4) Ņemot vērā Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, Komisijas 2022. gada 18. maija paziņojumā “REPowerEU plāns” (“REPowerEU plāns”) saskaņā ar Versaļas 2022. gada 10. un 11. marta deklarāciju ir izklāstīti pasākumi ar mērķi pakāpeniski izbeigt Savienības atkarību no fosilā kurināmā no Krievijas, dažādotot gāzes piegādes un paātrinot atkarības no fosilā kurināmā samazināšanu, tostarp, izvēršot saules un vēja enerģiju un siltumsūkņus, dekarbonizējot rūpniecību un sekmējot to, ka ātrāk tiek atļauti atjaunojamo energoresursu enerģijas projekti.
- (5) Pārejai uz klimatneitrālu ekonomiku un sabiedrību ir nepieciešama visaptveroša politiska rīcība un ievērojami ieguldījumi daudzās jomās, piemēram, klimatrīcības, enerģētikas, transporta, vides, rūpniecības, pētniecības un inovācijas jomā⁽⁷⁾. Lai sasniegtu saistošo Savienības līmeņa mērķrādītāju 2030. gadam, Komisija 2021. gada 14. jūlijā nāca klajā ar paziņojumu “‘‘Gatavi mērķrādītājam 55 %’’: ES 2030. gadam nospraustā klimata mērķrādītāja sasniegšana ceļā uz klimatneitralitāti”, kā arī ar vairākiem saistītiem tiesību aktu priekšlikumiem (“Gatavi mērķrādītājam 55 % kopums”). “Gatavi mērķrādītājam 55 %” kopumā ir ietverti priekšlikumi atjaunināt attiecīgos tiesību aktus, tostarp ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) direktīvu⁽⁸⁾, Enerģijas nodokļu direktīvu, Energoefektivitātes direktīvu un Atjaunīgo energoresursu direktīvu, regulu par CO₂ emisijas standartiem vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, regulu par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu, direktīvu par alternatīvo degvielu infrastruktūru un Kopīgo centienu regulu attiecībā uz nozarēm ārpus pašreizējās ES ETS, proti, transporta un būvniecības nozarēm.

Tajā iekļauti arī jaunu tiesību aktu priekšlikumi, proti, lai atbalstītu tīrāku degvielu izmantošanu aviācijas un jūras transporta nozarēs, kā arī lai izveidotu oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu un izveidotu Sociālo klimata fondu, kas ir tieši saistīts ar ierosināto emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešanu ēku un autotransporta nozarēs izmantojamajam kurināmajam un degvielām. Tiesību aktu priekšlikumu kopuma “Gatavi mērķrādītājam 55 %” mērķis ir kopā ar Savienības līmeni veiktajiem pasākumiem nepieciešamo publisko un privāto ieguldījumu atbalstam un stimulēšanai atbalstīt un paātrināt jaunu tirgu, piemēram, tīru degvielu un mazemisiju transportlīdzekļu tirgu, izaugsmi, tādējādi samazinot ilgtspējīgas pārkārtošanās izmaksas gan uzņēmumiem, gan iedzīvotājiem.

- (6) Eiropadome 2019. gada 20. jūnija sanāsmē savā “Jaunā stratēģiskā programma 2019.–2024. gadam” apņēmas nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, kas ir iekļaujoša un nevienu neatstāj novārtā. Starptautiskā līmenī dalībvalstis ir apstiprinājušas Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus un ratificējušas Parīzes nolīgumu, kurā ir atzīts, ka ir kritiski svarīgi, lai pārkārtošanās noritētu taisnīgi pret darbaspēku, un ka ir jārada pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un kvalitatīvas darbvietas, kā arī atzīta nepieciešamība pielāgoties un veidot spējas, lai nodrošinātu dzimumresponsivitāti. Starptautiskās Darba organizācijas pamatnostādnes ir starptautiski atzīts politikas satvars, ar kuru virzīt taisnīgu pārkārtošanos uz vides ziņā ilgtspējīgu ekonomiku un sabiedrību visiem⁽⁹⁾. Turklāt 54 parakstītāji (valstis un sociālie partneri) apstiprināja “Silēzijas deklarāciju par solidaritāti un taisnīgu pāreju”⁽¹⁰⁾, kas tika pieņemta UNFCCC Pušu 24. konferencē Katovicē, tostarp Komisija Savienības vārdā un 21 atsevišķa dalībvalsts. Savienība un 10 dalībvalstis parakstīja deklarāciju “Atbalsts taisnīgas pārkārtošanās nosacījumiem starptautiskā mērogā”, kas tika pieņemta UNFCCC Pušu 26. konferencē Glāzgovā, apņemoties iekļaut informāciju par taisnīgu pārkārtošanos reizi divos gados iesniedzamajos pārredzamības ziņojumos saistībā ar ziņošanu par to politiku un pasākumiem, lai sasniegtu to nacionāli noteiktos devumus.
- (7) Taisnīgums un solidaritāte ir galvenie principi Savienības virzībā uz zaļo pārkārtošanos, un tie ir priekšnoteikums šā procesa plašam un noturīgam sabiedrības atbalstam. Eiropas zaļajā kursā ir uzsvērts, ka pārkārtošanās procesam jābūt taisnīgam un iekļaujošam, priekšplānā izvirzot cilvēkus un īpašu uzmanību pievēršot to reģionu, nozaru, darba ņēmēju, māsaimniecību un patērētāju atbalstam, kuri saskarsies ar vislielākajām problēmām. Turklāt Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumā “Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai” ir uzsvērts, ka Eiropas zaļā

⁽⁷⁾ Piemēram, attiecībā uz infrastruktūru tiek lēsts, ka šajā desmitgadē Savienībai būs nepieciešami 350 miljardi EUR papildu ieguldījumu gadā, lai sasniegtu 2030. gada emisiju samazināšanas mērķrādītāju enerģētikas sistēmās vien, kā arī 130 miljardi EUR citiem vides mērķiem.

⁽⁸⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un Regulu (ES) 2015/757, COM(2021) 551 final.

⁽⁹⁾ Pamatnostādnes ir definēts taisnīgas pārkārtošanās jēdziens un politikas veidotāji un sociālie partneri tiek aicināti veicināt taisnīgu pārkārtošanos globālā līmenī.

⁽¹⁰⁾ Skatīt dokumentu ST 14545/2018 REV 1.

kursa īstenošana Eiropai dos instrumentus, ar kuriem sasniegt vērienīgākus mērķus saistībā ar augšupējo konvergenci, sociālo taisnīgumu un kopīgu labklājību. Komisijas 2022. gada 23. februāra paziņojumā par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē globālas taisnīgas pārkārtošanās procesam un ilgtspējīgai atveseļošanai noteikts, ka pienācīgas kvalitātes nodarbinātības veicināšana visā pasaulē ir prioritāte, īstenojot taisnīgu pārkārtošanos un iekļaujošu, ilgtspējīgu un noturīgu atveseļošanu no pandēmijas.

- (8) Komisijas 2021. gada 4. marta paziņojumā "Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plāns" ⁽¹¹⁾ ir uzsvērts, ka ir vajadzīga vienotība, koordinācija un solidaritāte, lai virzītos uz zaļāku un digitālāku desmitgadi, kuras priekšrocības eiropieši varēs izmantot. Tajā ierosināti trīs ES pamatmērķi 2030. gadam, proti: līdz 2030. gadam panākt, ka vismaz 78 % iedzīvotāju vecumā no 20 līdz 64 gadiem ir nodarbināti ⁽¹²⁾; ka mācībās katru gadu būtu jāpievienojas vismaz 60 % pieaugušo ⁽¹³⁾; un ka nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto personu skaits līdz 2030. gadam būtu jāsamazina vismaz par 15 miljoniem ⁽¹⁴⁾. Minētos pamatmērķus 2030. gadam Savienības līderi atzinīgi novērtēja 2021. gada 8. maija Porto deklarācijā valstu vai valdību vadītāju neformālajā sanāksmē, kas notika 2021. gada 7. un 8. maijā Porto, un 2021. gada 24. un 25. jūnija Eiropadomes secinājumos.
- (9) Ja tiks īstenoti atbilstoši papildu politikas pasākumi ⁽¹⁵⁾, zaļā pārkārtošanās kopumā Savienībā līdz 2030. gadam varētu tādās nozarēs kā būvniecība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ("IKT") vai atjaunīgie energoresursi radīt aptuveni 1 miljonu papildu kvalitatīvu darbvieta ⁽¹⁶⁾ un 2 miljonus līdz 2050. gadam ⁽¹⁷⁾, vienlaikus mazinot automatizācijas un digitalizācijas izraisīto vidējās kvalifikācijas darbvieta skaita samazināšanos ilgtermiņā. Tomēr pesimistiska scenārija gadījumā zaļās pārkārtošanās uz klimatneitralitāti ietekme, ja to neatbalsta ar atbilstošu politikas pasākumu kopumu, varētu Savienībā samazināt IKP pat par 0,39 % un samazināt darbvieta skaitu pat par 0,26 % ⁽¹⁸⁾.
- (10) Zaļās pārkārtošanās ietekme uz uzņēmējdarbību un nodarbinātību atšķirsies atkarībā no nozares, profesijas, reģiona un valsts, un tas nozīmē gan darbvieta izmaiņas nozarēs un rūpniecības ekosistēmās, gan arī lielu darbaspēka pārdali starp tām ⁽¹⁹⁾. Lai veiktu attiecīgo uzņēmumu, nozaru un ekosistēmu pārstrukturēšanu un pielāgošanu, ir jāizstrādā jauni uzņēmējdarbības modeļi un jāveic plaša darbaspēka pārdale starp nozarēm un reģioniem. Piemēram, paredzams, ka darbvieta tiks zaudētas dažās kalnrūpniecības nozarēs vai saistībā ar enerģijas ražošanu, kurā izmanto fosilo kurināmo, kā arī dažos autobūves nozares sektoros. Turpretī paredzams, ka tiks radītas jaunas darbvieta aprītes vērtības saglabāšanas pasākumos, kā arī ilgtspējīga transporta un enerģijas ražošanas nozarēs. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāizmanto detalizētas pieejas, koncentrējoties uz atsevišķiem reģioniem un attiecīgajām ekosistēmām un sadarbojoties ar sociālajiem partneriem un/vai vietējām un reģionālajām iestādēm un ieinteresētajām personām.

⁽¹¹⁾ Eiropas sociālo tiesību pilārs, ko 2017. gada novembrī Ģeteborgas samītā proklamēja un parakstīja Padome, Eiropas Parlaments un Komisija, ir Eiropas Savienības ceļvedis virzībā uz spēcīgu sociālo Eiropu.

⁽¹²⁾ Lai sasniegtu šo vispārējo mērķi, Eiropai ir jācenšas vismaz uz pusi samazināt dzimumu nodarbinātības atšķirību salīdzinājumā ar 2019. gadu; līdz 9 % samazināt to jauniešu īpatsvaru vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEET); un palielināt formālas agrinās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) nodrošināšanu.

⁽¹³⁾ Jo īpaši vismaz 80 % cilvēku vecumā no 16 līdz 74 gadiem vajadzētu būt digitālajām pamatprasmēm un būtu vēl vairāk jāsamazina priekšlaicīga mācību pārtraukšana un jāpalielina līdzdalība vidējā izglītībā.

⁽¹⁴⁾ No 15 miljoniem cilvēku, ko vajadzētu paglābt no nabadzības vai sociālās atstumtības, vismaz 5 miljoniem vajadzētu būt bērniem.

⁽¹⁵⁾ Komisijas 2021. gada 14. jūlija paziņojums "Gatavi mērķrādītājam 55 %": ES 2030. gadam nospraustā klimata mērķrādītāja sasniegšana ceļā uz klimatneitralitāti".

⁽¹⁶⁾ Komisijas dienestu darba dokuments – ietekmes novērtējums, kas pievienots paziņojumam "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā", SWD(2020) 176 final. Prognožu pamatā ir E-QUEST, izmantojot scenāriju "zemāki nodokļi mazkvalificētam darbaspēkam".

⁽¹⁷⁾ Eiropas Komisija (2019), "Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019" (Ilgtspējīga izaugsme visiem – izvēles sociālas Eiropas nākotnei; nodarbinātības un sociālās norises Eiropā 2019. gadā), 2019. gada 4. jūlijs. Pamatojoties uz padziļināto analīzi, kas pievienota Komisijas paziņojumam COM(2018) 773.

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 176 final.

⁽¹⁹⁾ SWD(2020) 176 final.

- (11) Radot kvalitatīvas darbvietas ikvienam, vienlaikus veicot pasākumus, lai mazinātu un novērstu enerģētisko un transporta nabadzību, zaļā pārkārtošanās var veicināt ienākumu palielināšanos un samazināt nevienlīdzību un nabadzību kopumā ⁽²⁰⁾. Tādējādi tā var palīdzēt novērst jau pastāvošos sociālekonomiskos nevienlīdzības aspektus un sociālo atstumtību, uzlabot veselību un labbūtību un veicināt līdztiesību, tostarp dzimumu līdztiesību. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš noteiktām iedzīvotāju grupām, jo īpaši tām, kas jau atrodas neaizsargātā situācijā. Tas jo īpaši attiecas uz mājsaimniecībām ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem, kas lielu daļu savu ienākumu tērē tādiem pamatpakalpojumiem kā enerģija, transports un mājokļi, kā arī uz mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Modelēšanas rezultāti liecina, ka tas, vai vides nodokļi būs progresīvi vai regresīvi, lielā mērā būs atkarīgs no instrumenta struktūras, tostarp, piemēram, no tā, cik lielā mērā ienākuma nodokļa samazināšana vai nodokļu ieņēmumu izmantošana ir vērsta uz zemāku ienākumu guvējiem ⁽²¹⁾.
- (12) Aprites vērtības saglabāšanas pasākumi, tostarp remonts, atkalizmantošana, pārražošana un servitizācijas uzņēmējdarbības modeļi, var veicināt cenas ziņā pieejamu preču un pakalpojumu ilgtspējīgu pieejamību. Tie arī rada darbvietas un iespējas dažādos prasmju līmeņos, arī attiecībā uz sievietēm, personām ar invaliditāti un neaizsargātās situācijās esošām grupām, un minētajās jomās aktīvi darbojas sociālās ekonomikas struktūras. Veicinot produktu apritīgumu, tiek ievērojami samazinātas oglekļa emisijas, savukārt radītās darbvietas ir ģeogrāfiski tuvu produktiem, kas jāuztur, jāatjauno vai kopīgi jālieto.
- (13) Saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem datiem Savienības statistikā attiecībā uz ienākumiem un dzīves līmeni par 2019./2020. gadu enerģētiskā nabadzība skāra aptuveni 8 % Savienības iedzīvotāju, t. i., vairāk nekā 35 miljonus cilvēku, kuri nespēja uzturēt mājokli pietiekami siltu, turklāt pastāv būtiskas atšķirības starp dalībvalstīm un ienākumu grupām ⁽²²⁾. Kopumā Enerģētiskās nabadzības observatorija, pamatojoties uz rādītāju kombināciju, lēš, ka vairāk nekā 50 miljoni mājsaimniecību Savienībā saskaras ar enerģētisko nabadzību ⁽²³⁾. Enerģētiskā nabadzība, ko rada zems ienākumu līmenis, tas, ka liela izmantojamā ienākuma daļa tiek tērēta par enerģiju, un zema energoefektivitāte, jau kādu laiku ir viena no galvenajām Savienības problēmām. Turklāt augstās un svārstīgās enerģijas cenas, ko nosaka vairāki faktori, tostarp tie, kas saistīti ar Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu un tai sekojošo Savienības politisko reakciju, palielina enerģētiskās nabadzības risku. Šis nabadzības veids daudzās dalībvalstīs ietekmē ne vien mājsaimniecības ar zemiem ienākumiem, bet arī mājsaimniecības ar vidēji zemiem ienākumiem.

Enerģētiskajai nabadzībai un tās sekām ir vairāk pakļautas arī mājsaimniecības ar lielākām enerģijas patēriņa vajadzībām nekā vidēji, tostarp ģimenes ar bērniem, tostarp vientuļo vecāku ģimenes, personas ar invaliditāti un vecāka gadagājuma cilvēki ⁽²⁴⁾. Enerģētiskā nabadzība īpaši skar arī sievietes, jo īpaši tās, kuras vienas audzina bērnus, un gados vecākas sievietes ⁽²⁵⁾. Papildus enerģētiskajai nabadzībai aizvien vairāk tiek atzīts arī transporta nabadzības jēdziens, kad atsevišķas iedzīvotāju grupas nespēj izmantot sociāli un materiāli nepieciešamo transporta pakalpojumu līmeni. Ja netiks veikti pareizi papildu pasākumi, lai mazinātu un novērstu enerģētisko un transporta nabadzību, pastāv risks, ka minētie nabadzības veidi var saasināties, jo īpaši emisiju izmaksu internalizācijas dēļ cenu noteikšanas procesā vai pielāgošanās izmaksu dēļ, pārejot uz efektīvākām, zemāku emisiju alternatīvām.

⁽²⁰⁾ Eiropas Komisija (2019), "Sustainable growth for all: choices for the future of Social Europe, Employment and Social Developments in Europe 2019" (Ilgtspējīga izaugsme visiem – izvēles sociālas Eiropas nākotnei; nodarbinātības un sociālās norises Eiropā 2019. gadā), 5. nodaļa, 2019. gada 4. jūlijs, un Eiropas Komisija (2020), "Leaving no one behind and striving for more: fairness and solidarity in the European social market economy" (Neatstājot nevienu novārtā un tiecoties panākt vairāk – taisnīgums un solidaritāte Eiropas sociālajā tirgus ekonomikā), "Employment and Social Developments in Europe 2020" (Nodarbinātības un sociālās norises Eiropā 2020. gadā), 4.2.2. nodaļa, 2020. gada 15. septembris. Kopējais nabadzības līmenis šajā kontekstā tiek noteikts, izmantojot saskaņoto nabadzības riska līmeņa rādītāju saskaņā ar sociālo rezultātu pārskata rādītājiem un saistīto Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plāna 2030. gada pamatmērķi.

⁽²¹⁾ IEEP (2021), *Green taxation and other economic instruments: internalising environmental costs to make the polluter pay*.

⁽²²⁾ Turklāt līdz pat 6,2 % Savienībā dzīvojošu cilvēku, t. i., vairāk nekā 27 miljoniem cilvēku, ir komunālo pakalpojumu rēķinu nomaksas parādi.

⁽²³⁾ Eiropas Komisija, *EPOV Annual Report: Addressing Energy Poverty in the European Union: State of Play and Action* (Enerģētiskās nabadzības observatorijas gada ziņojums – Enerģētiskās nabadzības risināšana Eiropas Savienībā: pašreizējais stāvoklis un rīcība), 2019. gads, 6. lpp.

⁽²⁴⁾ Skatīt ziņojumu, kas tika sagatavots 2016. gada 9. novembrī organizētajā seminārā par enerģētisko nabadzību EP Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas (ITRE) vajadzībām.

⁽²⁵⁾ Skatīt *Gender perspective on access to energy in the EU* (europa.eu) (Piekluve enerģijai ES dzimumu perspektīvā), Dzimums un enerģija | Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (europa.eu), *GFE-Gender-Issues-Note-Session-6.2.pdf* (oecd.org).

- (14) Sociālā taisnīguma, kohēzijas un solidaritātes principi ir stingri iestrādāti attiecīgo klimata, enerģētikas un vides satvaru izstrādē Savienības līmenī, arī izmantojot principu “piesārņotājs maksā” un kopīgu centienu sadali starp dalībvalstīm, kā arī noteikta apjoma ES ETS kvotu pārdali solidaritātes, izaugsmes un starpsavienojumu mērķiem Savienībā un to izmantošanu Modernizācijas fondam, kas palīdz nodrošināt ievērojamās ieguldījumu vajadzības dalībvalstīs ar zemākiem ienākumiem, lai modernizētu to energosistēmas. Turklāt Savienības enerģētikas tiesību aktos dalībvalstīm ir paredzēti instrumenti, ar kuriem nodrošināt enerģētiski nabadzīgo un neaizsargāto mājsaimniecību patērētāju aizsardzību, vienlaikus novēršot tirgus izkropļojumus. Kaut arī minētie instrumenti palīdz atvieglot zaļo pārkārtošanos, to mērķis ir sniegt līdzekļus nepieciešamās aizsardzības nodrošināšanai vispārīgākā līmenī, kā tas, piemēram, parādīts Komisijas 2021. gada 13. oktobra paziņojumā “Augošās enerģijas cenas: pretdarbības un atbalsta instrumenti” un *REPowerEU* plānā.
- (15) Dalībvalstu rīcībā ir vairāki instrumenti, ar kuriem tās var strukturēt un koordinēt savas darbības, lai nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos. Nacionālajos enerģētikas un klimata plānos (NEKP), kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999⁽²⁶⁾, būtu jānovērtē enerģētiskās nabadzības skarto mājsaimniecību skaits un jānorāda pasākumi, kas nepieciešami, lai risinātu enerģētikas pārkārtošanās sociālās un teritoriālās sekas. Teritoriālajos taisnīgas pārkārtošanās plānos (TTPP), kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1056⁽²⁷⁾, būtu jānosaka teritorijas, kas ir tiesīgas saņemt Taisnīgas pārkārtošanās fonda atbalstu līdz 2027. gadam. *NextGenerationEU* finansētajos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos (ANP), kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241⁽²⁸⁾, ir noteiktas reformas un ieguldījumi, ar kuriem veicināt zaļo pārkārtošanos, iekļaujošu izaugsmi, sociālo un teritoriālo kohēziju, izturētspēju un nākamās paaudzes perspektīvas, un to īstenošanas termiņš ir līdz 2026. gadam. Dažas taisnīgas pārkārtošanās darbības tiek īstenotas arī citu programmu un iniciatīvu kontekstā, jo īpaši saistībā ar kohēzijas politikas fondiem.
- (16) Pamatojoties uz jo īpaši Eiropas zaļā kursa un Eiropas sociālo tiesību pilāra principiem un rīcībpolitikām, ir iespējams uzlabot rīcībpolitiku plānošanu visaptverošā un transversālā veidā un nodrošināt izdevumu saskaņošanu Savienības un valstu līmenī. Komisijas 2020. gada 17. septembra paziņojumā “Nacionālo enerģētikas un klimata plānu ES mēroga novērtējums. Kā sekmēt zaļo pārkārtošanos un veicināt ekonomikas atveseļošanu ar integrētiem enerģētikas un klimata plāniem”, Komisija, lai gan atzīstot, ka NEKP galīgajās redakcijās ir sniegti daži rādītāji un rīcībpolitikas saistībā ar enerģētisko nabadzību, tomēr secināja, ka tajās ne vienmēr ir skaidri noteiktas prioritātes finansējuma vajadzībām, lai panāktu taisnīgu pārkārtošanos, kā arī prasmju pilnveidei un kvalifikācijas celšanai vai atbalstam darba tirgus pielāgošanai. TTPP būtu jākoncentrējas uz atsevišķām teritorijām, tāpēc ar TTPP nav paredzēts noteikt vispārēju stratēģiju un rīcībpolitikas taisnīgas pārkārtošanās procesam valsts līmenī. Lai gan reformas un ieguldījumi, ko ar tiem atbalsta un palīdz finansēt, ir paredzēti ilgstošas ietekmes radīšanai, gan TTPP, gan ANP ir ierobežoti laika ziņā.
- (17) Taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitralitāti Savienībā līdz 2050. gadam nodrošinās to, ka neviens netiks atstāts novārtā, jo īpaši darba ņēmēji un mājsaimniecības, ko zaļā pārkārtošanās skars visvairāk, un jo īpaši tie, kas jau ir neaizsargātās situācijās. Tādēļ, kā izklāstīts šajā ieteikumā, dalībvalstīm būtu jāievieš visaptveroši politikas pasākumu kopumi⁽²⁹⁾, jāstiprina transversāli elementi, kas veicina taisnīgu zaļo pārkārtošanos, un optimāli jāizmanto publiskais un privātais finansējums. Politikas pasākumu kopumos būtu jāņem vērā cilvēki un mājsaimniecības, kurus zaļā pārkārtošanās skārusi visvairāk, jo īpaši darbvietu zaudēšana, kā arī nodarbinātības apstākļu maiņa un/vai jaunas prasības attiecībā uz darba uzdevumiem, kā arī tie, kuri izjūt negatīvu ietekmi uz izmantojamiem ienākumiem, izdevumiem un piekļuvi pamatpakalpojumiem. Politikas pasākumu kopumos kā daļa no visvairāk skartajām grupām jo īpaši, bet ne tikai, būtu jāņem vērā neaizsargātās situācijās esošie cilvēki un mājsaimniecības, jo sevišķi personas, kas ir visvairāk atstumtas no darba tirgus, piemēram, savu prasmju, teritoriālo darba tirgus

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu, (OV L 057, 18.2.2021., 17. lpp.).

⁽²⁹⁾ Jo īpaši 2021. un 2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijas (ASGS), ieteikumi eurozonai 2021. gadam un konkrētām valstīm adresētie ieteikumi.

apstākļu vai citu iezīmju, piemēram, dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ. Turklāt neaizsargātās situācijās var būt cilvēki un mājsaimniecības, kas dzīvo nabadzībā un/vai enerģētiskā nabadzībā vai ir pakļauti nabadzības un/vai enerģētiskās nabadzības riskam, saskaras ar mobilitātes šķēršļiem vai kam pārmērīgu slogu rada mājokļa izmaksas, tostarp mājsaimniecības, kuras vada vientuļie vecāki, kuri biežāk ir sievietes nekā vīrieši. Politikas pasākumu kopumi būtu jāpielāgo vietējiem apstākļiem, ņemot vērā visneaizsargātāko un attālāko Savienības teritoriju, tostarp tālāko reģionu un salu, vajadzības.

- (18) Aktīvi atbalstot kvalitatīvu nodarbinātību, galvenā uzmanība būtu jāpievērš palīdzībai darba ņēmējiem, darba meklētājiem, jauniešiem, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (NEETs), un pašnodarbinātajiem, kurus zaļā pārkārtošanās skar visvairāk. Atbalsts ir jo sevišķi nepieciešams nepietiekami pārstāvētām personām, piemēram, sievietēm, mazkvalificētiem darba ņēmējiem, personām ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem vai personām ar salīdzinoši zemām spējām pielāgoties pārmaiņām darba tirgū, lai uzlabotu viņu nodarbināmības iespējas un atrastu darbu saskaņā ar Komisijas ieteikumu (ES) 2021/402⁽³⁰⁾. Tādējādi, pamatojoties uz iepriekšējām politikas pamatnostādņēm, jo īpaši minēto ieteikumu un Padomes Lēmumiem (ES) 2020/1512⁽³¹⁾ un (ES) 2021/1868⁽³²⁾, politikas pasākumu kopumos būtu jāiekļauj īpaši pielāgoti pasākumi, ar kuriem atbalstīt darbā pieņemšanas un profesionālo pārmaiņu stimulus, uzņēmējdarbības atbalstu, jo īpaši sievietēm vai personām ar invaliditāti, un kvalitatīvu darbvietu radīšanas pasākumus, jo īpaši mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un visvairāk skartajās teritorijās. Šādiem pasākumiem apvienojumā ar pienācīgu Savienības atbalstu var būt arī būtiska nozīme, lai risinātu darba tirgus problēmas, piemēram, tās, kas izriet no Ukrainas bēgļu pieplūduma, jo īpaši visvairāk skartajās dalībvalstīs. Ar tiem būtu arī jāveicina spēkā esošo noteikumu par darba apstākļiem efektīva īstenošana un izpilde, kā arī atbalsts sociāli atbildīgai pārstrukturēšanai saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem un standartiem. Sociālajiem partneriem ir būtiska nozīme, lai dialoga veidā palīdzētu risināt ar zaļo pārkārtošanos saistītās problēmas nodarbinātības un sociālajā jomā.
- (19) Lai nodrošinātu, ka darbaspēkam ir prasmes, kas nepieciešamas zaļās pārkārtošanās īstenošanai, būtiska ir kvalitatīvas un iekļaujošas izglītības, apmācības un mūžizglītības pieejamība visiem. Tādēļ taisnīgas pārkārtošanās aspekti būtu jāiekļauj valstu prasmju stratēģiju izstrādē un īstenošanā, ņemot vērā priekšlikumus, ko Komisija izteikusi "Prasmju programmā Eiropai"⁽³³⁾, un "Atjauninātajā jaunajā industriālajā stratēģijā"⁽³⁴⁾. Svarīgs instruments būs arī prasmju partnerības saskaņā ar Prasmju pilnveides paktu. Jaunākā informācija par darba tirgu un prasmēm, kā arī prognozes, tostarp reģionālā, nozaru un profesiju līmenī, ļauj noteikt un prognozēt attiecīgo profesiju un transversālo prasmju vajadzības, tostarp kā pamats mācību programmu pielāgošanai, lai tās atbilstu prasmju vajadzībām zaļās pārkārtošanās īstenošanai. Profesionālajai izglītībai un apmācībai būtu jāsniedz iespēja jauniešiem un pieaugušajiem, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm un mazkvalificētiem darba ņēmējiem, apgūt prasmes, kas vajadzīgas, lai sekmīgi iekļautos zaļās pārkārtošanās procesā, saskaņā ar Padomes Ieteikumu 2020/C 417/01⁽³⁵⁾.

Mācekļība un apmaksāta stažēšanās, kas ietver spēcīgus apmācības komponentus, jo īpaši jauniešiem, veicina darba tirgus pāreju, jo īpaši attiecībā uz darbībām, kas sekmē klimata un vides mērķu sasniegšanu, un nozarēs, kurās sevišķi trūkst prasmju. Lai nodrošinātu prasmju pilnveides un pārkvalificēšanās vajadzības, būtu jāveicina lielāka pieaugušo līdzdalība mūžizglītībā, cita starpā dodot iespēju personām meklēt viņu vajadzībām pielāgotas mācības un attiecīgā gadījumā izmantojot īsus, kvalitatīvus kursus par prasmēm, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos, ņemot vērā Padomes Ieteikumu 2022. gada 16. jūnijs⁽³⁶⁾, kura mērķis ir atvieglot šādu kursu rezultātu novērtēšanu un atzīšanu.

⁽³⁰⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2021/402 (2021. gada 4. marts) par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (EASE) (OV L 80, 8.3.2021., 1. lpp.).

⁽³¹⁾ Padomes Lēmums (ES) 2020/1512 (2020. gada 13. oktobris) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm (OV L 344, 19.10.2020., 22. lpp.).

⁽³²⁾ Padomes Lēmums (ES) 2021/1868 (2021. gada 15. oktobris) par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm (OV L 379, 26.10.2021., 1. lpp.).

⁽³³⁾ Komisijas 2020. gada 1. jūlija paziņojums "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai".

⁽³⁴⁾ Komisijas 2021. gada 5. maija paziņojums "Jaunās 2020. gada industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai".

⁽³⁵⁾ Padomes Ieteikums 2020/C 417/01 (2020. gada 24. novembris) par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai (OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.).

⁽³⁶⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā (Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 10. lpp.).

- (20) Būtu jāizskata nodokļu un pabalstu sistēmu un sociālās aizsardzības sistēmu struktūra, ņemot vērā īpašās vajadzības, kas izriet no zaļās pārkārtošanās, atspoguļojot arī principu “piesārņotājs maksā” un vajadzību, lai politikas papildu pasākumi neveicinātu subsīdijas fosilā kurināmā un fosilo degvielu patēriņam, neradītu tehnoloģisko iesīksti, kas patērētājiem liktu izmantot konkrētu tehnoloģiju, nemazinātu stimulus ēku renovācijai un siltumenerģijas sistēmu aizstāšanai un nemazinātu stimulus energoefektivitātes pasākumiem kopumā. Dažādu rīcībpolitiku kombinācija var nodrošināt atbalstu visneaizsargātākajām mājāsaimniecībām un darba ņēmējiem, kurus zaļā pārkārtošanās skārusi visvairāk. Atkarībā no valsts un individuālās situācijas tas varētu ietvert, piemēram, nodokļu novirzīšanu no darbaspēka uz klimata un vides mērķiem, kā paredzēts priekšlikumā pārskatīt Enerģijas nodokļu direktīvu⁽³⁷⁾, bezdarba shēmu pārskatīšanu un/vai vajadzības gadījumā pagaidu un mērķorientētu tiešu ienākumu atbalstu. Sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp sociālās iekļaušanas rīcībpolitikas, var pārskatīt un attiecīgā gadījumā pielāgot, ņemot vērā zaļo pārkārtošanos, jo īpaši, lai gādātu par ienākumu drošību, jo sevišķi, pārejot no vienas darbavietas uz citu, un lai nodrošinātu pienācīgus sociālos, veselības aizsardzības un aprūpes pakalpojumus, izmantojot atbilstošu sociālo infrastruktūru, jo īpaši visvairāk skartajās teritorijās, piemēram, lauku un attālos reģionos, tādos kā tālākie reģioni, lai novērstu sociālo atstumtību un mazinātu veselības apdraudējumus. Lai novērstu un apkarotu bērnu sociālo atstumtību, ieguldījumi bērnu sociālajā infrastruktūrā ir vērsti uz to, lai bērniem, kam vajadzīga palīdzība, nodrošinātu piekļuvi pamatpakalpojumiem, kā izklāstīts Padomes Ieteikumā (ES) 2021/1004⁽³⁸⁾.
- (21) Lai iekļaujošā veidā palielinātu fizisko un finansiālo noturību pret klimata pārmaiņu neatgriezenisko ietekmi, ir jāveicina riska apzināšanas, riska samazināšanas un riska pārneses risinājumi, jo īpaši palielinot apdrošināšanas risinājumu pieejamību un ieguldot katastrofu riska pārvaldībā un pielāgošanā, lai mazinātu klimata pārmaiņu fizisko ietekmi, tādējādi samazinot zaudējumus, kā arī klimatisko zaudējumu apdrošinātības deficītu, ņemot vērā mikrouzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus, kā arī lauku un attālos reģionus, tādos kā tālākie reģioni un salas. Būtu jāstiprina katastrofu riska pārvaldība, arī civilās aizsardzības sistēmas valstu un Savienības līmenī, lai labāk novērstu ar klimatu saistītos satricinājumus, sagatavotos tiem un reaģētu uz tiem.
- (22) Ikvienam ir tiesības piekļūt kvalitatīviem pamatpakalpojumiem, tostarp enerģijai, transportam, ūdenim, sanitārijai, finanšu pakalpojumiem un digitālajiem sakariem, un atbalsts vienlīdzīgai piekļuvei šādiem pakalpojumiem būtu jāsniedz tiem, kam tas nepieciešams⁽³⁹⁾. Turklāt ikvienam, kam tas nepieciešams, būtu jāsniedz piekļuve labas kvalitātes sociālajam mājoklim vai kvalitatīva palīdzība mājokļa nodrošināšanā⁽⁴⁰⁾. Bez tam labumu no principa “energoefektivitāte pirmajā vietā” piemērošanas varētu gūt mājāsaimniecības ar zemiem un vidējiem ienākumiem, neaizsargāti lietotāji, arī galaizmantotāji, enerģētiskās nabadzības skartie cilvēki vai enerģētiskās nabadzības riskam pakļautie cilvēki un sociālajos mājokļos dzīvojošie cilvēki. Lai novērstu un risinātu enerģētiskās nabadzības pamatcēloņus, papildus enerģijas patērētāju aizsardzībai un iespēju sniegšanai tiem ir vajadzīgi īpaši pasākumi, kas, konkrēti, veicina ieguldījumus, kuri vērsti uz energoefektivitātes uzlabošanu, jo īpaši sociālo mājokļu sektorā. Ierosinātajos Energoefektivitātes direktīvas⁽⁴¹⁾ un Ēku energoefektivitātes direktīvas⁽⁴²⁾ atjauninājumos, arī paredzēts risināt galvenos ar ekonomiku nesaistītos renovācijas šķēršļus, piemēram, pretrunīgas intereses, tostarp īpašnieku un īrnieku attiecības un kopīpašuma struktūras. Šajā kontekstā īpaša uzmanība būtu jāpievērš sievietēm un konkrētām grupām, kuras pakļautas lielākam enerģētiskās nabadzības riskam, piemēram, personas ar invaliditāti, vientuļie vecāki, vecāka gadagājuma cilvēki, bērni un cilvēki ar rasu vai etnisko piederību minoritātei.

Jau esošās un jaunās mobilitātes problēmas var risināt, izmantojot atbalsta pasākumus un attīstot nepieciešamo infrastruktūru, piemēram, sabiedrisko transportu. Ilgtspējīgas mobilitātes un dažādu transporta veidu, tostarp privātā un sabiedriskā transporta, pieejamība cenas ziņā, piekļūstamība un drošība ir ļoti svarīga, lai garantētu, ka ikviens gūst labumu no zaļās pārkārtošanās un ir tās daļa. Šajā kontekstā būtiska nozīme ir pilsētu mobilitātei, kā tas atspoguļots arī Komisijas 2021. gada 14. decembra paziņojumā “Jaunais ES pilsētu mobilitātes satvars”.

⁽³⁷⁾ Priekšlikums Padomes Direktīvai, kas pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija), COM(2021) 563 final, paredz šādu nodokļu uzlikšanas energoproduktiem un elektroenerģijai novirzīšanu uz klimata un vides mērķiem.

⁽³⁸⁾ Padomes Ieteikums (ES) 2021/1004 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem (OV L 223, 22.6.2021., 14. lpp.).

⁽³⁹⁾ Eiropas sociālo tiesību pīlārs, kuru Eiropas Parlaments, Padome un Komisija svinīgi proklamēja 2017. gada 17. novembrī, 20. princips.

⁽⁴⁰⁾ Eiropas sociālo tiesību pīlārs, kuru Eiropas Parlaments, Padome un Komisija svinīgi proklamēja 2017. gada 17. novembrī, 19.a princips.

⁽⁴¹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par energoefektivitāti (pārstrādāta redakcija), COM(2021) 558 final.

⁽⁴²⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par ēku energosniegumu (pārstrādāta redakcija), COM(2021) 802 final.

- (23) Attiecībā uz taisnīgu pārkārtošanos īstenojot visu sabiedrību aptverošu pieeju, būtu jāatbalsta politikas pasākumi, kuru pamatā ir politikas veidošanas koordinācija un darbības spēju stiprināšana visos līmeņos un visās attiecīgajās politikas jomās, piešķirot aktīvu lomu arī reģionālajām un vietējām iestādēm. Tā pamatā vajadzētu būt arī sociālo partneru iesaistīšanai visos līmeņos un posmos, kā arī pilsoniskās sabiedrības un ieinteresēto personu efektīvai un produktīvai līdzdalībai. Šāda koordinācija un iesaiste varētu nodrošināt, ka Eiropas zaļā kursa taisnīguma un solidaritātes principi jau no paša sākuma tiek integrēti rīcībpolitikas veidošanā, īstenošanā un uzraudzībā, tādējādi radot pamatu plašam un ilgtermiņa atbalstam iekļaujošām rīcībpolitikām, kas sekmē zaļo pārkārtošanos.
- (24) Lai ieviestu stabilu sociālo un darba tirgus politiku, kas nodrošina taisnīgu un iekļaujošu pārkārtošanos, ļoti svarīga ir pārlicinoša pierādījumu bāze. Šajā nolūkā pakāpeniska definīciju, jēdzienu, klasifikāciju un metodiku saskaņošana un konsekvence, jo īpaši pamatojoties uz Komisijas Ieteikumu (ES) 2020/1563⁽⁴³⁾, atvieglo novērtējumu veikšanu un to salīdzināmību. Turpmāki pētniecības un inovācijas pasākumi var papildināt zināšanu bāzi, ko var izmantot politiskajā un publiskajā diskursā. Savukārt informācijas apmaiņa ar sabiedrību visā tās daudzveidībā un ar galvenajām ieinteresētajām personām, piemēram, par izvērtēšanas, prognozēšanas un uzraudzības pasākumu rezultātiem, var veicināt rīcībpolitikas veidošanu un līdzatbildību.
- (25) Lai novērtētu klimata pārmaiņu politikas ietekmi uz nodarbinātību un sociālo jomu, kā arī distributīvo ietekmi, jo īpaši ir vajadzīgi pienācīgi detalizēti un kvalitatīvi pēc dzimuma sadalīti dati un rādītāji. Šādi dati un rādītāji pašlaik nav pilnībā pieejami. Piemēram, lai gan ir panākts zināms progress saistībā ar enerģētiskās nabadzības noteikšanu, transporta nabadzības novērtēšanas rādītājus varētu izstrādāt atbilstoši valstu apstākļiem. Uzraudzību un izvērtēšanu var stiprināt ar vairākiem pasākumiem, koncentrējoties uz rādītājiem, rezultātu pārskatiem, kā arī nelieliem izmēģinājuma projektiem un politikas eksperimentiem. Pasākumus būtu jāizstrādā, balstoties uz esošajiem rezultātu pārskatiem, piemēram, sociālo rezultātu pārskatu un Eiropas zaļā kursa rezultātu pārskatu, kuros ir iekļauta attiecīga informācija par konkrētiem taisnīgas pārkārtošanās politikas aspektiem, vai arī no tiem iedvesmojoties.
- (26) Ņemot vērā ievērojamās ieguldījumu vajadzības, kas izriet no zaļās pārkārtošanās, īpaši svarīga ir optimāla un efektīva publiskā un privātā finansējuma izmantošana, visu pieejamo resursu mobilizēšana un to efektīva izlietošana. Savienības līmenī attiecīgās darbības atbalsta no Savienības budžeta un ar instrumentu *NextGenerationEU*. Tās tiks īstenotas saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu (TPM), tostarp Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF), Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+), Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF), Kohēzijas fondu, Atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (REACT-EU), "Erasmus+" un Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF), programmu "LIFE", pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", Modernizācijas fondu un Inovāciju fondu⁽⁴⁴⁾ un kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) fondiem. Turklāt Komisija atbalsta dalībvalstis ar tehniskā atbalsta instrumenta starpniecību, sniedzot pielāgotas tehniskās zināšanas, lai izstrādātu un īstenotu reformas, tostarp tās, kas veicina taisnīgu pārkārtošanos uz oglekļneitralitāti.
- (27) Eiropas pusgads ir Savienības ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinācijas satvars. Tas turpinās pildīt šo lomu atveseļošanas posmā un zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanā, balstoties uz četrām konkurētspējīgas ilgtspējas dimensijām un atbalstot ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu. Eiropas pusgada ietvaros Komisija cieši uzraudzīs sociālekonomiskos rezultātus un ietekmi un vajadzības gadījumā ierosinās konkrētām valstīm adresētus ieteikumus, lai nodrošinātu, ka neviens netiek atstāts novārtā. Prioritāte tiks piešķirta papildināmībai ar pasākumiem, kas tiek atbalstīti saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu. Tāpēc šā ieteikuma uzraudzība attiecīgā gadījumā tiks veikta saistībā ar Eiropas pusgadu, tostarp attiecīgo komiteju ietvaros to attiecīgajās kompetences jomās, pamatojoties uz atbilstošiem novērtējumiem, politikas ietekmes izvērtējumiem un šajā ieteikumā sniegto norādījumu īstenošanas gaitu. Uzraudzības kārtība neradīs dalībvalstīm nevajadzīgu administratīvo slogu.

⁽⁴³⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1563 (2020. gada 14. oktobris) par enerģētisko nabadzību (OV L 357, 27.10.2020., 35. lpp.).

⁽⁴⁴⁾ Ārpus Savienības budžeta un instrumenta *NextGenerationEU*.

- (28) Turklāt, sagatavojot savu NEKP projektus un galīgos atjauninājumus attiecīgi 2023. un 2024. gadā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, dalībvalstīm būtu jāizmanto šis ieteikums, lai apsvērtu nodarbinātības, sociālās un distributīvās ietekmes novērtējumu un taisnīgas pārkārtošanās aspektu iekļaušanu visās piecās enerģētikas savienības dimensijās un papildus uzlabotu politikas pasākumus minētās ietekmes novēršanai, īpašu uzmanību pievēršot enerģētiskajai nabadzībai.
- (29) Turklāt šā ieteikuma īstenošanas uzraudzībā var izmantot esošos pierādījumus saistībā ar izveidotajiem daudzpusējas uzraudzības procesiem, piemēram, Eiropas pusgadu. Padome vai Komisija var lūgt Nodarbinātības komiteju un Sociālās aizsardzības komiteju attiecīgi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 150. un 160. pantu un sadarbībā ar citām attiecīgām komitejām, jo īpaši Ekonomikas politikas komiteju, savā attiecīgajā kompetences jomā pārbaudīt šā ieteikuma īstenošanu, pamatojoties uz atbilstīgiem Komisijas ziņojumiem un citiem daudzpusējas uzraudzības rīkiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija strādā arī pie tā, lai uzlabotu pēc dzimuma sadalītu datu pieejamību ar mērķi atjaunināt un izmantot esošās sistēmas un metodiskos norādījumus, tostarp enerģētiskās un transporta nabadzības un nevienlīdzības vides jomā noteikšanai, kā arī politikas pasākumu efektivitātes un faktiskās ietekmes izvērtēšanai.

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

MĒRĶIS

- 1) Saskaņā ar Eiropas zaļā kursa un Eiropas sociālo tiesību pilāra principiem šā ieteikuma mērķis ir nodrošināt, ka Savienības pārkārtošanās uz klimatneitrālu un vides ziņā ilgtspējīgu ekonomiku līdz 2050. gadam ir taisnīga un nevienu neatstāj novārtā.
- 2) Šajā nolūkā dalībvalstis tiek aicinātas ciešā sadarbībā ar attiecīgajiem sociālajiem partneriem pieņemt un īstenot visaptverošus un saskaņotus politikas pasākumu kopumus, ar kuriem risināt nodarbinātības un sociālos aspektus, lai veicinātu taisnīgu pārkārtošanos visās politikas jomās, jo īpaši saistībā ar klimata, enerģētikas un vides politiku, kā arī lai optimāli izmantotu publisko un privāto finansējumu.

DEFINĪCIJAS

- 3) Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:
 - a) "Zaļā pārkārtošanās" ir Savienības ekonomikas un sabiedrības pārkārtošanās virzībā uz klimata un vides mērķu sasniegšanu, galvenokārt izmantojot rīcībpolitikas un ieguldījumus, saskaņā ar Eiropas Klimata tiesību aktu, kurā noteikts pienākums līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, kā arī saskaņā ar Eiropas zaļo kursu un starptautiskajām saistībām, tostarp Parīzes nolīgumu, citiem daudzpusējiem vides nolīgumiem un ilgtspējīgas attīstības mērķiem.
 - b) "Klimata un vides mērķi" ir seši mērķi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/852⁽⁴⁵⁾, proti: klimata pārmaiņu mazināšana; pielāgošanās klimata pārmaiņām; ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība; pāreja uz aprites ekonomiku; piesārņojuma novēršana un kontrole; bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana.
 - c) "Cilvēki un māsasaimniecības, ko visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās" ir subjekti, kuru faktiskā piekļuve kvalitatīvai nodarbinātībai, tostarp pašnodarbinātībai, un/vai izglītībai un mācībām, un/vai pienācīgam dzīves līmenim un pamatpakalpojumiem ir būtiski ierobežota, vai pastāv risks, ka tā var tikt būtiski ierobežota kā zaļās pārkārtošanās tiešas vai netiešas sekas.

⁽⁴⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.) ("Taksonomijas regula") paredz vienotu ilgtspējīgu saimniecisko darbību klasifikācijas sistēmu.

- d) "Neaizsargātās situācijās esoši cilvēki un mājsaimniecības" ir subjekti, kas neatkarīgi no zaļās pārkārtošanās saskaras vai ir pakļauti riskam saskarties ar situāciju, kurā ir ierobežota piekļuve kvalitatīvai nodarbinātībai, tostarp pašnodarbinātībai, un/vai izglītībai un mācībām, un/vai pienācīgam dzīves līmenim un pamatpakalpojumiem, kas liecina par zemām spējām pielāgoties zaļās pārkārtošanās sekām.
- e) "Mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi" ir uzņēmumi, kuros strādā mazāk par 250 personām, tostarp individuālie pašnodarbinātie, un kuru gada apgrozījums nepārsniedz 50 miljonus EUR un/vai gada bilance kopumā nepārsniedz 43 miljonus EUR, ko aprēķina saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014⁽⁴⁶⁾ I pielikuma 3.–6. pantu.
- f) "Enerģētiskā nabadzība" ir mājsaimniecības nespēja piekļūt pamata energopakalpojumiem, kas nodrošina pienācīgu dzīves un veselības līmeni, tostarp pienācīgai siltumapgādei, dzesēšanai, apgaismojumam un enerģijai iekārtu darbināšanai, ņemot vērā attiecīgās valsts kontekstu, esošo sociālo politiku un citas attiecīgās politikas jomas⁽⁴⁷⁾; šajā ieteikumā ietvertā jēdziena "enerģētiskā nabadzība" definīcija tiks piemērota, ja vien Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/27/ES⁽⁴⁸⁾, kas Komisijas 2021. gada 14. jūlija priekšlikuma⁽⁴⁹⁾ rezultātā var tikt grozīta vai aizstāta, nebūs ietverta cita šā jēdziena definīcija, un tādā gadījumā minētā definīcija tiks piemērota šā ieteikuma vajadzībām.
- g) "Pamatpakalpojumi" ir kvalitatīvi pakalpojumi, tostarp ūdensapgāde, sanitārija, energoapgāde, transports un mobilitāte, finanšu pakalpojumi un digitālie sakari; saskaņā ar Eiropas Sociālo tiesību pīlāra 20. principu tiem cilvēkiem, kuriem tas nepieciešams, būtu jānodrošina atbalsts piekļuvei šādiem pakalpojumiem, kā arī jāpiedāvā iespējas ietaupīt, citstarp ar atkalizmantošanas, remonta, ziedošanas un koplietošanas pakalpojumiem.
- h) "Politikas pasākumu kopums" ir visaptverošs un saskaņots politikas pasākumu kopums, kas nodarbinātības, prasmju un sociālo politiku integrē klimata, enerģētikas, transporta, vides un citās zaļās pārkārtošanās rīcībpolitikās, izmantojot labi koordinētu starpnozaru pieeju, kuras pamatā ir viena vai vairākas valsts stratēģijas un/vai rīcības plāni, un saistībā ar ko vajadzības gadījumā izmanto Savienības un valsts līmeņa koordinācijas un pārvaldības mehānismus.

TAISNĪGAS ZAĻĀS PĀRKĀRTOŠANĀS POLITIKAS PASĀKUMU KOPUMI

- 4) Lai taisnīgas pārkārtošanās procesā aktīvi atbalstītu kvalitatīvu nodarbinātību un ņemtu vērā Ieteikumu (ES) 2021/402, dalībvalstis tiek mudinātas ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem apsvērt turpmāk uzskaitītos pasākumus, lai atbalstītu cilvēkus, kuras visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, jo īpaši neaizsargātās situācijās esošus cilvēkus, un, ja nepieciešams, izmantojot nodarbinātības vai pašnodarbinātības iespējas, palīdzētu viņiem pāriet uz tādiem saimnieciskās darbības veidiem, kas sekmē klimata un vides mērķu sasniegšanu:
- a) efektīvi atbalstīt piekļuvei kvalitatīvai nodarbinātībai un tās saglabāšanu, jo īpaši izmantojot nodarbinātības dienestus, tostarp īpaši pielāgotu palīdzību darba meklēšanā un mācību kursus, kas attiecīgā gadījumā ir vērsti arī uz zaļajām un digitālajām prasmēm; apsvērt arī labi izstrādātas, mērķorientētas un laika ziņā ierobežotas nodarbinātības programmas, kas ar mācību palīdzību sagatavo atbalsta saņēmējus, jo īpaši personas no nepietiekami pārstāvētām grupām un neaizsargātās situācijās esošus cilvēkus, turpmākai dalībai darba tirgū;

⁽⁴⁶⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.).

⁽⁴⁷⁾ Lai gan jēdziena "neaizsargāti patērētāji" definēšana ir atstāta dalībvalstu ziņā, saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par enerģētisko nabadzību, C/2020/9600 final (OV L 357, 27.10.2020., 35. lpp.) tas ietver mājsaimniecības, kas nespēj pienācīgi apsildīt vai dzesēt savu mājokli un/vai kurām ir komunālo pakalpojumu rēķinu parādi.

⁽⁴⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽⁴⁹⁾ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par energoefektivitāti (pārstrādāta redakcija), COM(2021) 558 final.

- b) efektīvi izmantot mērķorientētus un labi izstrādātus darbā pieņemšanas un profesionālo pārmaiņu stimulus, apsverot arī algu un darbā pieņemšanas subsīdiju un ar sociālās apdrošināšanas iemaksām saistītu stimulu pieņacīgu izmantošanu, lai darba tirgū veicinātu pāreju no vienas nozares uz citu un darbaspēka mobilitāti starp reģioniem un valstīm, ņemot vērā zaļās pārkārtošanās radītās iespējas un izaicinājumus;
- c) veicināt uzņēmējdarbību, tostarp uzņēmumus un visas citas sociālās ekonomikas struktūras ⁽⁵⁰⁾, jo īpaši reģionos, kas saskaras ar pārkārtošanās problēmām, un attiecīgā gadījumā nozarēs, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu, piemēram, aprites ekonomikā, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu uzņēmējdarbībai; atbalstam būtu jāapvieno finansiāli pasākumi, tostarp dotācijas, aizdevumi vai pašu kapitāls, un nefinansiāli pasākumi, tostarp apmācība un konsultāciju pakalpojumi, kas pielāgoti katram uzņēmuma dzīves cikla posmam, īpašu uzmanību pievēršot izpratnes veicināšanas pasākumiem; atbalstam vajadzētu būt iekļaujošam un pieejamam nepietiekami pārstāvētām un nelabvēlīgā situācijā esošām grupām;
- d) stimulēt kvalitatīvu darbvietu radīšanu, jo īpaši teritorijās, kuras visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, un – attiecīgā gadījumā – nozarēs, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu, piemēram, aprites ekonomikā, atvieglojot mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (jo īpaši to, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu) piekļuvi finansējumam un tirgiem, lai veicinātu konkurētspēju, inovāciju un kvalitatīvu nodarbinātību visā vienotajā tirgū, tostarp valsts un vietējā kontekstā stratēģiski svarīgās nozarēs un ekosistēmās;
- e) analizēt zaļās pārkārtošanās ietekmi uz darba aizsardzību un attiecīgi veicināt pasākumus, lai novērstu jaunus riskus vai esošo risku iespējamu pasliktināšanos, ņemot vērā Komisijas 2021. gada 28. jūnija paziņojumu “ES stratēģiskais satvars par drošību un veselības aizsardzību darbā 2021.–2027. gadam. Darba aizsardzība mainīgā darba pasaulē”;
- f) nodrošināt spēkā esošo noteikumu par darba apstākļiem efektīvu īstenošanu un izpildi, jo īpaši attiecībā uz darba aizsardzību, darba organizāciju un darba ņēmēju iesaistīšanu, lai nodrošinātu taisnīgus darba apstākļus un darbvietu kvalitāti pārkārtošanās posmā, tostarp saimnieciskās darbībās, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu;
- g) veicināt sociāli atbildīgas publiskā iepirkuma prakses izmantošanu ⁽⁵¹⁾, tostarp izmantojot sociālus līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijus, kas rada iespējas cilvēkiem, kurus visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, vienlaikus veicinot arī zaļo līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriju izmantošanu;
- h) nodrošināt visu līmeņu darba ņēmēju un viņu pārstāvju pilnīgu un jēgpilnu iesaisti, tostarp informēšanu un konsultācijas, attiecībā uz pārmaiņu prognozēšanu un pārstrukturēšanās procesu, tostarp ar zaļo pārkārtošanos saistīto procesu, pārvaldību saskaņā ar Komisijas 2013. gada 13. decembra paziņojumu “ES kvalitātes sistēma pārmaiņu un pārstrukturēšanās prognozēšanai”.
- 5) Lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai, cenas ziņā pieejamai un iekļaujošai izglītībai, mācībām un mūžizglītībai, kā arī vienlīdzīgas iespējas, arī nolūkā stiprināt dzimumu līdztiesību, dalībvalstis tiek mudinātas apsvērt turpmāk uzskaitītos pasākumus, kas īstenojami ciešā sadarbībā ar sociālajiem partneriem, vienlaikus ievērojot to autonomiju, jo īpaši lai atbalstītu cilvēkus un mājsaimniecības, kurus visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, it sevišķi neaizsargātās situācijās esošos:
- a) integrēt zaļās pārkārtošanās nodarbinātības un sociālos aspektus, tostarp potenciālo darbaspēka trūkumu, tādu attiecīgu valsts stratēģiju izstrādē un īstenošanā, kuras pievēršas izaicinājumiem, kas saistīti ar prasmēm, piemēram, saskaņā ar Prasmju programmu Eiropai, un atbalstīt ieinteresēto personu partnerību izveidi un koordinēt tās, tostarp saskaņā ar Prasmju paktu, jo īpaši nodrošinot, ka prasmes ir galvenais elements kopīgi veidotajos pārkārtošanās ceļos attiecīgajām rūpniecības ekosistēmām, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu;

⁽⁵⁰⁾ Komisijas 2021. gada 9. decembra paziņojums “Ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošana. Rīcības plāns sociālajai ekonomikai”.

⁽⁵¹⁾ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.) un Komisijas paziņojumu “Sociāls iepirkums – rokasgrāmata sociālo apsvērumu ietveršanai publiskajos iepirkumos (2. izdevums)” (OV C 237, 18.6.2021., 1. lpp.).

- b) sagatavot jaunāko informāciju par darba tirgu un prasmēm, kā arī prognozes, nosakot un prognozējot attiecīgo profesiju un transversālo prasmju vajadzības. Izmantot esošos instrumentus un iniciatīvas, tostarp sociālo partneru un attiecīgo ieinteresēto personu zināšanas un sadarbību ar tiem; apsvērt iespēju pielāgot izglītības un mācību programmas zaļās pārkārtošanās vajadzībām saskaņā ar valsts un reģionālajiem apstākļiem un attiecīgi nodrošināt ievirzi un konsultācijas un profesionālo orientāciju;
- c) nodrošināt kvalitatīvu, pieklūstamu, cenas ziņā pieejamu un iekļaujošu sākotnējo izglītību un mācības, tostarp profesionālo izglītību un mācības, kas izglītojamajiem nodrošina prasmes un iemaņas, kuras ir būtiskas zaļās pārkārtošanās procesam. Ilgtspēju sekmējoša izglītība, tostarp zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika (STEM), starpdisciplinārās pieejas un digitālās prasmes attiecīgā gadījumā būtu jāapsver un jāveicina kā mācību programmu un izglītības un mācību programmu neatņemama sastāvdaļa; veikt konkrētus pasākumus, lai piesaistītu personas ar invaliditāti, sievietes, mazkvalificētus cilvēkus un citas grupas, kas pašlaik nav pietiekami pārstāvētas attiecīgajās profesionālajās jomās, un lai veicinātu viņu karjeru;
- d) ieviest vai stiprināt atbalsta shēmas mācekļiņai un, ja iespējams, apmaksātai kvalitatīvai stažēšanās praksei un “ēnošanas” darbā shēmas ar spēcīgu apmācības komponentu, jo īpaši mikrouzņēmumos, mazajos un vidējos uzņēmumos, tostarp tajos, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu, un nozarēs, kurās sevišķi trūkst prasmju, piemēram, būvniecības un IKT nozarēs. Šādām shēmām būtu jāpiemēro valsts vai reģionālā uzraudzība un izvērtēšana, kā arī jānodrošina darbvietu kvalitāte, ņemot vērā Padomes Ieteikumus 2018/C 153/01 ⁽⁵²⁾ un 2014/C 88/01 ⁽⁵³⁾;
- e) palielināt pieaugušo līdzdalību apmācībā visā darba dzīves laikā atbilstoši prasmju pilnveides un pārkvalificēšanās vajadzībām saistībā ar zaļo pārkārtošanos, nodrošinot, ka ir pieejams atbalsts apmācībai darbvietās, profesionālajai pārejai un transversālajām prasmēm, jo īpaši, lai atvieglotu pārorientēšanos uz nozarēm un saimnieciskām darbībām, kurās paredzama izaugsme; dot cilvēkiem iespēju meklēt viņu vajadzībām pielāgotu apmācību, cita starpā izmantojot īsus, kvalitatīvus kursus par prasmēm, kas saistītas ar zaļo pārkārtošanos; šajā nolūkā apsvērt piekļuves nodrošināšanu apmaksātam mācību atvaļinājumam un profesionālajai orientācijai, kā arī iespēju izveidot individuālus mācību kontus, ņemot vērā Padomes Ieteikumu 2022. gada 16. jūnijs ⁽⁵⁴⁾, un atbalstīt īsu, kvalitatīvu un plaši atzītu kursu izstrādi, ņemot vērā Ieteikumu 2022. gada 16. jūnijs ⁽⁵⁵⁾.
- 6) Lai nodrošinātu, ka zaļās pārkārtošanās kontekstā nodokļu un pabalstu sistēmas un sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp sociālās iekļaušanas rīcībpolitikas, vienmēr ir taisnīgas, un attiecīgā gadījumā ņemot vērā Padomes Ieteikumu 2019/C 387/01 ⁽⁵⁶⁾, dalībvalstis tiek aicinātas apsvērt turpmāk minētos pasākumus ar mērķi atbalstīt cilvēkus un mājsaimniecības, ko zaļā pārkārtošanās skārusi visvairāk, jo īpaši neaizsargātās situācijās esošos, lai atbalstītu statusa maiņu darba tirgū, tostarp pāreju uz tādu saimniecisko darbību, kas sekmē klimata un vides mērķu sasniegšanu, novērstu un mazinātu enerģētisko un transporta nabadzību atbilstoši valsts apstākļiem un mazinātu politikas pasākumu regresīvo ietekmi:
- a) novērtēt un vajadzības gadījumā pielāgot nodokļu sistēmas, ņemot vērā problēmas, ko rada pārkārtošanās uz klimatneitralitāti, jo īpaši novirzot nodokļu slogu no darbaspēka un samazinot nodokļu slogu zemu un vidēju ienākumu grupām uz citiem avotiem, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu, novēršot un mazinot regresīvo ietekmi, saglabājot tiešo nodokļu progresīvo raksturu un nodrošinot finansējumu atbilstošiem sociālās aizsardzības un ieguldījumu pasākumiem, jo īpaši tiem, kas vērsti uz zaļo pārkārtošanos;

⁽⁵²⁾ Padomes Ieteikums 2018/C 153/01 (2018. gada 15. marts) par Eiropas satvaru kvalitatīvai un rezultatīvai mācekļiņai (OV C 153, 2.5.2018., 1. lpp.).

⁽⁵³⁾ Padomes Ieteikums 2014/C 88/01 (2014. gada 10. marts) par stažēšanās kvalitātes sistēmu (OV C 88, 27.3.2014., 1. lpp.).

⁽⁵⁴⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par individuālajiem mācību kontiem (Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 26.. lpp.).

⁽⁵⁵⁾ Padomes Ieteikums (2022. gada 16. jūnijs) par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā (Skatīt šā Oficiālā Vēstneša 10.. lpp.).

⁽⁵⁶⁾ Padomes Ieteikums 2019/C 387/01 (2019. gada 8. novembris) par darbinieku un pašnodarbināto personu piekļuvi sociālajai aizsardzībai (OV C 387, 15.11.2019., 1. lpp.).

- b) pārskatīt un attiecīgā gadījumā pielāgot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp sociālās iekļaušanas rīcībpolitikas, ņemot vērā nodarbinātības, sociālās un veselības aizsardzības problēmas, ko rada zaļā pārkārtošanās; šajā nolūkā apsvērt, kā vislabāk nodrošināt pienācīgu ienākumu drošību, tostarp izmantojot inovatīvas programmas pārejai no vienas darbavietas uz citu, bezdarbnieku pabalstus un minimālo ienākumu sistēmas, un kā tās vislabāk pielāgot vajadzībām, kas izriet no zaļās pārkārtošanās; nodrošināt arī augstas kvalitātes, cenas ziņā pieejamu un piekļūstamu sociālo, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu sniegšanu, jo īpaši cilvēkiem un mājsaimniecībām, ko visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, jo sevišķi ieguldot līdzekļus bērnu aprūpes, ilgtermiņa aprūpes un veselības aprūpes sociālajā infrastruktūrā;
- c) vajadzības gadījumā un papildinot 7. punkta a) apakšpunktā izklāstītos pasākumus, kamēr tie tiek īstenoti, nodrošināt mērķorientētu un īslaicīgu tiešu ienākumu atbalstu, jo īpaši neaizsargātās situācijās esošiem cilvēkiem un mājsaimniecībām, lai mazinātu ar ienākumiem un cenām saistītas nelabvēlīgas sekas, kas būtu saistīts arī ar uzlabotiem stimuliem steidzami sasniegt nepieciešamos klimata un vides mērķus, vienlaikus saglabājot cenu signālus, kas atbalsta zaļo pārkārtošanos; šajā nolūkā nodrošināt, ka minētajiem pasākumiem ir pieejams pienācīgs finansējums, tostarp, uzlabojot publisko izdevumu kvalitāti, optimāli izmantojot attiecīgos Savienības fondus un izmantojot budžeta resursus, ko cita starpā rada enerģijas un vides nodokļi un ES ETS;
- d) uzlabot riska apzināšanos, riska samazināšanu un riska pārneses risinājumus attiecībā uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, tostarp nodrošinot piekļuvi apdrošināšanas risinājumiem un to pieejamību cenas ziņā, jo īpaši neaizsargātās situācijās esošiem cilvēkiem un mājsaimniecībām.
- 7) Lai cilvēkiem un mājsaimniecībām, ko visvairāk skārusi zaļā pārkārtošanās, jo īpaši neaizsargātās situācijās esošiem un tādiem, kas dzīvo reģionos, kuri saskaras ar pārkārtošanās izaicinājumiem, nodrošinātu piekļuvi pieejamiem pamatpakalpojumiem un mājokļiem, dalībvalstis tiek aicinātas apsvērt šādus pasākumus:
- a) mobilizēt publisko un privāto finansiālo atbalstu un nodrošināt stimulus privātiem ieguldījumiem atjaunīgajos energoresursos un energoefektivitātē, papildinot to ar konsultācijām patērētājiem par to, kā labāk pārvaldīt enerģijas patēriņu un pieņemt informētus lēmumus par enerģijas taupīšanu, lai samazinātu to enerģijas rēķinus, īpaši pievēršoties neaizsargātām mājsaimniecībām un kopienām; šajā nolūkā nodrošināt, ka minētajiem pasākumiem ir pieejams pienācīgs finansējums, tostarp, uzlabojot publisko izdevumu kvalitāti, optimāli izmantojot attiecīgos Savienības fondus un izmantojot budžeta resursus, ko cita starpā rada enerģijas un vides nodokļi un ieņēmumi no ES ETS;
- b) novērst un mazināt enerģētisko nabadzību, veicinot un īstenojot energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, tostarp publiskos un privātos ieguldījumus mājokļos, lai stimulētu renovāciju, arī sociālo mājokļu sektorā⁽⁵⁷⁾; šajā nolūkā nodrošināt labi izstrādātus stimulus, dotācijas un aizdevumus, kā arī attiecīgas konsultācijas – arī mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem –, vienlaikus pievēršot pienācīgu uzmanību stimuliem, jo īpaši īpašnieku un īrnieku vidū, un mājokļu izmaksu attīstībai, jo sevišķi neaizsargātās situācijās esošām mājsaimniecībām;
- c) radīt iespējas enerģijas patērētājiem, tostarp mājsaimniecībām neaizsargātās situācijās, attīstot turpmāku pašapgādi, izmantojot individuālus atjaunīgās enerģijas risinājumus, kā arī citus pakalpojumus, ko sniedz iedzīvotāju un atjaunīgās enerģijas energokopienas⁽⁵⁸⁾, vienlaikus īstenojot izglītojošus pasākumus un kampaņas, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātās situācijās esošiem cilvēkiem un patērētājiem, kas dzīvo lauku un attālos reģionos, tostarp tālākos reģionos, un salās;

⁽⁵⁷⁾ Saskaņā ar Komisijas 2022. gada 18. februāra paziņojumu "Pamatnostādnes par valsts atbalstu klimata, vides aizsardzības un enerģētikas pasākumiem (2022)", ja piemērojams.

⁽⁵⁸⁾ "Iedzīvotāju enerģētikas kopiena" ir definēta 2. panta 11) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

- d) novērst un risināt mobilitātes un transporta problēmas un šķēršļus neaizsargātās situācijās esošām mājsaimniecībām, jo īpaši attālos un lauku reģionos, kā arī reģionos ar zemiem ienākumiem, tostarp tālākos reģionos un salās, un pilsētās, izmantojot atbilstošus politikas un atbalsta pasākumus un attīstot infrastruktūru, kas nepieciešama, lai uzlabotu savienojamības pamatsistēmu, nodrošinot piekļuvi izglītībai, mācībām, veselības aprūpei, kvalitatīvai nodarbinātībai un sociālās līdzdalības iespējām; jo īpaši nodrošināt sabiedriskā transporta ar zemām emisijām pieejamību, tostarp biežumu, un vajadzības gadījumā veicināt ilgtspējīgu privātā transporta veidu ⁽⁵⁹⁾ izmantošanu, īpašu uzmanību pievēršot pieejamībai izmaksu ziņā, piekļūstamībai un drošībai;
- e) atvieglot piekļuvi ilgtspējīgam patēriņam, tostarp uzturam, sevišķi neaizsargātās situācijās esošiem cilvēkiem un mājsaimniecībām un jo īpaši bērniem, un veicināt izmaksu ietaupījuma iespējas, kas saistītas ar aprites ekonomiku; šajā nolūkā nodrošināt efektīvus stimulus un instrumentus, piemēram, sociālās inovācijas pasākumus un vietējās iniciatīvas, atbalstīt atkalizmantošanas, remonta, reciklēšanas, ziedošanas un koplietošanas shēmas, tostarp, izmantojot sociālās ekonomikas struktūras, kā arī visos izglītības un mācību līmeņos un veidos veicināt visu vecumu izglītojamo izglītošanu un izpratnes uzlabošanu par vidisko ilgtspēju.

POLITIKAS PASĀKUMU, AR KO ATBALSTA TAISNĪGU ZAĻO PĀRKĀRTOŠANOS, TRANSVERSĀLIE ELEMENTI

- 8) Lai veicinātu zaļo pārkārtošanos iekļaujošā un demokrātiskā veidā, jau no paša sākuma visos politikas veidošanas līmeņos integrējot taisnīgas pārkārtošanās mērķus un nodrošinot efektīvu, visu sabiedrību aptverošu pieeju taisnīgas pārkārtošanās rīcībpolitikām, dalībvalstis tiek aicinātas:
- a) koordinēt politikas veidošanu visos līmeņos un visās attiecīgajās politikas jomās, tostarp pētniecības un inovācijas jomā, lai izveidotu integrētu un stimulējošu politikas satvaru, kurā pienācīga uzmanība tiek pievērsta distributīvajai ietekmei, kā arī pozitīvām un negatīvām eksternalitātēm, tostarp pārrobežu reģionos, un, ja iespējams, integrētas atbilstīgas un sistemātiskas izvērtēšanas stratēģijas, tostarp *ex-ante* un *ex-post* novērtējumus;
- b) mudināt reģionālās un vietējās pašvaldības aktīvi piedalīties taisnīgas pārkārtošanās politikas izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā, ņemot vērā to tuvumu iedzīvotājiem un vietējiem uzņēmumiem;
- c) visos šajā ieteikumā paredzētajos politikas veidošanas un īstenošanas posmos aktīvi iesaistīt sociālos partnerus valsts, reģionālā un vietējā līmenī, vienlaikus ievērojot to autonomiju, tostarp, attiecīgā gadījumā izmantojot sociālo dialogu un kolektīvas sarunas; turklāt arī turpmāk veicināt sociālo partneru pilnīgu iesaistīšanu rūpniecības ekosistēmu pārkārtošanas plānu izstrādē un īstenošanā saskaņā ar Atjaunināto jauno industriālo stratēģiju;
- d) nodrošināt iespējas un spējas iedzīvotājiem, jo īpaši sievietēm, kā arī pilsoniskajai sabiedrībai un ieinteresētajām personām, tostarp organizācijām, kas pārstāv neaizsargātās situācijās esošus cilvēkus, arī personas ar invaliditāti, jauniešus un bērnus, un kas aicina steidzami rīkoties klimata jomā, un sociālās ekonomikas dalībniekiem, tostarp ar "Eiropas Klimata pakta" ⁽⁶⁰⁾ starpniecību, lai tie varētu piedalīties lēmumu pieņemšanā, politikas veidošanā un īstenošanā, izmantojot arī jaunus līdzdalības modeļus, kuros iesaistīti neaizsargātās situācijās esoši cilvēki;
- e) stiprināt attiecīgo valstu dienestu darbības spējas, lai tie varētu sniegt efektīvus norādījumus un atbalstu taisnīgas pārkārtošanās politikas īstenošanai; jo īpaši, stiprināt valstu nodarbinātības dienestus, lai atbalstītu statusa maiņu darba tirgū un prasmju apzināšanu, kā arī darba inspekcijas, lai nodrošinātu pienācīgus darba apstākļus; turklāt vajadzības gadījumā mobilizēt sociālos un veselības aprūpes pakalpojumus, jo īpaši, lai atbalstītu statusa maiņu darba tirgū un risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu;

⁽⁵⁹⁾ Komisijas 2020. gada 9. decembra paziņojums "Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija – Eiropas transporta virzība uz nākotni".

⁽⁶⁰⁾ Komisijas 2020. gada 9. decembra paziņojums "Eiropas Klimata pakts".

- f) atbalstīt taisnīgu zaļo pārkārtošanos arī trešās valstīs saistībā ar ilgtspējīgu attīstību un centieniem izskaust nabadzību, piemēram, pieņemot pārkārtošanās rīcībpolitikas, kurās ņemta vērā to ietekme uz trešām valstīm, un sadarbojoties ar ieinteresētajām personām un globālām partnerībām.
- 9) Lai nodrošinātu tādu datu un pierādījumu pieejamību un kvalitāti, kas nepieciešami, lai ieviestu stabilu sociālo un darba tirgus politiku taisnīgas pārkārtošanās procesam uz klimatneitralitāti, dalībvalstis tiek aicinātas:
- a) stiprināt pierādījumu bāzi par taisnīgas pārkārtošanās politiku, cita starpā attiecīgā gadījumā veicinot definīciju, jēdzienu un metodiku pakāpenisku saskaņošanu un konsekveni, arī pamatojoties uz Ieteikumu (ES) 2020/1563 un turpmākiem pasākumiem, kas pieņemti Enerģētiskās nabadzības un neaizsargāto patērētāju koordinācijas grupā, kā arī izmantojot pieejamās metodes politikas ietekmes izvērtēšanai; iekļaut arī izvērtēšanas un datu vākšanas stratēģijas, jo īpaši attiecībā uz prasmēm, uzdevumiem un darbvietām, kas veicina zaļo pārkārtošanos, attiecīgo politikas pasākumu un likumdošanas iniciatīvu sagatavošanā un izstrādē izmantojot pēc dzimuma sadalītus datus;
 - b) izstrādāt un integrēt stabilu un pārredzamu nodarbinātības, sociālo un distributīvās (*ex-ante*) ietekmes novērtējumu izmantošanu kā daļu no valsts klimata, enerģētikas un vides reformām un pasākumiem;
 - c) nodrošināt efektīvu un pārredzamu uzraudzību un neatkarīgu (*ex-post*) izvērtēšanu saistībā ar valsts reformu un pasākumu ietekmi uz nodarbinātību un sociālo jomu un distributīvo ietekmi, kas veicina klimata un vides mērķu sasniegšanu, iesaistot sociālos partnerus un citas ieinteresētās personas izvērtējamo jautājumu noteikšanā un, ja nepieciešams, izvērtēšanas un apspriešanas stratēģiju izstrādē un īstenošanā;
 - d) stiprināt pētniecības un inovācijas pasākumus reģionālā, valstu un Savienības līmenī, tostarp izmantojot pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” finansējumu un darbības saskaņā ar Eiropas pētniecības telpas politikas programmu ⁽⁶¹⁾, lai uzlabotu klimata pārmaiņu politikas makroekonomikas, nodarbinātības un sociālās dimensijas modeļošanu un novērtēšanu; veicināt sociālo partneru iesaistīšanos attiecīgo pētniecības un inovācijas pasākumu īstenošanā, jo īpaši pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” misijās “Pielāgošanās klimata pārmaiņām” un “Klimatneitrālas un viedas pilsētas”, kas var palīdzēt izstrādāt praktiskus risinājumus zaļās pārkārtošanās atbalstam reģionālā un vietējā līmenī; labāk izmantot esošos rādītājus un uzraudzības sistēmas un vajadzības gadījumā Savienības līmenī veicināt tādu prasmju, uzdevumu un darbvietu rādītāju izstrādi, kas veicina zaļo pārkārtošanos;
 - e) regulāri iepazīstināt sabiedrību ar izvērtējumiem un prognozēšanas un uzraudzības pasākumu rezultātiem un organizēt informācijas apmaiņu ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un citām ieinteresētajām personām par galvenajiem rezultātiem un iespējamām korekcijām.

OPTIMĀLA PUBLISKĀ UN PRIVĀTĀ FINANSĒJUMA IZMANTOŠANA

- 10) Lai saskaņā ar valsts atbalsta sistēmu sniegtu lietderīgu ieguldījumu un finansiālu atbalstu, tostarp maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas vērsts uz taisnīgas zaļās pārkārtošanās sociālajiem un darba tirgus aspektiem, vienlaikus izmantojot pieejamo programmu un instrumentu sinerģijas un koncentrējoties uz visvairāk skartajiem reģioniem un rūpniecības ekosistēmām, dalībvalstis tiek aicinātas:
- a) pilnībā īstenot attiecīgās reformas un ieguldījumus, kas noteikti atveseļošanas un noturības plānos, nodrošinot papildināmību ar citiem fondiem;

⁽⁶¹⁾ Skatīt Padomes 2021. gada 26. novembra secinājumus par Eiropas pētniecības telpas (EPT) turpmāko pārvaldību, kuros izklāstīta EPT politikas programma 2022.–2024. gadam, tostarp 4. darbību par pievilcīgas un stabilas karjeras iespējām pētniecībā, 7. darbību par zināšanu vērtības celšanas uzlabošanu, 12. darbību par zaļās/digitālās pārkārtošanās paātrināšanu, kā arī 20. darbību par investīcijām un reformām pētniecībā un inovācijā.

- b) mobilizēt un nodrošināt visu attiecīgo instrumentu un finansējuma iespēju, tostarp tehniskās palīdzības, saskaņotu un optimālu izmantošanu dalībvalstu un Savienības līmenī, lai atbalstītu attiecīgās darbības un ieguldījumus; Savienības finansēšanas instrumenti konkrēti ietver kohēzijas politikas fondus, taisnīgas pārkārtošanās mehānismu, *InvestEU*, pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, tehniskā atbalsta instrumentu, “*Erasmus+*”, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF), programmu “*LIFE*”, Inovāciju fondu un Modernizācijas fondu;
- c) piešķirt un izlietot atbilstošus valsts resursus, lai veicinātu visaptverošu pasākumu kopumu īstenošanu, kas nodrošina taisnīgu zaļo pārkārtošanos; minētie pasākumi būtu pienācīgi jāfinansē, tostarp uzlabojot publisko izdevumu kvalitāti, mobilizējot papildu privāto finansējumu un/vai izmantojot papildu publiskos ieņēmumus; jo īpaši ieņēmumus no ES ETS varētu arī izmantot, lai finansētu pasākumus, kas mazina zaļās pārkārtošanās negatīvo sociālo ietekmi; ņemt vērā nodarbinātības, sociālos un distributīvos aspektus, izstrādājot zaļā budžeta veidošanas praksi;
- d) dalīties paraugpraksē ar citām dalībvalstīm, piemēram, par atsevišķu Savienības fondu plānošanas dokumentu izstrādi vai attiecīgu valsts stratēģiju un projektu izstrādi.

TAISNĪGAS ZAĻĀS PĀRKĀRTOŠANĀS TURPMĀKI PASĀKUMI

11) Lai īstenotu lietderīgus turpmākus pasākumus saistībā ar šo ieteikumu, Padome atzinīgi vērtē Komisijas nodomu:

- a) turpināt uzlabot viedokļu apmaiņu ar attiecīgajām galvenajām ieinteresētajām personām, iedzīvotājiem un kopienām, kā arī paraugprakses apmaiņu, tostarp saistībā ar rūpniecisko ekosistēmu pārkārtošanās ceļiem ⁽⁶²⁾, jo īpaši pārrobežu kontekstā un sevišķu uzmanību pievēršot visvairāk skartajiem reģioniem un nozarēm;
- b) atbalstīt dalībvalstu taisnīgas pārkārtošanās rīcīpolitiku piemērotības, konsekvences un efektivitātes uzlabošanu, tostarp nodarbinātības, sociālos un distributīvos aspektus, kas jāņem vērā, izstrādājot, īstenojot, uzraugot un novērtējot valsts plānus un ilgtermiņa stratēģijas, iespējams, arī saistībā ar turpmāku Regulas (ES) 2018/1999 pārskatīšanu, ja tas būs nepieciešams;
- c) Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 ⁽⁶³⁾ pārskatīšanā, kas notiks, ņemot vērā, ka tās termiņš beidzas 2023. gada beigās, apsvērt, vai pieejamie pierādījumi pamato noteikumu atvieglošanu attiecībā uz atbalstu sociālo uzņēmumu piekļuvei finansējumam un attiecībā uz atbalstu nelabvēlīgākā situācijā vai īpaši nelabvēlīgā situācijā esošu darba ņēmēju pieņemšanai darbā ⁽⁶⁴⁾;
- d) stiprināt datubāzi, jo īpaši izmantojot administratīvos datu avotus un – attiecīgā gadījumā – datus no sociālajiem partneriem, nozarēm, pilsoniskās sabiedrības ⁽⁶⁵⁾ un sabiedriskās domas aptaujām, un atjaunināt metodiskos norādījumus par to, kā novērtēt taisnīgas pārkārtošanās un klimata un enerģētikas politikas ietekmi uz nodarbinātību un sociālo jomu un distributīvo ietekmi, tostarp, ja nepieciešams, ņemot vērā dzimumperspektīvu, un Eiropas pusgada kontekstā; ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un ņemot vērā pieejas un procesus visos līmeņos, stiprināt arī zināšanas par zaļās ekonomikas galvenajām koncepcijām, jo īpaši attiecīgā gadījumā par “zaļām” un “ilgtspējīgām” darbvietām, un to izmērāmību, arī lai prognozētu pārmaiņas darba tirgū un vispārīgā veidā risinātu pārstrukturēšanas procesus, kas prasīs mērķtiecīgu un efektīvu prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas politiku;

⁽⁶²⁾ Kā paziņots atjauninātajā industriālajā stratēģijā, piemēram, būvniecība, energoietilpīgas nozares vai mobilitāte.

⁽⁶³⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.) (“Vispārīgā grupu atbrīvojuma regula”).

⁽⁶⁴⁾ Saskaņā ar Komisijas 2021. gada 9. decembra paziņojumu “Ekonomikas, kas darbojas cilvēku labā, veidošana. Rīcības plāns sociālajai ekonomikai”.

⁽⁶⁵⁾ Ko īsteno saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par datu aizsardzību un piekļuvi publiskā sektora informācijai, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172., 26.6.2019., 56. lpp.).

- e) attiecīgā gadījumā uzlabot tās veikto regulāro uzraudzību un prognožu analīzi par enerģētiskās nabadzības attīstību un riskiem Savienības, tostarp sociālajiem un distributīvajiem aspektiem, lai nodrošinātu informāciju arī Enerģētiskās nabadzības un neaizsargāto patērētāju koordinācijas grupai un citām attiecīgām ekspertu grupām;
- f) ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un ņemot vērā valstu pieejas, turpināt pētījumus un nostiprināt pierādījumus par to, kā definēt, uzraudzīt un izvērtēt progresu virzībā uz pienācīgas piekļuves nodrošināšanu pamatpakalpojumiem, vajadzības gadījumā izstrādājot arī “transporta nabadzības” jēdzienu, jo īpaši saistībā ar zaļo pārkārtošanos uz ilgtspējīgu labklājības ekonomiku;
- g) attiecīgā gadījumā pārskatīt progresu, kas panākts šā ieteikuma īstenošanā saistībā ar daudzpusējo uzraudzību Eiropas pusgada ietvaros, tostarp Nodarbinātības komitejā un Sociālās aizsardzības komitejā sadarbībā ar citām attiecīgajām komitejām to attiecīgajās kompetences jomās, jo īpaši ar Ekonomikas politikas komiteju, pamatojoties uz esošajiem rezultātu pārskatiem un uzraudzības sistēmām, vajadzības gadījumā ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm tās papildinot ar papildu rādītājiem; apsvērt šajā ieteikumā sniegtos ierosinājumus attiecībā uz Regulu (ES) 2018/1999, jo īpaši veicot novērtējumus gaidāmajā NEKP atjaunināšanā 2023.–2024. gadā.

Luksemburgā, 2022. gada 16. jūnijā,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
O. DUSSOPT

II

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS KOMISIJA

Iebildumu necelšana pret paziņoto koncentrāciju**(Lieta M.10251 – INVIVO GROUP / ETABLISSEMENTS J SOUFFLET)****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2022/C 243/05)

Komisija 2021. gada 19. novembrī nolēma neiebilst pret iepriekš minēto paziņoto koncentrāciju un atzīt to par saderīgu ar iekšējo tirgu. Šis lēmums pamatots ar Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Pilns lēmuma teksts ir pieejams tikai franču valodā, un to publicēs pēc tam, kad no teksta būs izņemta visa komercnoslēpumus saturošā informācija. Lēmums būs pieejams:

- Komisijas konkurences tīmekļa vietnes uzņēmumu apvienošanās sadaļā (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šajā tīmekļa vietnē ir pieejamas dažādas individuālo apvienošanās lēmumu meklēšanas iespējas, tostarp meklēšana pēc sabiedrības nosaukuma, lietas numura, datuma un nozaru kodiem,
- elektroniskā veidā *EUR-Lex* tīmekļa vietnē (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=lv>) ar dokumenta numuru 32021M10251. *EUR-Lex* piedāvā tiešsaistes piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem.

⁽¹⁾ OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

EIROPAS KOMISIJA

Euro maiņas kurss ⁽¹⁾**2022. gada 24. jūnijs**

(2022/C 243/06)

1 euro =

Valūta	Maiņas kurss	Valūta	Maiņas kurss		
USD	ASV dolārs	1,0524	CAD	Kanādas dolārs	1,3657
JPY	Japānas jena	142,19	HKD	Hongkongas dolārs	8,2609
DKK	Dānijas krona	7,4398	NZD	Jaunzēlandes dolārs	1,6731
GBP	Lielbritānijas mārciņa	0,85773	SGD	Singapūras dolārs	1,4620
SEK	Zviedrijas krona	10,6940	KRW	Dienvikorejas vona	1 364,09
CHF	Šveices franks	1,0072	ZAR	Dienvīdāfrikas rands	16,7137
ISK	Islandes krona	139,70	CNY	Ķīnas juaņa renminbi	7,0478
NOK	Norvēģijas krona	10,4345	HRK	Horvātijas kuna	7,5295
BGN	Bulgārijas leva	1,9558	IDR	Indonēzijas rūpija	15 633,96
CZK	Čehijas krona	24,731	MYR	Malaizijas ringits	4,6327
HUF	Ungārijas forints	401,34	PHP	Filipīnu peso	57,830
PLN	Polijas zlots	4,7023	RUB	Krievijas rublis	
RON	Rumānijas leja	4,9463	THB	Taizemes bāts	37,360
TRY	Turcijas lira	18,2856	BRL	Brazīlijas reāls	5,4851
AUD	Austrālijas dolārs	1,5248	MXN	Meksikas peso	20,9901
			INR	Indijas rūpija	82,3985

⁽¹⁾ Datu avots: atsauces maiņas kursu publicējusi ECB.

Eiropas Savienības lēmumu kopsavilkums par zāļu tirdzniecības atļaujām no 2022. gada 24. jūnijs līdz 2022. gada 24. jūnijs

(publicēts saskaņā ar 13. vai 38. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 726/2004 ⁽¹⁾ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/6 5. pants ⁽²⁾)

(2022/C 243/07)

— **Tirdzniecības atļaujas izsniegšana** (13. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 726/2004): **Pieņemtas**

Lēmuma datums	Zāļu nosaukums	INN (starptautiskais nepatentētais nosaukums)	Tirdzniecības atļaujas turētājs	Ieraksta numurs Kопienas reģistrā	Farmaceutiskā forma	AŽT kods (Anatomiski ķīmiski terapeitiskais kods)	Paziņojuma datums
24.6.2022	COVID-19 Vaccine (inactivated, adjuvanted) Valneva	COVID-19 vakcīna (inaktivēta, adjuvantēta, adsorbēta)	Valneva Austria GmbH Campus Vienna Biocenter 3, 1030 Wien, Österreich	EU/1/21/1624	Suspensija injekcijai	J07BX03	24.6.2022

⁽¹⁾ OV L 136, 30.4.2004, 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 4, 7.1.2019, 43. lpp.

V

(Atzinumi)

PROCEDŪRAS, KAS SAISTĪTAS AR KONKURENCES POLITIKAS ĪSTENOŠANU

EIROPAS KOMISIJA

Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju**(Lieta M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV)****Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2022/C 243/08)

1. Komisija 2022. gada 16. jūnijā saņēma paziņojumu par ierosinātu koncentrāciju saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4. pantu.

Šis paziņojums attiecas uz šādiem uzņēmumiem:

- *Sagard SAS* (“Sagard”, Francija),
- *Bpifrance Investissement* (“Bpifrance”, Francija),
- grupa *ADIT* (Francija).

Sagard un *Bpifrance* Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 3. panta 4. punkta nozīmē iegūst kopīgu kontroli pār grupu *ADIT*.

Koncentrācija tiek veikta, iegādājoties daļas.

2. Attiecīgie uzņēmumi veic šādu darījumdarbību:

- *Sagard*: ieguldījumu fondu pārvaldības sabiedrība, kas darbojas galvenokārt Francijā. To kontrolē grupa *Power Corporation* Kanādā, kas ir starptautiska finanšu pakalpojumu pārvaldības un portfeļa sabiedrība Ziemeļamerikā, Eiropā un Āzijā,
- *Bpifrance*: ieguldījumu fondu pārvaldības sabiedrība, kas darbojas galvenokārt Francijā. *Bpifrance* kopīgi kontrolē Francijas valsts un *Caisse des Dépôts et des Consignations* — valsts iestāde, kas nodarbojas ar privāto līdzekļu pārvaldību,
- grupa *ADIT* darbojas stratēģisko konsultāciju un uzņēmējdarbības drošības jomā, galvenokārt Eiropas Savienībā.

3. Iepriekšējā pārbaudē Komisija konstatē, ka uz paziņoto darījumu, iespējams, attiecas Apvienošanās regulas darbības joma. Tomēr galīgais lēmums šajā jautājumā netiek pieņemts.

Ievērojot Komisijas paziņojumu par vienkāršotu procedūru dažu koncentrācijas procesu izskatīšanai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ⁽²⁾, jānorāda, ka šī lieta ir nododama izskatīšanai atbilstoši paziņojumā paredzētajai procedūrai.

⁽¹⁾ OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp. (“Apvienošanās regula”).

⁽²⁾ OV C 366, 14.12.2013., 5. lpp.

4. Komisija aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt tai savus iespējamus apsvērumus par ierosināto darījumu.

Apsvērumiem jānonāk Komisijā ne vēlāk kā 10 dienu laikā no šīs publikācijas datuma. Vienmēr jānorāda šāda atsauce:

M.10764 – SAGARD / BPIFRANCE / ADIT JV

Apsvērumus Komisijai var nosūtīt pa e-pastu, pa faksu vai pa pastu. Lūdzam izmantot šādu kontaktinformāciju:

E-pasts: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fakss +32 22964301

Pasta adrese:

Commission européenne
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju
(Lieta M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA)
Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2022/C 243/09)

1. Komisija 2022. gada 17. jūnijā saņēma paziņojumu par ierosinātu koncentrāciju, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4. pantu.

Šis paziņojums attiecas uz šādiem uzņēmumiem:

- *Intermediate Capital Group, plc* ("ICG", Apvienotā Karaliste),
- *Grupo Konectanet, S.L.U* ("Konecta", Spānija),
- *Comdata, S.p.A* ("Comdata", Itālija).

ICG Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē vienpersoniski iegūs pilnīgu kontroli pār *Konecta* un *Comdata*.

Koncentrācija tiek veikta, iegādājoties daļas.

2. Attiecīgie uzņēmumi veic šādu uzņēmējdarbību:

- ICG ir ieguldījumu brokeru sabiedrība un aktīvu pārvaldnieks, kas darbojas Eiropā, Āzijas un Klusā okeāna reģionā un ASV,
- *Konecta* ir uzņēmējdarbības procesu ārpalpojumu sniedzējs Eiropā un Latīņamerikā. *Konecta* patlaban kopīgi kontrolē uzņēmums *ICG*,
- *Comdata* ir uzņēmējdarbības procesu ārpalpojumu sniedzējs, kas darbojas Āfrikā, Eiropā un Latīņamerikā.

3. Iepriekšējā pārbaudē Komisija konstatē, ka uz paziņoto darījumu, iespējams, attiecas Apvienošanās regulas darbības joma. Tomēr galīgais lēmums šajā jautājumā netiek pieņemts.

Ievērojot Komisijas paziņojumu par vienkāršotu procedūru dažu koncentrācijas procesu izskatīšanai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ⁽²⁾, jānorāda, ka šī lieta ir nododama izskatīšanai atbilstoši paziņojumā paredzētajai procedūrai.

4. Komisija aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt tai savus iespējamus apsvērumus par ierosināto darījumu.

Apsvērumiem jānonāk Komisijā ne vēlāk kā 10 dienu laikā no šīs publikācijas datuma. Vienmēr jānorāda šāda atsauce:

M.10785 – ICG / KONECTA / COMDATA

Apsvērumus Komisijai var nosūtīt pa e-pastu, faksu vai pastu. Lūdzam izmantot šādu kontaktinformāciju:

E-pasts: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fakss +32 22964301

⁽¹⁾ OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp. ("Apvienošanās regula").

⁽²⁾ OV C 366, 14.12.2013., 5. lpp.

Pasta adrese:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju
(Lieta M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2022/C 243/10)

1. Komisija 2022. gada 20. jūnijā saņēma paziņojumu par ierosinātu koncentrāciju, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4. pantu.

Šis paziņojums attiecas uz šādiem uzņēmumiem:

- *PAI Partners SAS* (“PAI Partners”, Francija),
- *The Carlyle Group, Inc.* (“Carlyle”, ASV),
- *Theramex Healthcare Topco Limited* (“Theramex”, Apvienotā Karaliste).

Uzņēmumi *PAI Partners* un *Carlyle* Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē iegūst kopīgu kontroli pār visu uzņēmumu *Theramex*.

Koncentrācija tiek veikta, iegādājoties daļas.

2. Attiecīgie uzņēmumi veic šādu uzņēmējdarbību:

- *PAI Partners* ir privātkapitāla uzņēmums, kas pārvalda vairākus fondus, kuri iegulda uzņēmējdarbības pakalpojumu, pārtikas un patērētāju, vispārējās rūpniecības un veselības aprūpes nozarēs,
- *Carlyle* ir pasaules mēroga alternatīvo aktīvu pārvaldītājs, kas pārvalda fondus, kuri visā pasaulē veic ieguldījumus četrās ieguldījumu nozarēs: i) globālais privātkapitāls (tostarp privātkapitāls uzņēmumos, nekustamie īpašumi un dabas resursu fondi); ii) globālie kredīti (tostarp likvīdi kredīti, nelikvīdi kredīti un reālo aktīvu kredīti); un iii) ieguldījumu risinājumi (privātkapitāla fondu fondi, kas ietver primāros fondus, sekundārās un saistītās kopieguldījumu darbības),
- *Theramex* ir pasaules mēroga specializēts farmācijas uzņēmums, kas darbojas sieviešu veselības jomā, īpaši pievēršoties kontracepcijai, auglībai, menopauzei un osteoporozei. Uzņēmums daudzās EEZ un pasaules valstīs tirgo plašu klāstu zīmola un ar zīmolu marķētu ģenērisko produktu.

3. Iepriekšējā pārbaudē Komisija konstatē, ka uz paziņoto darījumu, iespējams, attiecas Apvienošanās regulas darbības joma. Tomēr galīgais lēmums šajā jautājumā netiek pieņemts.

4. Komisija aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt tai savus iespējamus apsvērumus par ierosināto darījumu.

Apsvērumiem jānonāk Komisijā ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc šīs publikācijas datuma. Vienmēr jānorāda šāda atsauce:

M.10749 – PAI PARTNERS / THE CARLYLE GROUP / THERAMEX

Apsvērumus Komisijai var nosūtīt pa e-pastu, pa faksu vai pa pastu. Lūdzu, izmantojiet šādu kontaktinformāciju:

E-pasts: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fakss +32 22964301

⁽¹⁾ OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp. (“Apvienošanās regula”).

Pasta adrese:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Iepriekšējs paziņojums par koncentrāciju
(Lieta M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN)
Lieta, kas pretendē uz vienkāršotu procedūru

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2022/C 243/11)

1. Komisija 2022. gada 20. jūnijā saņēma paziņojumu par ierosinātu koncentrāciju, ievērojot Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ⁽¹⁾ 4. pantu.

Šis paziņojums attiecas uz šādiem uzņēmumiem:

- *Elliott Investment Management L.P.* ("EIM", ASV),
- *Brookfield Private Equity Holdings LLC* ("BPEH"), ko kontrolē *Brookfield Asset Management Inc.* ("*Brookfield*", abas – Kanāda),
- *Nielsen Holdings Plc* ("Nielsen", ASV).

Uzņēmumi EIM un BPEH Apvienošanās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē kopīgi iegūs kontroli pār uzņēmumu Nielsen.

Koncentrācija tiek veikta, iegādājoties daļas vai citā veidā.

2. Attiecīgie uzņēmumi veic šādu uzņēmējdarbību:

- *BPEH*: *Brookfield* meitasuzņēmums, kas sniedz aktīvu pārvaldības pakalpojumus, koncentrējoties uz nekustamo īpašumu, infrastruktūru, atjaunojamo enerģiju un privāto kapitālu,
- *EIM*: ieguldījumu sabiedrība, kas koncentrējas uz ieguldījumu un riska pārvaldības darbībām,
- *Nielsen*: globāls auditorijas atziņu, datu un analītikas uzņēmums, kas nodrošina auditorijas mērījumus, plašsaziņas līdzekļu plānošanu, tirgvedības optimizāciju un satura metadatu risinājumus.

3. Iepriekšējā pārbaudē Komisija konstatē, ka uz paziņoto darījumu, iespējams, attiecas Apvienošanās regulas darbības joma. Tomēr galīgais lēmums šajā jautājumā netiek pieņemts.

Ievērojot Komisijas paziņojumu par vienkāršotu procedūru dažu koncentrācijas procesu izskatīšanai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ⁽²⁾, jānorāda, ka šī lieta ir nododama izskatīšanai atbilstoši paziņojumā paredzētajai procedūrai.

4. Komisija aicina ieinteresētās trešās personas iesniegt tai savus iespējamus apsvērumus par ierosināto darījumu.

Apsvērumiem jānonāk Komisijā ne vēlāk kā 10 dienu laikā no šīs publikācijas datuma. Vienmēr jānorāda šāda atsauce:

M.10758 – EIM / BROOKFIELD / NIELSEN

Apsvērumus Komisijai var nosūtīt pa e-pastu, faksu vai pastu. Lūdzam izmantot šādu kontaktinformāciju:

E-pasts: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Fakss +32 22964301

⁽¹⁾ OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp. ("Apvienošanās regula").

⁽²⁾ OV C 366, 14.12.2013., 5. lpp.

Pasta adrese:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV